

Pensioenreglement 2018

Pensioenreglement van de Stichting Pensioenfonds APF, zoals vastgesteld in de bestuursvergadering van 30 augustus 2018.

Aldus de voorzitter:

Aldus de secretaris:

G.H. Jalink

H. Brouwer

Inhoudsopgave

1 Algemeen 5

- 1.0 Middelloonregeling op basis van vaste Werkgeverspremie 5
- 1.1 Verwijzingstabel en begripsbepalingen 6
 - 1.1.a Verwijzingstabel 6
 - 1.1.b Begripsbepalingen 7
- 1.2 Voorwaarden voor deelneming 10
- 1.3 Aanspraken op pensioen 11
- 1.4 Perioden van deelneming 12
- 1.5 Pensioenopbouwfactoren 13
- 1.6 Pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid, onvrijwillig ontslag en FVP 14

2 Ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen 15

- 2.1 Vervallen 15
- 2.2 Levenslang ouderdomspensioen geïndexeerde middelloonregeling 15
- 2.3 Levenslang partnerpensioen 15
- 2.4 Anw-vervangend tijdelijk partnerpensioen 18
- 2.5 Wezenpensioen 19
- 2.6 Aanpassing van de pensioenaanspraken tijdens deelneming (toeslagverlening) 21
- 2.7 Aanpassing van de pensioenaanspraken en pensioenrechten na beëindiging van de deelneming (toeslagverlening) 22
- 2.8 Beëindiging van de deelneming voor de standaard pensioeningangsdatum 23
- 2.9 Uitgaande waardeoverdracht 27
- 2.10 Inkomende waardeoverdracht 28
- 2.11 Scheiding 28
- 2.12 Vermindering van aanspraken en rechten 32

3 Beschikbare Premie 33

- 3.1 Inleiding 33
- 3.2 Recht op spaarbedrag 33
- 3.3 Hoogte BP-spaarbedrag 33
- 3.4 Arbeidsongeschiktheid 33
- 3.5 BP-spaarsaldo 34
- 3.6 Keuze beleggingsmodule 34
- 3.7 Aanwending BP-spaarsaldo 35
- 3.8 Overschrijding fiscaal maximum 36
- 3.9 Scheiding 37

4 Vrijwillig Pensioensparen 38

- 4.1 Inleiding 38
- 4.2 Recht op Vrijwillig Pensioensparen 38
- 4.3 VP-spaarmodules 38
- 4.4 Vervallen. 38
- 4.5 Keuze spaarmodule 39
- 4.6 Keuze beleggingsmodule 39
- 4.7 Aanwending VP-spaarsaldo 39
- 4.8 Afkoop bij overschrijding fiscaal maximum 40
- 4.9 Aanpassing van aanspraken 40
- 4.10 Scheiding 40

5 Uitzending naar het buitenland 41

- 5.1 Inleiding 41
- 5.2 Inkomensgrondslag 41
- 5.3 Pensioenaanspraken 41
- 5.4 Arbeidsongeschiktheidspensioen 42

6 Arbeidsongeschiktheid 43

- 6.1 Arbeidsongeschiktheidspensioen 43
- 6.2 Voortzetting van opbouw en verzekering van pensioenaanspraken bij arbeidsongeschiktheid
- 6.3 Ingang arbeidsongeschiktheid na beëindiging deelneming 48
- 6.4 Vordering tot schadevergoeding jegens derden 48
- 6.5 Arbeidsongeschiktheid ingevolge pensioenreglement 2003 49

7 Herschikking van aanspraken 50

- 7.1 Algemeen 50
- 7.2 Besteding BP-spaarsaldo en VP-spaarsaldo 50
- 7.3 Flexibilisering van de standaard pensioeningangsdatum 50
- 7.4 Herschikking van ouderdomspensioen en partnerpensioen 51
- 7.5 Herschikking naar hoog/laag en laag/hoog-pensioen 51
- 7.6 Herschikking tijdelijk ouderdomspensioen naar levenslang ouderdomspensioen 52

8 Verplichtingen, informatie en financiering 53

- 8.1 Verplichtingen 53
- 8.2 Uitbetaling van de pensioenen en andere uitkeringen 53
- 8.3 Informatieverstrekking 54
- 8.4 Financiering 55

9 Procedures 56

- 9.1 Onvoorziene gevallen 56
- 9.2 Bijzondere bepalingen 56
- 9.3 Geschillenprocedure 57
- 9.4 Klachtenprocedure 57

10 Overgangen 59

- 10.1 Overgangsbepalingen met betrekking tot aanspraken krachtens het tot en met 2000 geldende pensioenreglement 2000 59
- 10.2 Overgangsbepalingen met betrekking tot ploegendienstpensioen over deelnemerstijd vóór 2001 60
- 10.3 Overgangsbepalingen met betrekking tot tijdelijk ouderdomspensioen opgebouwd krachtens pensioenreglement 2003 61
- 10.4 Overgangsbepaling voor degenen die op 31 december 2013 deelnemer waren bij het pensioenfonds en voor wie per 1 januari 2014 dit pensioenreglement van toepassing is geworden 62
- 10.5 Overgangsbepaling voor degenen die op 31 december 2013 gewezen deelnemer waren bij het pensioenfonds 62
- 10.6 Overgangsbepaling voor degenen die op 1 januari 2016 deelnemer waren bij het pensioenfonds en op of na 1 juli 2015 in dienst waren van de Werkgever 63
- 10.7 Overgangsbepaling voor degenen die op 31 december 2017 deelnemer waren bij het pensioenfonds en voor wie per 1 januari 2018 dit pensioenreglement van toepassing is geworden 63
- 10.8 Overgangsbepaling voor degenen die op 31 december 2017 gewezen deelnemer waren bij het pensioenfonds 64

11 Slotbepalingen 65

- 11.1 Valuta en afronding 65
- 11.2 Maximumbepaling 65
- 11.3 Glijclausule 65

12 Bijlagen 66

- 12.1 Aangewezen ondernemingen 66
- 12.2 Tarief 2018 66
- 12.3 Opbouwgrensbedrag en toepasselijke franchise 78

1 Algemeen

Het pensioenreglement is vastgesteld op 22 maart 2018 en is met terugwerkende kracht in werking getreden op 1 januari 2018 onder de naam Pensioenreglement 2018.

De Werkgever (ingevolge 1.1.3) heeft in overleg met de vakorganisaties afgesproken dat het karakter in de zin van de Pensioenwet voor wat betreft de collectieve middelloonregeling met vaste Werkgeversbijdrage met inachtneming van artikel 1.0 van dit pensioenreglement, een uitkeringsovereenkomst is en voor wat betreft de individuele Beschikbare Premieregeling en regeling Vrijwillig Pensioensparen een premieovereenkomst.

1.0 Middelloonregeling op basis van vaste Werkgeverspremie

De Werkgever (zoals gedefinieerd in 1.1.3) heeft met vakorganisaties naast een individuele beschikbare premieregeling een collectieve middelloonregeling met vaste Werkgeversbijdrage afgesproken. Kern van de pensioenregeling is dat de Werkgever alleen verantwoordelijk is voor het betalen van een vaste Werkgeverspremie. De Werkgever staat alleen garant voor het betalen van de vaste Werkgeverspremie en staat niet garant ingeval sprake is van omstandigheden als bedoeld in 2.12.

Met de Werkgever is overeengekomen dat de totale bijdrage voor de *deelnemers* tot en met 31 december 2020 maandelijks bedraagt:

- een in de Uitvoeringsovereenkomst tussen het pensioenfonds en de Werkgever jaarlijks opnieuw vastgelegd percentage van het verschil tussen de gesommeerde inkomensgrondslagen conform 1.5.3 en de gesommeerde toepasselijke franchises ingevolge 1.5.2.
- de Beschikbare Premie ingevolge het *Toepasselijk tarief*

Ieder jaar zal het bestuur van het pensioenfonds met de Werkgever in overleg treden over de hoogte van genoemde totale bijdragen vanaf 1 januari van het volgende jaar. Dit pensioenreglement zal alsdan - met inachtneming van de daarvoor geldende bepalingen - daarmee in overeenstemming worden gebracht.

Als de totale bijdrage van de Werkgever in enig jaar onvoldoende is om de toename van de pensioenaanspraken in dat jaar in te kopen, worden deze aanspraken vastgesteld op een naar rato van het premietekort verminderde bedrag; dit alleen indien niet op andere wijze in het premietekort kan worden voorzien.

De werknemers dragen bij in de kosten van de pensioenregeling. De hoogte van de werknemerspremie is in de cao vastgelegd.

Met dit pensioenreglement streeft het bestuur van het pensioenfonds naar een adequate en betaalbare pensioenvoorziening voor de (*gewezen*) *deelnemers*. De bepalingen in dit pensioenreglement zijn er op gebaseerd dat met de premie-inkomsten zoals vermeld in dit artikel, alsmede de beleggingsopbrengsten van het pensioenfonds, voldoende financiële middelen beschikbaar zijn. Mocht dit evenwel in enig jaar niet het geval zijn, dan zal overeenkomstig 2.12 worden gehandeld.

Toepassing van dit reglement en de uitoefening van een bevoegdheid door een orgaan op grond van dit reglement zal in alle gevallen geschieden binnen de daartoe bij wet gestelde grenzen.

Waar de tekst handelt over personen wordt er geen onderscheid gemaakt naar geslacht; waar 'hij' gelezen wordt, wordt tevens 'zij' bedoeld.

Verwijzingen naar artikelnummers zijn *cursief* gedrukt. Begrippen die een regelingspecifieke betekenis hebben staan eveneens *cursief* vermeld. In artikel 1.1 worden deze begrippen alfabetisch - met vermelding van vindplaats - opgesomd. Vermeldingen tussen (haakjes) zijn optioneel. Teksten die geen onderdeel zijn van het pensioenreglement, staan in een kleiner lettertype.

1.1 Verwijzingstabel en begripsbepalingen

- a. Verwijzingstabel van begrippen met een regelingspecifieke betekenis (alfabetisch geordend) en
- b. Begripsbepalingen

1.1a Verwijzingstabel

Begrip	Artikel
aanspraken 2000	1.1.8.1
aanspraken 2005	1.1.8.2
AkzoNobel	1.1.2
AkzoNobel Chemicals	1.1.2.a
algemene loonindex Akzo Nobel	2.6.2.1
Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen	2.4
arbeidsongeschikt; arbeidsongeschiktheid	1.1.11
arbeidsongeschiktheidsgrondslag	1.5.5
arbeidsongeschiktheidspensioen	6.1
bijzonder levenslang partnerpensioen	2.11.9
bijzonder levenslang ouderdompensioen	2.11.1
bijzonder tijdelijk ouderdompensioen	2.11.1
BP	1.1.15
BP-grondslag	1.5.4
BP-spaarsaldo	3.5
deelnemer	1.1.6
deelnemer 2000	1.1.6
deeltijdpercentage	1.4.4.1
FVP	1.1.18
franchise	1.5.2
(gewezen) deelnemer	1.1.10
Inkomensgrondslag	1.5.3
kind	2.5.1
levenslang partnerpensioen	2.3
levenslang ouderdompensioen	2.2
opbouwgrensbedrag	1.5.1.1
partner	1.1.12
pensioenreglement 2000	1.1.7.1
pensioenreglement 2003	1.1.7.2
pensioenreglement 2006	1.1.7.3
pensioenreglement 2008	1.1.7.4
pensioenreglement 2014	1.1.7.5
scheiding	1.1.13
standaard pensioeningangsdatum	1.1.14
tijdelijk ouderdompensioen	10.3
toepasselijk tarief	1.1.20
toepasselijke franchise	1.5.2
variabele grondslag	1.5.3.3
vast maandsalaris	1.5.3.1
vaste ploegdiensttoeslag	1.5.3.2

VP	1.1.17
VP-spaarsaldo	4.5
Werkgever	1.1.3
wezenpensioen	2.5

1.1b Begripsbepalingen

In dit pensioenreglement wordt verstaan onder:

1.1.1

het pensioenfonds:
Stichting Pensioenfonds APF

1.1.2

AkzoNobel:
Akzo Nobel Nederland B.V., alsmede de door deze aangewezen ondernemingen en instellingen waarin AkzoNobel voor tenminste 1/3 participeert

1.1.2a

AkzoNobel Chemicals:
Akzo Nobel Chemicals B.V., alsmede de aangewezen ondernemingen en instellingen waarin AkzoNobel Chemicals voor tenminste 1/3 participeert

1.1.3

de Werkgever:
waar de tekst handelt over Werkgever wordt zowel AkzoNobel als AkzoNobel Chemicals bedoeld, al naar gelang de partij met wie de deelnemer een dienstverband heeft (gehad); in het geval een arbeidsovereenkomst van een werknemer met AkzoNobel zonder onderbreking opgevolgd wordt door een arbeidsovereenkomst met AkzoNobel Chemicals, wordt het geheel der arbeidsovereenkomsten voor de toepassing van dit pensioenreglement als één dienstverband aangemerkt; dit geldt eveneens indien een arbeidsovereenkomst van een werknemer met AkzoNobel Chemicals zonder onderbreking opgevolgd wordt door een arbeidsovereenkomst met AkzoNobel

1.1.4

de Directie:
de Directie van Akzo Nobel Nederland B.V. respectievelijk de Directie van Akzo Nobel Chemicals B.V.

1.1.5

het bestuur:
het bestuur van het pensioenfonds

1.1.6

de deelnemer:
de persoon die op grond van 1.2 deelneemt aan het pensioenfonds

deelnemer 2000:

persoon die op grond van 1.2 sinds 1 januari 2001 onafgebroken deelneemt aan het pensioenfonds en die bovendien op 31 december 2000 deelnam aan de tot en met 31 december 2000 geldende pensioenregeling

alsmede de persoon die op 31 december 2000 uitsluitend op grond van minimum toetredingsleeftijd van de tot en met 31 december 2000 geldende pensioenregeling niet voldeed aan de aldaar gestelde voorwaarden van deelneming en sinds 1 januari 2001 onafgebroken *deelnemer* is gebleven

1.1.7.1

pensioenreglement 2000:

het tot en met 31 december 2000 van toepassing zijnde pensioenreglement van Stichting Pensioenfonds APF

1.1.7.2

pensioenreglement 2003:

het tot en met 31 december 2005 van toepassing zijnde pensioenreglement van Stichting Pensioenfonds APF

1.1.7.3

pensioenreglement 2006:

het tot en met 31 december 2007 van toepassing zijnde pensioenreglement van Stichting Pensioenfonds APF

1.1.7.4

pensioenreglement 2008

het tot en met 31 december 2013 van toepassing zijnde pensioenreglement van Stichting Pensioenfonds APF

1.1.7.5

pensioenreglement 2014 versie 4.0

het tot en met 31 december 2015 van toepassing zijnde pensioenreglement van Stichting Pensioenfonds APF

1.1.7.6

pensioenreglement 2014 versie 7.0

het tot en met 31 december 2017 van toepassing zijnde pensioenreglement van Stichting Pensioenfonds APF

1.1.8.1

aanspraken 2000:

aanspraken op pensioen over pensioenopbouwjaren tot en met 31 december 2000 uit hoofde van de overgangsregeling ingevolge 10.1

1.1.8.2

aanspraken 2005:

opgebouwde aanspraken krachtens pensioenreglement 2003

1.1.9

gewezen deelnemer:

de persoon van wie de deelneming aan het pensioenfonds is geëindigd

1.1.10

de (gewezen) deelnemer:

de *deelnemer* of gewezen *deelnemer*

1.1.11

arbeidsongeschikt of arbeidsongeschiktheid:

de omstandigheid dat een persoon vanaf enig moment na aanvang van de deelneming (geheel of gedeeltelijk) niet in staat is te werken en daarom een uitkering ontvangt op grond van de WAO of de WIA.

1.1.12

de partner:

- a. de met de (gewezen) *deelnemer* voor de *standaard pensioeningangsdatum*, respectievelijk
- b. de met de (gewezen) *deelnemer 2000* voor de eerste dag van de maand volgende op 68-jarige leeftijd
 1. gehuwde partner of
 2. wettelijk geregistreerde partner of
 3. samenlevende ongehuwde en niet wettelijk geregistreerde partner
 - met wie geen bloed- of aanverwantschap in de rechte lijn bestaat en
 - waarbij de samenleving in een geldend notarieel verleden contract is vastgelegd en
 - waarbij het samenlevingscontract aan het pensioenfonds is overgelegd en
 - waarbij periodiek op verzoek van het pensioenfonds het bestaan van het samenlevingscontract wordt herbevestigd.

1.1.13

scheiding:

- echtscheiding
- scheiding van tafel en bed
- ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed
- beëindiging van een wettelijk geregistreerd partnerschap anders dan door overlijden, vermissing of omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk
- er wordt niet meer voldaan aan de voorwaarden van het begrip *partner* ingevolge 1.1.12. sub b onder 3

1.1.14

standaard pensioeningangsdatum:

de eerste dag van de maand volgende op de 68e verjaardag

1.1.14.1

AOW-gerechtigde leeftijd:

de datum waarop betrokkene recht krijgt op AOW

1.1.15

BP:

Beschikbare Premiereregeling volgens het in 3 bepaalde

1.1.16

VP:

Vrijwillig Pensioensparen volgens het in 4 bepaalde

1.1.17

AOW: Algemene Ouderdomswet

Anw: Algemene nabestaandenwet

WAO: Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering

WIA: Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen

WGA: Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten

IVA: Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten

AWBZ: Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten

Wet LB: Wet op de loonbelasting 1964

Wfsv: Wet Financiering Sociale Verzekeringen

1.1.18

FVP:

Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering

1.1.19

CAO:

Collectieve arbeidsovereenkomst AkzoNobel respectievelijk de collectieve arbeidsovereenkomst AkzoNobel Chemicals

1.1.20

toepasselijk tarief:

overzicht van koopsommen/premies voor regeling Beschikbare Premie, regeling Vrijwillig Pensioensparen, ouderdomspensioen en ruilvoeten voor herschikkingen op basis van door het bestuur vastgestelde waarderingsgrondslagen, zoals vastgelegd in 12.2

1.2 Voorwaarden voor deelneming

1.2.1

Deelneming

Als *deelnemer* wordt tot het pensioenfonds toegelaten, voorzover niet krachtens arbeidsovereenkomst uitgezonderd, hij ten aanzien van wie aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1.2.1.1

hij heeft de *standaard pensioeningangsdatum*, zoals bedoeld in 1.1.14, niet bereikt

1.2.1.2

hij is in verband met zijn dienstbetrekking met de Werkgever geen deelnemer van een bedrijfspensioenfonds als bedoeld in de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 of van een beroepspensioenregeling als bedoeld in de Wet verplichte beroepspensioenregeling

1.2.2.1

en als bovendien is voldaan aan één van de volgende voorwaarden:

hij is uit hoofde van een arbeidsovereenkomst werkzaam bij een Werkgever en oefent zijn werkzaamheden uit in Nederland

of

1.2.2.2

hij is uit hoofde van een arbeidsovereenkomst, gesloten met een Werkgever, uitgezonderd naar een in het buitenland gevestigde met die Werkgever verbonden onderneming of instelling

of

1.2.2.3

hij is onvrijwillig ontslagen en hij heeft met zijn Werkgever na 31 december 2000 een door de Directie goedgekeurde overeenkomst gesloten die voorziet in en de voorwaarden regelt van een voortzetting van de deelneming

of

1.2.2.4.1

hij was deelnemer aan *pensioenreglement 2003* en hij is aaneengesloten voor 15% of meer *arbeidsongeschikt* in de zin van de WAO en deze *arbeidsongeschiktheid* is ontstaan op of na 1 januari 2000 en tijdens het dienstverband met zijn Werkgever

of

1.2.2.4.2

hij is aaneengesloten voor 35% of meer *arbeidsongeschikt* in de zin van de WIA en deze *arbeidsongeschiktheid* is ontstaan op of na 1 januari 2006 en tijdens het dienstverband met een Werkgever

of

1.2.2.5

hij was *deelnemer* (mede) op grond van arbeidsongeschiktheid en hij voldoet op 1 januari 2006 zowel aan de voorwaarde voor deelneming op grond van *arbeidsongeschiktheid* van dit reglement, als aan tenminste één van de overige voorwaarden van dit artikel.

1.2.3

Begin en einde deelneming

De deelneming begint op de eerste dag, waarop aan de onder 1.2.1 en 1.2.2 gestelde voorwaarden is voldaan maar niet eerder dan op 1 januari 2018 en eindigt op de eerste dag waarop dit niet meer het geval is.

1.3 Aanspraken op pensioen

1.3.1

De (*gewezen*) *deelnemer* heeft aanspraak op de overeenkomstig dit reglement vast te stellen pensioenen indien en zolang is voldaan aan de daaraan gestelde voorwaarden.

1.3.1.1

Algemeen geldende aanspraken

Aanspraken worden toegekend op:

- *levenslang ouderdomspensioen* voor de (*gewezen*) *deelnemer*
- *levenslang partnerpensioen* voor de *partner* van de (*gewezen*) *deelnemer*
- *levenslang partnerpensioen* na toepassing van 2.8.7.1 voor de *gewezen deelnemer*, na zijn overlijden voor zijn *partner* en
- *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* na overlijden van een (*gewezen*) *deelnemer*, voor zijn *partner*
- *wezenpensioen* na overlijden van een (*gewezen*) *deelnemer* voor zijn minderjarige *kind(eren)* en studerende *kind(eren)*
- *arbeidsongeschiktheidspensioen* voor de *deelnemer*
- pensioen(en) uit hoofde van de overgangsregelingen van 10.

De premievrije aanspraken op *tijdelijk ouderdomspensioen* op grond van *pensioenreglement 2003* volgen de bepalingen van 10.3.

1.3.1.2

De *deelnemer* heeft conform hoofdstuk 6 aanspraak op gehele of gedeeltelijke premievrije voortzetting van de pensioenopbouw bij *arbeidsongeschiktheid*.

1.3.1.3

De *deelnemer* kan, met inachtneming van het in 3 en 4 bepaalde, deelnemen aan de Beschikbare Premiereregeling (BP) en de regeling Vrijwillig Pensioensparen (VP). Vanaf 1 januari 2008 is inleg in de regeling Vrijwillig Pensioensparen (VP) niet meer mogelijk.

1.3.2

Het BP-spaarsaldo en het VP-spaarsaldo ingevolge 3 en 4 van dit reglement worden op basis van de bepalingen in dit reglement aangewend voor aankoop van *levenslang ouderdomspensioen*, premievrij *wezenpensioen* en/of *levenslang partnerpensioen*, met dien verstande dat het BP-spaarsaldo alleen bij leven van de (*gewezen*) *deelnemer* wordt aangewend voor inkoop van pensioenaanspraken.

1.3.3

Op de pensioenen zijn de bepalingen met betrekking tot herschikking krachtens 7 onverkort van toepassing.

1.3.4

Algemeen verbod op afkoop, vervreemding en prijsgeven

Aanspraken op pensioen kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet in combinatie met toepassing van 2.8 van dit pensioenreglement.

1.4 Perioden van deelneming

1.4.1

Perioden van deelneming

Onder *deelnemingstijd* van de *deelnemer* wordt in dit reglement verstaan de maanden gedurende welke hij na 31 december 2000 ononderbroken op basis van een arbeidsovereenkomst bij een Werkgever in dienst is geweest.

Onder een arbeidsovereenkomst bij een Werkgever wordt mede verstaan aaneengesloten arbeidsovereenkomsten met ondernemingen of instellingen als bedoeld in 1.2.2.1 en 1.2.2.2, mits de betrokken ondernemingen of instellingen ten tijde van de verandering van dienstverband waren aangewezen overeenkomstig artikel 5 van de statuten van het pensioenfonds.

1.4.2

Onder *deelnemingstijd* wordt in dit reglement tevens verstaan de maanden die als gevolg van waardeoverdracht krachtens 2.10 zijn toegekend.

1.4.3

Voor de vaststelling van de *deelnemingstijd* worden gedeelten van maanden in dagen nauwkeurig vastgesteld en wel voor de toepassing van 1.4.1 volgens de decimale factor 'gebroken maand' zoals vastgesteld door een Werkgever.

1.4.4

Deeltijder:

deelnemer die op grond van bijzondere bepalingen in de arbeidsovereenkomst een kortere tijd per dag, per week, per maand of per jaar bij een Werkgever werkzaam is of is geweest dan de normale arbeidsduur en in verband daarmee geen voltijd salaris ontvangt of heeft ontvangen.

1.4.4.1

Deeltijdpercentage:

het percentage dat aangeeft welk gedeelte de arbeidstijd van een deeltijder uitmaakt van de normale arbeidstijd, zoals gedefinieerd in de CAO.

1.4.4.2

Ouderschapsverlof:

ingeval de *deelnemer* tijdens ouderschapsverlof komt te overlijden wordt op onderstaande wijze het *levenslang partnerpensioen* gecorrigeerd.

Indien en voorzover door toepassing van de Wet Arbeid en Zorg (artikel 6) en/of het Deeltijd Ouderschapsverlof bij Werkgever:

- het *deeltijdpercentage* van de *deelnemer* daalt en/of
 - de *deelnemer* voor de toepassing van de pensioenregeling deeltijder wordt,
- zal bij toepassing van de extrapolatie van 2.3.3.1 rekening gehouden worden met het vooraf overeengekomen en na het ouderschapsverlof geldende *deeltijdpercentage*.

Indien en voorzover door toepassing van de Wet Arbeid en Zorg (artikel 6) en/of het Deeltijd Ouderschapsverlof bij Werkgever de *vaste ploegendiensttoeslag* daalt, wordt de hieruit voortvloeiende verlaging van het *levenslang partnerpensioen* niet doorgevoerd.

1.4.5

Samenloop deeltijdpensioen en deelnemerschap

De *deelnemer* die de 60-jarige leeftijd bereikt, heeft het recht tot het bereiken van de *standaard pensioeningangsdatum*, ouderdomspensioen in deeltijd te genieten.

Indien en voorzover en voorzolang betrokkene op grond van 1.2 *deelnemer* blijft, wordt het deeltijd deelnemerschap - op grond waarvan pensioen wordt uitbetaald - beëindigd.

1.5 Pensioenopbouwfactoren

1.5.1.1

Grondslagen voor berekening van de aanspraken

Het *opbouwgrensbedrag* is het grensbedrag dat bepalend is voor de mate waarin volgens de beschikbare premieregeling pensioenopbouw wordt bereikt.

Met inachtneming van het bepaalde in 2.2 wordt tot het *opbouwgrensbedrag* pensioen opgebouwd volgens de voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling en wordt vanaf het *opbouwgrensbedrag* pensioenopbouw bereikt volgens de beschikbare premieregeling.

1.5.1.2

Het in enig jaar geldende *opbouwgrensbedrag* op jaarbasis wordt bij CAO vastgesteld en is vastgelegd in 12.3.

Voor de toepassing van dit reglement wordt dit *opbouwgrensbedrag* gedeeld door 12 en vermenigvuldigd met het in enige maand voor de *deelnemer* geldende *deeltijdpercentage*.

1.5.2

Onder de *franchise* in enige maand wordt verstaan een bedrag gelijk aan 1/12 deel van 13.344 euro (stand per 1 januari 2018) voor de *deelnemer*, vermenigvuldigd met het in de desbetreffende maand geldende *deeltijdpercentage*. De *franchise* in enige maand vermenigvuldigd met het in de desbetreffende maand geldende *deeltijdpercentage* is gelijk aan op grond van de Wet op de loonbelasting 1964 op maandbasis vereiste minimum franchise vermenigvuldigd met het in de desbetreffende maand geldende *deeltijdpercentage*.

De *franchise* is vastgelegd in 12.3.

1.5.3

De *inkomensgrondslag* wordt bepaald door de som van de onder 1.5.3.1 tot en met 1.5.3.3 genoemde componenten. De inkomensgrondslag bedraagt maximaal 105.075 euro (stand per 1 januari 2018), aan het begin van een kalenderjaar aangepast met de contractloonontwikkelingscorrectie als bedoeld in artikel 10.2a van de Wet Inkomstenbelasting 2001. Voor de toepassing van dit reglement wordt deze maximum inkomensgrondslag gedeeld door 12 en vermenigvuldigd met het in de desbetreffende maand geldende *deeltijdpercentage*, mits kleiner dan één.

1.5.3.1

Onder het *vaste maandsalaris* in enige maand wordt verstaan 1/12 van het, bij arbeidsovereenkomst, overeengekomen en betaalbaar te stellen vaste (deeltijd) jaarsalaris, en vermeerderd met eventuele bij arbeidsovereenkomst overeengekomen vaste persoonlijke toeslagen.

1.5.3.2

Onder *vaste ploegendiensttoeslag* van de *deelnemer* in enige maand wordt verstaan 1/12 van het totaal van de overeengekomen (deeltijd) vaste dienstroostertoeslagen per jaar, vermeerderd met eventuele bij arbeidsovereenkomst overeengekomen vaste persoonlijke dienstroostertoeslagen.

1.5.3.3

Onder *variabele grondslag* van de *deelnemer* in enige maand wordt verstaan: de variabele bruto componenten die in enige maand uit hoofde van de arbeidsovereenkomst door Werkgever aan de *deelnemer* betaalbaar worden gesteld respectievelijk worden ingehouden en die ingevolge de arbeidsovereenkomst als pensioengevend inkomen voor opname in de *variabele grondslag* in aanmerking komen.

1.5.4

Onder *BP-grondslag* wordt verstaan het positieve verschil tussen *inkomensgrondslag* krachtens 1.5.3 en het *opbouwgrensbedrag*.

De *BP-grondslag* heeft alleen een waarde indien en zolang 2.2.4 van toepassing is.

1.5.5

Onder de *arbeidsongeschiktheidsgrondslag* van de *deelnemer* wordt verstaan het *vaste maandsalaris* krachtens 1.5.3.1 vermeerderd met de *vaste ploegendiensttoeslag* krachtens 1.5.3.2.

1.5.5.1

Onder gemaximeerde arbeidsongeschiktheidsgrondslag wordt verstaan het *vaste maandsalaris* krachtens 1.5.3.1 vermeerderd met de *vaste ploegendiensttoeslag* krachtens 1.5.3.2. gemaximeerd op 1/12 van 105.075 euro (stand per 1 januari 2018) en vermenigvuldigd met het in de desbetreffende maand geldende deeltijdpercentage, mits kleiner dan één.

1.6 Pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid, onvrijwillig ontslag en FVP

Indien en voorzover en voorzolang de deelneming wordt voortgezet op grond van 1.2.2.3 en/of 1.2.2.4 en/of 1.2.2.5 en/of 1.2.2.6 bestaat er geen aanspraak op een BP-spaarbedrag en wordt de pensioenopbouw uitsluitend op basis van de middelloonregeling voortgezet, waarbij de beperking tot opbouw tot maximaal het *opbouwgrensbedrag* komt te vervallen.

2 Ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen

2.1 Vervallen.

2.2 Levenslang ouderdomspensioen geïndexeerde middelloonregeling

2.2.1

Ingang en einde levenslang ouderdomspensioen

Het *levenslange ouderdomspensioen* gaat in op de *standaard pensioeningangsdatum* en wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin gewezen *deelnemer* overlijdt.

2.2.2

Hoogte levenslang ouderdomspensioen

De maandelijkse opbouw van het *levenslange ouderdomspensioen* bedraagt 1,875% over het verschil tussen de *inkomensgrondslag* en de *toepasselijke franchise*.

De hoogte van het *levenslange ouderdomspensioen* op enig tijdstip is gelijk aan het tot en met enige maand of gedeelte van een maand opgebouwde *levenslang ouderdomspensioen*.

2.2.3

Vervallen.

2.2.4

Indien het bepaalde in 2.2.5 of 2.2.6 van toepassing is, bedraagt de maandelijkse opbouw van het *levenslange ouderdomspensioen* 1,875% over het verschil tussen het *opbouwgrensbedrag* en de *toepasselijke franchise*.

2.2.5

Indien van een *deelnemer* in de maand oktober van het voorgaande jaar het *vaste maandsalaris* - exclusief eventuele bij arbeidsovereenkomst overeengekomen vaste persoonlijke toeslagen - meer bedroeg dan het in die maand geldende *opbouwgrensbedrag* wordt, bij voortzetting van de deelneming in het lopende jaar, de opbouw van het *levenslange ouderdomspensioen* beperkt tot maximaal het in de lopende maand geldende *opbouwgrensbedrag* en is 3 eveneens van toepassing.

2.2.6

Indien bij aanvang van de deelneming in enige maand het *vaste maandsalaris* - exclusief eventuele bij arbeidsovereenkomst overeengekomen vaste persoonlijke toeslagen - meer bedraagt dan het in die maand geldende *opbouwgrensbedrag*, wordt in de navolgende maanden van dat jaar de opbouw van het *levenslange ouderdomspensioen* beperkt tot het geldende *opbouwgrensbedrag* en is 3 eveneens van toepassing.

2.2.7

Indien het bepaalde in 2.2.5 of 2.2.6 van toepassing is en in enige maand bedraagt de *inkomensgrondslag* minder dan het *opbouwgrensbedrag*, dan is 2.2.2 van toepassing.

2.3 Levenslang partnerpensioen

2.3.1

Recht op levenslang partnerpensioen

De partner in de zin van dit reglement van de deelnemer heeft recht op *levenslang partnerpensioen* en recht op *levenslang partnerpensioen* over toekomstige diensttijd.

Over de deelnemingstijd na 31 december 2000 tot 1 januari 2016 wordt levenslang *partnerpensioen* verzekerd en toegekend aan de *partner* van:

- a. een *deelnemer* die overlijdt (verzekering op risicobasis);
- b. een gewezen *deelnemer 2000*, die overlijdt vóór de eerste dag van de maand volgend op de 68e verjaardag, mits de deelneming werd beëindigd na het bereiken van de 60-jarige leeftijd (verzekering op risicobasis);
- c. een gewezen *deelnemer* die overlijdt en die uit hoofde van 2.8.7.1 of 2.8.7.2 of 7 aanspraak had op *levenslang partnerpensioen*.

2.3.1.1

Met ingang van de *standaard pensioeningangsdatum* kan de *partner* over de deelnemingstijd na 31 december 2000 tot 1 januari 2016 slechts verzekerd worden voor een *levenslang partnerpensioen* indien hij alsdan *partner* was in de zin van dit reglement en *levenslang partnerpensioen* middels de herschikkingsbepalingen van 7 is verkregen.

2.3.1.2

De verzekering van *levenslang partnerpensioen* vervalt niet:

- door een opvolgend huwelijk tussen of wettelijk geregistreerd partnerschap van de (*gewezen*) *deelnemer* en zijn *partner*;
- gedurende de periode van maximaal 18 maanden waarin de *deelnemer* conform artikel 56 Pensioenwet gebruik maakt van het opnemen van onbetaald verlof met een ingangsdatum die ligt voor de 60-jarige leeftijd;
- gedurende de periode tot maximaal de 68-jarige leeftijd van de *deelnemer* waarin deze gebruik maakt van het opnemen van onbetaald verlof in de zin van artikel 10a van de Wet Loonbelasting, met een ingangsdatum die ligt op of na de 60-jarige leeftijd.

2.3.1.3

Enkelvoudig recht

Door toepassing van dit reglement zal, in verband met het gelijktijdig voldoen aan meerdere voorwaarden van deelneming krachtens 1.2, niet meer dan één *levenslang partnerpensioen* tot uitkering komen.

2.3.2

Ingang en einde levenslang partnerpensioen

Het *levenslange partnerpensioen* gaat in op de dag volgende op die waarop de (*gewezen*) *deelnemer* is overleden en wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin de *partner* overlijdt.

2.3.3

Hoogte levenslang partnerpensioen

2.3.3.1

De maandelijkse opbouw van het levenslange partnerpensioen bedraagt 1,313% over het verschil tussen de inkomensgrondslag en de toepasselijke franchise. Voor diegenen die op 31 december 2015 deelnamen aan de pensioenregeling is over de deelnemingstijd na 31 december 2000 tot 1 juli 2015 per 31 december 2015 *levenslang partnerpensioen* bepaald conform de artikelen in dit reglement, alsmede 2.3.3.1, 2.3.3.2, 2.3.3.4, 2.3.3.6, 2.3.3.7 en 2.3.3.9 van Pensioenreglement 2014 versie 4.0, met dien verstande dat de aftopping als bedoeld in 2.3.3.4 is vermenigvuldigd met een diensttijdfactor, zijnde de voor het levenslang partnerpensioen in aanmerking komende diensttijd per einde 2015, gedeeld door de totale voor het levenslang partnerpensioen in aanmerking komende bereikbare diensttijd per einde 2015. Op dit levenslange partnerpensioen is artikel 2.6 van toepassing.

2.3.3.1.1

Indien het bepaalde in 2.3.3.1.2 of 2.3.3.1.3 van toepassing is, bedraagt de maandelijkse opbouw van het *levenslange partnerpensioen* 1,313% over het verschil tussen het *opbouwgrensbedrag* en de *toepasselijke franchise*.

Indien en voor zover sprake is van een positief verschil tussen de inkomensgrondslag en het opbouwgrensbedrag is over dat deel een *levenslang partnerpensioen* verzekerd.

2.3.3.1.2

Indien van een *deelnemer* in de maand oktober van het voorgaande jaar het *vaste maandsalaris* - exclusief eventuele bij arbeidsovereenkomst overeengekomen vaste persoonlijke toeslagen - meer bedroeg dan het in die maand geldende *opbouwgrensbedrag* wordt, bij voortzetting van de deelneming in het lopende jaar, de opbouw van het *levenslange partnerpensioen* beperkt tot maximaal het in de lopende maand geldende *opbouwgrensbedrag* en is 3 eveneens van toepassing.

2.3.3.1.3

Indien bij aanvang van de deelneming in enige maand het *vaste maandsalaris*, exclusief eventuele bij arbeidsovereenkomst overeengekomen vaste persoonlijke toeslagen, meer bedraagt dan het in die maand geldende *opbouwgrensbedrag*, wordt in de navolgende maanden van dat jaar de opbouw van het *levenslange partnerpensioen* beperkt tot het geldende *opbouwgrensbedrag* en is 3 eveneens van toepassing.

2.3.3.2

Vervallen.

2.3.3.3

Verrekenbedragen

Het *levenslange partnerpensioen* ingevolge 2.3.3.1 is inclusief:

- a. opgebouwde aanspraken op *levenslang partnerpensioen* welke ten behoeve van de (ex-)partner worden ontleend aan *pensioenreglement 2000*;
- b. alle aanspraken op partnerpensioen uit hoofde van vorige dienstbetrekkingen en of ambten;
- c. opgebouwde aanspraken op *levenslang partnerpensioen* welke ten behoeve van de (ex-)partner worden ontleend aan overgangsregeling 10.6 van dit pensioenreglement.

2.3.3.4

Vervallen.

2.3.3.5

Vervallen.

2.3.3.6

Vervallen.

2.3.3.7

Vervallen.

2.3.3.8

Correctie vaste ploegendiensttoeslag

In afwijking van het gestelde in 1.5.3.2 wordt voor de vaststelling van de *vaste ploegendiensttoeslag* in de maand van overlijden als bedoeld in 2.3.3.1, het gemiddelde genomen van de *vaste ploegendiensttoeslag* in de lopende maand en de *vaste ploegendiensttoeslag(en)* in de 23 achterliggende maanden.

2.3.3.9

Vervallen.

2.3.3.10

Vervallen.

2.3.3.11

De *deelnemer* ontvangt van het pensioenfonds een bewijs van verzekering voor *levenslang partnerpensioen*.

2.4 Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen

2.4.1

Recht op Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen
Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen wordt verzekerd op risicobasis en wordt toegekend aan de *partner* van een *deelnemer* die overlijdt.

2.4.1.2

De verzekering van *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* vervalt niet:

- door een opvolgend huwelijk tussen of wettelijk geregistreerd partnerschap van de (*gewezen*) *deelnemer* en zijn *partner*;
- gedurende de periode van maximaal 18 maanden waarin de *deelnemer* conform artikel 56 Pensioenwet gebruik maakt van het opnemen van onbetaald verlof met een ingangsdatum die ligt voor de 60-jarige leeftijd;
- gedurende de periode tot maximaal de 68-jarige leeftijd van de *deelnemer* waarin deze gebruik maakt van het opnemen van onbetaald verlof met een ingangsdatum die ligt op of na de 60-jarige leeftijd.

2.4.2

Enkelvoudig recht

Door toepassing van dit reglement zal, in verband met het gelijktijdig voldoen aan meerdere voorwaarden van deelneming krachtens 1.2, of meervoudige verzekering ingevolge 1.4.5 niet meer dan één *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* tot uitkering komen.

2.4.3

Ingang en einde *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen*

Het *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* gaat in op de eerste dag van de maand waarin de (*gewezen*) *deelnemer* is overleden en wordt uitgekeerd tot de eerste dag van de maand, waarin de *partner* de eerste van de hierna genoemde leeftijden bereikt:

- de AOW-gerechtigde leeftijd;
- de op het moment van ingang van het *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* bekende AOW-gerechtigde leeftijd, zoals door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in de Staatscourant gepubliceerd;
- de op het moment van ingang van het *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* geldende standaard pensioeningangsdatum; of
- als de *partner* eerder overlijdt, tot de laatste dag van de maand waarin hij overlijdt.

Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen dat is ingegaan voor 1 juli 2013 eindigt op de eerste dag van de maand volgend op de 65-jarige leeftijd of als de *partner* eerder overlijdt tot de laatste dag van de maand waarin hij overlijdt.

Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen dat is ingegaan tussen 1 juli 2013 en 31 december 2017 (beide data inbegrepen) eindigt op de eerste dag van de maand waarin de *partner* de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt, of, als de *partner* eerder overlijdt, tot de laatste dag van de maand waarin hij overlijdt.

2.4.4

Hoogte Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen

Het *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* in enige maand bedraagt 70% van de *toepasselijke franchise*.

Onverminderd het bepaalde in 3.8 zal het *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* bij ingang niet meer bedragen dan 8/7 van de nominale uitkering ingevolge de Anw voor de *partner*, vermeerderd met de vakantie-uitkering, en het verschil in verschuldigde premie voor de volksverzekeringen over het *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* voor en na de AOW-gerechtigde leeftijd van de *partner*.

2.4.4.1

In afwijking van het gestelde in 1.5.2 wordt voor de vaststelling van het *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* een *toepasselijke franchise* gehanteerd, berekend op basis van een *deeltijdpercentage* van 100.

2.4.4.2

Voor de vaststelling van het *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* voor de *deelnemer* die uitsluitend deelneemt uit hoofde van *arbeidsongeschiktheid* wordt de *toepasselijke franchise* gehanteerd, welke is vermenigvuldigd met het voortzettingpercentage, zoals laatstelijk is vastgesteld ingevolge 6.2.3.

2.4.4.3

Op het *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* komt een bedrag in mindering ter grootte van het kleinste bedrag van enerzijds het *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* indien dit artikel niet van toepassing zou zijn en de Anw-uitkering, die de *partner* geniet of had kunnen genieten, anderzijds.

2.4.4.4

Anticumulatie met rechten bij derden

Indien de *partner* van de overleden *deelnemer* uit hoofde van een dienstverband aanspraak kan doen gelden op *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* dan wel soortgelijke uitkeringen met het doel wettelijke Anw-uitkeringen aan te vullen of te vervangen, komen deze - voorzover deze minder bedragen dan het *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* - in mindering op het krachtens dit reglement te verstrekken *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen*.

2.4.5

De voor de verzekering van *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* benodigde premie wordt door het bestuur vastgesteld en wordt tot en met de maand waarin de 60-jarige leeftijd wordt bereikt ingehouden op het salaris respectievelijk op het *tijdelijk ouderdompensioen* respectievelijk bij de verzekerde gevorderd.

2.4.6

Bij beëindiging van deelneming anders dan door overlijden of anders dan door beëindiging na de 60-jarige leeftijd, komen de ingevolge dit hoofdstuk verzekerde aanspraken, voor zover op risicobasis verzekerd, te vervallen.

2.4.7

De *deelnemer* ontvangt van het pensioenfonds een bewijs van verzekering voor *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen*.

2.5 Wezenpensioen

2.5.1

Recht op wezenpensioen

Recht op *wezenpensioen* en recht op wezenpensioen over toekomstige diensttijd hebben alle kinderen van een overleden (*gewezen*) *deelnemer*, voorzover de kinderen de 18-jarige leeftijd nog niet hebben bereikt en niet zijn geboren na de *standaard pensioeningangsdatum*.

Onder *kind* wordt verstaan (begrippen op basis van Nederlands recht):

- kind dat in een familierechtelijke betrekking tot de (*gewezen*) *deelnemer* stond;
- stiefkind;
- pleegkind, dat door de (*gewezen*) *deelnemer* als zijn eigen kind tot het tijdstip van zijn overlijden werd onderhouden.

2.5.1.1

De bovenvermelde leeftijdsgrens van 18 jaar wordt verhoogd tot 27 jaar voor

- *kinderen* van wie de voor werkzaamheden beschikbare tijd grotendeels in beslag wordt genomen door of in verband met het volgen van onderwijs of van een beroepsopleiding; of
- *kinderen* van wie de voor werkzaamheden beschikbare tijd grotendeels in beslag wordt genomen door het verzorgen van het huishouden van de overleden (*gewezen*) *deelnemer*, of door het mede verzorgen van dat huishouden, mits tot dat huishouden ten minste drie andere kinderen jonger dan 27 jaar behoren.

2.5.2

Ingang en einde wezenpensioen

Het *wezenpensioen* gaat in op de dag volgende op die waarop de (*gewezen*) *deelnemer* is overleden en wordt uitgekeerd uiterlijk tot de eerste dag van de maand volgende op die, waarin niet meer wordt voldaan aan de in 2.5.1 gestelde voorwaarden of waarin het *kind* is overleden.

2.5.2.1

Een *wezenpensioen*, beëindigd wegens het niet meer voldoen aan de in 2.5.1.1 gestelde voorwaarden, wordt opnieuw toegekend ingeval wederom aan bedoelde voorwaarden wordt voldaan.

2.5.3

Toetsing voorwaarden

De wees dient jaarlijks in de maanden maart en september, hierna genoemd toetsmaanden, die bewijsstukken aan het pensioenfonds te overleggen die nodig zijn voor voortgezette toekenning van *wezenpensioen*.

Beëindiging van *wezenpensioen* op grond van het niet meer voldoen aan de voorwaarden van 2.5.1.1 respectievelijk hernieuwde toekenning op grond van 2.5.2.1, geschiedt niet eerder dan op de eerste dag van de maand volgend op de toetsmaand.

2.5.4

Hoogte wezenpensioen bij overlijden van een deelnemer

De maandelijkse opbouw van het wezenpensioen bedraagt 20% van 1,313% (0,263%) over het verschil tussen de inkomensgrondslag en de toepasselijke franchise. Voor diegenen die op 31 december 2015 deelnamen aan de pensioenregeling is over de deelnemingstijd tot 1 januari 2016 per 31 december 2015 een aanspraak op wezenpensioen bepaald conform de artikelen uit dit reglement alsmede artikel 2.8.8. van Pensioenreglement 2014 versie 4.0.

2.5.4.1

Verdubbeling wezenpensioen

Het bedrag van het *wezenpensioen* wordt verdubbeld indien en zodra beide ouders dan wel pleegouders of stiefouders zijn overleden en derhalve geen *levenslang partnerpensioen* (meer) wordt uitgekeerd anders dan op grond vanerschikking ingevolge 2.8.7.1 of 7.4.

Onder *levenslang partnerpensioen* wordt in dit verband niet verstaan een pensioen uitgekeerd aan de (voormalige) *partner* van de *deelnemer* die niet de ouder, pleeg- of stiefouder is van de desbetreffende wees.

2.6 Aanpassing van de pensioenaanspraken tijdens deelneming (toeslagverlening)

2.6.1

Het pensioenfonds heeft de ambitie om tijdens deelneming de opgebouwde aanspraken aan te passen op basis van (i) de algemene loonindex AkzoNobel of (ii) de toeslagenambitie zoals - in afwijking op (i) - is overeengekomen tussen AkzoNobel en de vakorganisaties. Indien en voor zover de middelen van het pensioenfonds toereikend zijn voor een toeslag, wordt deze toegekend. Er is echter geen recht op aanpassing en het is voor de langere termijn niet zeker of en in hoeverre aanpassing zal plaatsvinden. De toezegging van aanpassing is dus voorwaardelijk en is mede afhankelijk van de financiële positie van het pensioenfonds. De toeslagverlening wordt uit de algemene middelen gefinancierd. Er is voor de toeslagverlening geen reserve gevormd en er wordt geen premie voor betaald. Het bestuur beslist jaarlijks of en in hoeverre de pensioenaanspraken per 1 januari van het daaropvolgende jaar worden aangepast.

Bij voldoende middelen worden de pensioenaanspraken

- op *levenslang ouderdomspensioen*
- op *levenslang partnerpensioen (zowel de aanspraak op levenslang partnerpensioen als het verzekerde levenslange partnerpensioen)*
- op *wezenpensioen*
- op bijzonder *levenslang ouderdomspensioen* en bijzonder *tijdelijk ouderdomspensioen* voor de voormalige *partner*
- op *bijzonder partnerpensioen*
- krachtens *pensioenreglement 2000*
- krachtens *pensioenreglement 2003*

bij voortzetting van de deelneming en met inachtneming van het bepaalde in 2.6.4 en 2.6.5 - per 1 januari volgend op het jaar waarin de algemene loonindex door de Directie van AkzoNobel als algemeen wordt toegekend of besloten is de algemene loonindex per 1 januari aanstaande toe te kennen - verhoogd. In geval van toekenning van de algemene loonindex met terugwerkende kracht, vindt toeslagverlening plaats op 1 januari volgend op het jaar waarin het besluit tot toekenning van de algemene loonindex genomen werd.

2.6.2.1

Onder *algemene loonindex AkzoNobel* wordt verstaan de inkomensverhoging die door de Directie van AkzoNobel als algemeen wordt aangemerkt.

2.6.2.2

Bij een besluit over de aanpassing houdt het bestuur rekening met aanpassingen in voorgaande jaren. Indien de ontwikkeling van de financiële positie van het pensioenfonds zulks toelaat, kan het bestuur overgaan tot overschrijding van de in 2.6.2.1 bedoelde loonindex.

2.6.3

Uitgangspunt voor de aanpassing zijn de ingevolge dit pensioenreglement opgebouwde pensioenaanspraken zoals deze laatstelijk op 31 december voorafgaand aan de verlening van de toeslag zijn vastgesteld.

2.6.4

De aanspraken van de voormalige *partner* op bijzonder *partnerpensioen* die zijn verzekerd op het leven van de *deelnemer* worden jaarlijks per 1 januari aangepast overeenkomstig het bepaalde in 2.7.

2.6.5

De aanspraken van

- de deelnemer die *arbeidsongeschikt* is en op wie 6 van toepassing is en voorzover deze aanspraken zijn of worden opgebouwd tijdens *arbeidsongeschiktheid*
- de *deelnemer* die deelneemt op grond van het recht op een bijdrage ten laste van FVP
- worden aangepast op basis van 2.7.

2.7 Aanpassing van de pensioenaanspraken en pensioenrechten na beëindiging van de deelneming (toeslagverlening)

2.7.1

Het pensioenfonds heeft de ambitie om na beëindiging van deelneming de pensioenaanspraken en pensioenrechten aan te passen aan het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde consumentenprijsindexcijfer, alle bestedingen. Voor de vaststelling van de ontwikkeling van deze Consumentenprijsindex zal uitgegaan worden van het prijsindexcijfer van de maand september direct voorafgaand aan de toeslagdatum en het prijsindexcijfer van de maand september van het daaraan voorafgaande jaar.

Alleen als en voor zover de middelen van het pensioenfonds toereikend zijn voor een toeslag, kan deze worden toegekend. Er is echter geen recht op aanpassing en het is voor de langere termijn niet zeker of en in hoeverre aanpassing zal plaatsvinden. De toezegging van aanpassing is dus voorwaardelijk en is mede afhankelijk van de financiële positie van het pensioenfonds. De toeslagverlening wordt uit de algemene middelen gefinancierd en er is voor de toeslagverlening geen reserve gevormd.

Het bestuur beslist jaarlijks of en in hoeverre de pensioenaanspraken per 1 januari van het daaropvolgende jaar worden aangepast.

2.7.2

Bij voldoende middelen worden de pensioenaanspraken en pensioenrechten ingevolge dit pensioenreglement van

- de gewezen *deelnemer*, ook indien betrekking hebbend op de aanspraken van de voormalige *partner* en
- de *deelnemer*, indien en voorzover betrekking hebbend op de aanspraken op *bijzonder partnerpensioen* van de voormalige *partner* en
- de nabestaanden van de overleden (*gewezen*) *deelnemer*, met inachtneming van het overige in dit artikel bepaalde, jaarlijks per 1 januari aangepast, wanneer de ontwikkeling van het prijspeil daartoe aanleiding geeft.

2.7.3.1

De omvang van de aanpassing wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de ontwikkeling van het prijspeil.

Onder ontwikkeling van het prijspeil wordt verstaan de ontwikkeling van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerd prijsindexcijfer volgens de reeks Consumentenprijsindex Alle bestedingen. De aanpassing in enig jaar zal niet meer dan 4% bedragen.

2.7.3.2

Bij een besluit over de aanpassing houdt het bestuur rekening met aanpassingen in voorgaande jaren. Indien de ontwikkeling van de financiële positie van het pensioenfonds zulks toelaat kan het bestuur overgaan tot overschrijding van de in 2.7.3.1 bedoelde percentages.

2.7.4

Voor de vaststelling van de in 2.7.3.1 bedoelde ontwikkeling zal uitgegaan worden van het prijsindexcijfer van de maand september direct voorafgaand aan de aanpassingsdatum en het prijsindexcijfer van de maand september van het daaraan voorafgaande jaar.

2.7.5

Uitgangspunt voor de aanpassing zijn de pensioenaanspraken en pensioenrechten ingevolge dit pensioenreglement, zoals deze laatstelijk op 31 december voorafgaand aan de aanpassing zijn vastgesteld.

2.8 Beëindiging van de deelneming voor de standaard pensioeningangsdatum

2.8.1

Premievrije aanspraken op pensioen

Aan de *deelnemer* wiens deelneming voor de *standaard pensioeningangsdatum* anders dan door overlijden wordt beëindigd, wordt een premievrije aanspraak op:

- *levenslang ouderdomspensioen*;
- *levenslang partnerpensioen*;
- *wezenpensioen*; en
- een eventuele, op grond van artikel 2.8.7.1 verkregen, aanspraak op *levenslang partnerpensioen*; toegekend.

2.8.2

Aanwending spaarsaldi

Bij het einde van de deelneming heeft de deelnemer de keuze om zijn BP-spaarsaldo te beleggen tot de standaardpensioendatum of vervroegde pensioendatum ingevolge 7.3, met dien verstande dat van het BP-spaarsaldo het gedeelte voor levenslang partnerpensioen wordt omgezet in levenslang partnerpensioen, tenzij van de (gewezen) deelnemer geen partner bekend is of als de deelnemer en de partner op een door het pensioenfonds opgestuurd formulier aangeven van de aanspraak op levenslang partnerpensioen af te willen zien. De omzetting vindt als volgt plaats:

- voor BP-kapitaal opgebouwd tussen 31 december 2000 en 1 januari 2016 door aankoop van levenslang ouderdomspensioen wat direct omgezet wordt in levenslang partnerpensioen;
- voor BP-kapitaal opgebouwd vanaf 1 januari 2016 door aankoop van levenslang partnerpensioen; of
- om te zetten in premievrije aanspraken op levenslang ouderdomspensioen, wezenpensioen en conform artikel 2.8.7 op premievrije aanspraken op levenslang partnerpensioen, tenzij van de (gewezen) deelnemer geen partner bekend is of als de deelnemer en de partner op een door het pensioenfonds opgestuurd formulier aangeven van de in artikel 2.8.7. aanspraak op levenslang partnerpensioen af te willen zien.

Het *VP-spaarsaldo* wordt direct bij het einde van de deelneming standaard en uitsluitend aangewend voor:

- premievrij *tijdelijk ouderdomspensioen* afkomstig uit spaarmodule 1 (artikel 4.3.1); en/of
- premievrij *levenslang ouderdomspensioen*; en/of
- *levenslang partnerpensioen* waarvan de risicodekking eerst vanaf de *standaard pensioeningangsdatum* in werking treedt en conform artikel 2.8.7 voor:
 - premievrij direct ingaand *levenslang partnerpensioen*, tenzij van de (gewezen) deelnemer geen partner bekend is of als de deelnemer op een door het pensioenfonds opgestuurd formulier aangeeft van de in artikel 2.8.7.1 bedoelde omzetting te willen afzien; en
 - premievrij *wezenpensioen*.

2.8.3

Naast de aanspraken uit hoofde van dit pensioenreglement behoudt de gewezen *deelnemer 2000*, de op basis van 2.6.1 van dit pensioenreglement - over *deelnemingstijd* vanaf 1 januari 2001 - geïndexeerde pensioenaanspraken uit hoofde van *pensioenreglement 2000*.

2.8.4

Het *levenslange partnerpensioen* gerelateerd aan de periode tussen 31 december 2000 en 1 januari 2016, de aanspraak op *levenslang partnerpensioen* en *wezenpensioen* op basis van toekomstige diensttijd het *Anw-vervangend tijdelijk partnerpensioen* en het *arbeidsongeschiktheidspensioen* hebben, met inachtneming van het bepaalde in 2.4.1, geen premievrije waarde met uitzondering van de op grond van 4.3.2 te verwerven aanspraak en de op grond van artikel 2.8.7.1 toegekende aanspraak.

2.8.5

Aanspraak op tijdelijk ouderdomspensioen en levenslang ouderdomspensioen

De premievrije aanspraak op *levenslang ouderdomspensioen* wordt bepaald door de hoogte van de respectievelijk bereikte aanspraken in de maand van beëindiging van de deelneming.

De premievrije aanspraak op *tijdelijk ouderdomspensioen* wordt bepaald door de hoogte van de respectievelijk bereikte aanspraken per 31 december 2005 en na toepassing van 2.6.

2.8.6

Correcties met terugwerkende kracht op *inkomensgrondslag* componenten uit hoofde van algemene loonsverhogingen die gevolgen hebben voor de *algemene loonindex AkzoNobel* leiden tot overeenkomstige toepassing van 2.6 als ware de deelneming niet beëindigd.

2.8.7

Meeverzekering van levenslang partnerpensioen

2.8.7.1

Voor de (gewezen) *deelnemer* wordt direct na beëindiging van de deelneming een gedeelte van de aanspraak op *levenslang ouderdomspensioen* omgezet in een aanspraak op *levenslang partnerpensioen*, zodanig dat het *levenslang partnerpensioen*, met inachtneming van de premievrije aanspraak op het opgebouwd levenslang partnerpensioen van de deelnemer 2000, alsmede de premievrije aanspraak op het opgebouwd *levenslang partnerpensioen* vanaf 1 januari 2016, na omzetting 70% van het na omzetting resterende *levenslang ouderdomspensioen* bedraagt.

Deze omzetting blijft achterwege indien van de (gewezen) *deelnemer* geen partner bekend is of als de *deelnemer* op een door het pensioenfonds opgestuurd formulier aangeeft van de omzetting af te willen zien. Het formulier dient mede ondertekend te worden door de partner van de (gewezen) *deelnemer*. Het pensioenfonds volgt de keuze van de (gewezen) *deelnemer* indien het formulier binnen twee maanden aan het pensioenfonds wordt geretourneerd.

2.8.7.2

Vanaf de datum van beëindiging van de deelneming en na toepassing van 2.8.7.1 hebben de gewezen *deelnemer* en zijn *partner* het recht de opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen, de opgebouwde aanspraken op levenslang partnerpensioen en een eventueel toegekende aanspraak op *levenslang partnerpensioen* ingevolge 2.8.7.1 te herschikken op basis van de herschikkingbepaling van 7.4, met die restrictie dat een verhoging van de dekking voor *levenslang partnerpensioen* slechts wordt doorgevoerd indien het overlijden niet binnen zes maanden na indiening van het verzoek heeft plaatsgevonden. Aanpassing geschiedt op gezamenlijk schriftelijk verzoek van de gewezen *deelnemer* en zijn *partner* en wordt beperkt tot één aanpassing per kalenderjaar tot ingang van het ouderdomspensioen.

2.8.7.3

Het *levenslange partnerpensioen* waarop recht ontstaat door de omzetting, wordt als volgt berekend. Afhankelijk van de gewenste verhouding tussen *levenslang ouderdomspensioen* en *levenslang partnerpensioen* wordt het bedrag van het *levenslange ouderdomspensioen* op de datum van het verzoek beëindiging van de deelneming vermenigvuldigd met de geslachtsafhankelijke ruilvoet bij de leeftijd van de gewezen *deelnemer* op die datum volgens het *Toepasselijk tarief*.

2.8.7.4

Een gewezen *deelnemer* die aansluitend na beëindiging van de deelneming recht heeft op een uitkering op grond van de Werkloosheidswet blijft overeenkomstig artikel 55 lid 5 Pensioenwet gedurende de uitkeringsperiode recht houden op levenslang partnerpensioen over toekomstige diensttijd ten behoeve van zijn *partner*. De hoogte van het *levenslang partnerpensioen* wordt vastgesteld conform 2.3.3. Een eventuele gerealiseerde aanspraak op *levenslang partnerpensioen* ingevolge van 2.8.7.1 dan wel opgebouwd vanaf 1 januari 2016 is onderdeel van het hierboven bedoelde recht op levenslang partnerpensioen.

2.8.8

Aanspraak op premievrij wezenpensioen

De premievrije aanspraak op *wezenpensioen* bedraagt per *kind* 20% van het *levenslange partnerpensioen* dat uit hoofde van 2.8.7.1 is vastgesteld of had kunnen worden vastgesteld.

2.8.9.1

Maximering wezenpensioen

Indien het aantal *kinderen* dat recht heeft op *wezenpensioen* groter is dan vijf, wordt elk van de *wezenpensioenen* met eenzelfde gedeelte verlaagd, zodanig dat de som van de uitgekeerde *wezenpensioenen* gelijk is aan het ongekorte *wezenpensioen* voor vijf *kinderen*.

2.8.9.2

Het bedrag van het *wezenpensioen* wordt verdubbeld op basis van het gestelde in 2.5.4.1.

2.8.9.3

Onder *levenslang partnerpensioen* wordt in dit verband niet verstaan een pensioen uitgekeerd aan de (voormalige) *partner* van de *deelnemer*, die niet de ouder, pleeg- of stiefouder is van de desbetreffende *wezen*.

2.8.9.4

Telkens wanneer het aantal pensioengerechtigde *kinderen* wijzigt, zal, indien als gevolg van 2.8.9.1 een korting is toegepast, een nieuwe berekening worden uitgevoerd.

2.8.9.5

Op de in dit artikel bedoelde premievrije aanspraken blijven, voorzover naar het oordeel van het bestuur nodig voor de uitvoering van de pensioenovereenkomst, de bepalingen van dit pensioenreglement, zoals dit luidt op het tijdstip van beëindiging van de deelneming, van toepassing.

2.8.10

Afkoop van pensioenaanspraken en pensioenrechten

De premievrije aanspraken worden - met inachtneming van artikel 65 Pensioenwet - door het bestuur vervangen door een bedrag ineens ter grootte van de wiskundige waarde:

2.8.10.1

Het pensioenfonds heeft het recht om op zijn vroegst twee jaar na beëindiging van de deelneming pensioenaanspraken van een gewezen *deelnemer* af te kopen indien op basis van de tot het tijdstip van beëindiging opgebouwde aanspraak op *ouderdompensioen* de uitkering van het *ouderdompensioen* op jaarbasis op de *standaard pensioeningangsdatum* minder zal bedragen dan 474,11 euro (stand per 1 januari 2018) per jaar, tenzij de gewezen *deelnemer* binnen twee jaar na beëindiging van de deelneming een procedure tot waardeoverdracht is gestart.

2.8.10.2

Indien de *standaard pensioeningangsdatum* voor het verstrijken van de in 2.8.10.1 genoemde termijn van twee jaar ligt, heeft het pensioenfonds het recht om bij ingang van het *ouderdompensioen* een aanspraak op *ouderdompensioen* en eventuele andere aanspraken ten behoeve van de gepensioneerde of zijn nabestaanden af te kopen, indien de uitkering van het *ouderdompensioen* op de *pensioeningangsdatum* minder bedraagt dan 474,11 euro (stand per 1 januari 2018) per jaar.

2.8.10.3

Het pensioenfonds heeft ten opzichte van de nabestaanden het recht om een recht op *partnerpensioen* of *wezenpensioen* ten behoeve van de nabestaanden van dezelfde *deelnemer*, gewezen *deelnemer*, of gepensioneerde af te kopen, indien de uitkering van het *partnerpensioen* of *wezenpensioen* op jaarbasis op de ingangsdatum minder bedraagt dan 474,11 euro (stand per 1 januari 2018) per jaar.

2.8.10.4

Het pensioenfonds heeft ten opzichte van de voormalige *partner* het recht om een aanspraak op *bijzonder partnerpensioen* af te kopen indien de uitkering van het *partnerpensioen* op jaarbasis op de ingangsdatum minder bedraagt dan 474,11 euro (stand per 1 januari 2018) per jaar.

2.8.10.5

Het pensioenfonds maakt gebruik van het in 2.8.10.1 en 2.8.10.2 bedoelde recht en informeert de gewezen *deelnemer* respectievelijk de gepensioneerde over het besluit hieromtrent binnen zes maanden na afloop van de periode van twee jaar na beëindiging van de deelneming respectievelijk binnen zes maanden na de *standaard pensioeningangsdatum* en gaat over tot de uitbetaling van de afkoopwaarde binnen die termijn van zes maanden.

2.8.10.6

Het pensioenfonds maakt gebruik van het in 2.8.10.3 en 2.8.10.4 bedoelde recht en informeert de nabestaande respectievelijk de voormalige *partner* hierover binnen zes maanden na de ingangsdatum respectievelijk binnen zes maanden na melding van de *scheiding* en gaat binnen die termijn over tot uitbetaling van de afkoopwaarde aan de nabestaande respectievelijk voormalige *partner*.

2.8.10.7

Het pensioenfonds stelt de afkoopwaarde van de pensioenaanspraken, als bedoeld in 2.8.10.1 en 2.8.10.2 ter beschikking aan de gewezen *deelnemer* respectievelijk de gepensioneerde, met uitzondering van de afkoopwaarde van een *bijzonder partnerpensioen* die ter beschikking wordt gesteld aan de voormalige *partner*, waarbij het pensioenfonds de uitkering betaalt op de dag dat de pensioenaanspraken of pensioenrechten vervallen in verband met de afkoop.

2.8.10.8

Het pensioenfonds kan na de in 2.8.10.5 bedoelde termijn van twee jaar en zes maanden tot afkoop overgaan indien:

- a. de gewezen *deelnemer* of gepensioneerde daarmee instemt; en
- b. de hoogte van het *ouderdompensioen* op jaarbasis per 1 januari van dat jaar lager is dan het in 2.8.10.1 bedoelde grensbedrag.

2.8.10.9

Het pensioenfonds kan na de in 2.8.10.3 en 2.8.10.4 bedoelde termijn afkopen indien:

- a. de (voormalige) *partner* daarmee instemt; en
- b. indien de hoogte van het *partnerpensioen* op jaarbasis per 1 januari van dat jaar lager is dan het in 2.8.10.3 en 2.8.10.4 bedoelde grensbedrag.

2.8.10.10

Het pensioenfonds behoudt zich het recht voor om onder inachtneming van het bepaalde in de Invoerings- en aanpassingswet Pensioenwet tot afkoop over te gaan van aanspraken op *ouderdompensioen* en *bijzonder partnerpensioen* van een gewezen *deelnemer* waarvan de deelneming is beëindigd voor 1 januari 2007 indien de aanspraak minder bedraagt dan 474,11 euro (stand per 1 januari 2018), tenzij de gewezen *deelnemer* of gepensioneerde hiertegen bezwaar maakt.

2.8.10.11

Het in 2.8.10.1, 2.8.10.2, 2.8.10.3, 2.8.10.4 en 2.8.10.10 genoemde bedrag geldt met ingang van 1 januari 2007 en wordt jaarlijks herzien conform het bepaalde in artikel 66 lid 8 Pensioenwet. Voor afkoopfactoren en geldigheidsduur zie bijlage 12.2.10.

2.8.10.12

Wiskundige waarde

De wiskundige waarde wordt vastgesteld volgens door het bestuur te stellen regels. Voor afkoopfactoren en geldigheidsduur zie bijlage 12.2.10.

2.8.10.13

De (*gewezen*) *deelnemer* ontvangt van het pensioenfonds een bewijs van verzekering voor de in dit hoofdstuk genoemde pensioenaanspraken.

2.9 Uitgaande waardeoverdracht

2.9.1

Recht op waardeoverdracht gewezen deelnemer

Indien in een individueel geval van beëindiging van de deelneming de gewezen *deelnemer* in dienst treedt bij een niet tot een Werkgever behorende onderneming en uit dien hoofde pensioenaanspraken verwerft jegens een andere instelling, zullen de premievrije aanspraken worden vervangen door een bedrag ineens ter grootte van de wiskundige waarde, een en ander met inachtneming van de desbetreffende bepalingen in de Pensioenwet.

Door de overdracht van de wiskundige waarde vervallen de aanspraken van de gewezen *deelnemer* op de premievrije rechten op pensioen en de spaarsaldi bij het pensioenfonds. Indien op basis van het bepaalde in artikel 2.8.2. gekozen is om het BP spaarsaldo te beleggen tot de standaard pensioeningangsdatum of de vervroegde pensioeningangsdatum als bedoeld in artikel 7.3, dan wordt het BP-spaarsaldo als volgt aangewend;

- BP-spaarsaldo gerelateerd aan de periode tot 1 januari 2016 d voor levenslang ouderdomspensioen en eventueel door toepassing van 2.8.7. op premievrije aanspraken op levenslang partnerpensioen zoals bepaald in artikel 2.8.2.
- BP-spaarsaldo gerelateerd aan de periode vanaf 1 januari 2016 voor levenslang ouderdomspensioen en levenslang partnerpensioen.

2.9.1.1

Met een instelling wordt bedoeld de instelling:

- waarop de DNB toezicht houdt;
- die bij ministeriële regeling is aangewezen;
- die in het buitenland is gevestigd en waaraan de DNB ontheffing heeft verleend met inachtneming van het in de Pensioenwet geregelde.

2.9.2

Wiskundige waarde

De wiskundige waarde wordt berekend op basis van de in het kader van waardeoverdrachten geldende regels bij of krachtens de Pensioenwet en door het bestuur te stellen regels.

De wiskundige waarde wordt uitbetaald aan de instelling tegen toekenning door laatstgenoemde van gelijkwaardige pensioenaanspraken aan de betrokken gewezen *deelnemer*.

2.9.3

Overdracht te verevenen ouderdomspensioen

De waardeoverdracht omvat ook het deel van het *levenslang ouderdomspensioen* en het *tijdelijk ouderdomspensioen* waarop de voormalige *partner* uit hoofde van *scheiding* een recht op uitbetaling heeft.

2.9.4

Het bepaalde in 2.9.1 vindt toepassing indien de gewezen *deelnemer*, na beëindiging van zijn dienstverband met een Werkgever, een verzoek tot waardeoverdracht bij het pensioenfonds heeft ingediend.

2.10 Inkomende waardeoverdracht

2.10.1

Indien een *deelnemer* voorafgaand aan zijn dienstverband met een Werkgever premievrije pensioenaanspraken heeft verworven bij een andere pensioenverzekeraar uit hoofde van een dienstverband, wordt aan deze *deelnemer* een volgens 2.10.2.3 vastgestelde extra *deelnemingstijd* toegekend, mits de *deelnemer* een verzoek tot waardeoverdracht bij het pensioenfonds heeft ingediend en het pensioenfonds bedoelde waarde heeft ontvangen.

2.10.2.1

Indien het *vaste maandsalaris* gelijk is aan of minder bedraagt dan het *opbouwgrensbedrag*, dan wordt de waarde volledig herleid naar pensioenaanspraken krachtens de middelloonregeling.

2.10.2.2

Indien het *vaste maandsalaris* meer bedraagt dan het *opbouwgrensbedrag* wordt de waarde herleid naar zowel pensioenaanspraken krachtens de middelloonregeling als naar een *BP-spaarsaldo* en wel op basis van de verhouding tussen het *opbouwgrensbedrag* enerzijds en het verschil tussen het *vaste maandsalaris* en het *opbouwgrensbedrag* anderzijds;

in formule:

opbouwgrensbedrag : (*vast maandsalaris* -/ - *opbouwgrensbedrag*)

2.10.2.3

Uit hoofde van de ingekochte aanspraak op *levenslang ouderdomspensioen* en levenslang partnerpensioen wordt extra *deelnemingstijd* toegerekend.

Een en ander op basis van door het bestuur te stellen regels en met inachtneming van regels bij of krachtens de Pensioenwet.

2.10.3

Indien de waardeoverdracht mede omvat een recht op uitbetaling van een deel van het ouderdomspensioen aan de voormalige *partner* van de *deelnemer*, verkrijgt bedoelde voormalige *partner* jegens het pensioenfonds een recht op uitbetaling van een deel van het *levenslang ouderdomspensioen*, dat gelijkwaardig is aan het recht op uitbetaling dat door de vorige pensioenuitvoerder is vastgesteld. Het aldus vastgestelde recht op uitbetaling wordt voor de toepassing van dit reglement aangemerkt als een recht op uitbetaling als bedoeld in 2.11.

2.11 Scheiding

Onverminderd het bepaalde in 3.9, 4.10 en 10.1.1 gelden de volgende bepalingen.

2.11.1

Verevening ouderdomspensioen

Ingeval van *scheiding* - maar uitsluitend van een *partner* ingevolge 1.1.12. sub 1 en 2 - van een (gewezen) *deelnemer* verkrijgt de voormalige *partner* jegens het pensioenfonds, recht op uitbetaling van een *bijzonder levenslang ouderdomspensioen* en eventueel *bijzonder tijdelijk ouderdomspensioen* op grond van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.

2.11.2

Hoogte van verevening

Het *bijzonder levenslange ouderdomspensioen* en het *bijzonder tijdelijke ouderdomspensioen* bedragen:

- de helft van het eventueel vóór 2006 opgebouwde en met 2.6 aangepaste premievrije *tijdelijke ouderdomspensioen* en
- de helft van het *levenslange ouderdomspensioen* als bedoeld in 2.8.5 en
- de helft van de aanspraken voortvloeiende uit de overgangsbepalingen krachtens 10.1 en 10.2 en
- waarop recht zou bestaan indien de (*gewezen*) *deelnemer* uitsluitend zou hebben deelgenomen aan de regeling gedurende de na 31 december 2000 gelegen *deelnemingstijd* tussen:
 1. de eerste dag van de maand van de sluiting van het huwelijk met bedoelde *partner* en de laatste dag van de maand van de datum van *scheiding*; of
 2. het aangaan van het geregistreerde partnerschap en de datum van scheiding.

Als waardeoverdracht heeft plaatsgevonden na 31 december 2000 dient daarbij mede in aanmerking genomen te worden het deel van de fictieve *deelnemingstijd* dat toegerekend kan worden aan de periode waarin tussen de voormalige *partners* een huwelijk of een wettelijk geregistreerd partnerschap heeft bestaan, gedurende de deelneming bij de vorige pensioenuitvoerder(s).

Indien 3 of 4 van toepassing zijn, wordt een deel van de betreffende spaarsaldi en/of het op de pensioendatum aangekochte (*tijdelijk*) *ouderdomspensioen* en/of *levenslang ouderdomspensioen* mede in aanmerking genomen.

Bedoeld deel wordt vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in 3.9, 4.10 en 10.1.1.

2.11.3

Uitzonderingen

Het bepaalde in 2.11.1 vindt geen toepassing indien:

- de (*gewezen*) *deelnemer* of de voormalige *partner* niet binnen twee jaar hiervan op een bij wet voorgeschreven formulier mededeling heeft gedaan aan het pensioenfonds; of
- de (*gewezen*) *deelnemer* en de voormalige *partner* de toepasselijkheid van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten bij (of bij wettelijk geregistreerd partnerschap naar analogie van) huwelijkse voorwaarden of bij een aan het pensioenfonds overgelegde schriftelijke overeenkomst met het oog op de *scheiding*; of
- het *bijzonder tijdelijk ouderdomspensioen* en het *levenslang ouderdomspensioen*, inclusief de aanspraken krachtens 10.1, op het tijdstip van de *scheiding* een bedrag zoals genoemd in artikel 66 lid 1 Pensioenwet niet te boven gaat.

2.11.4

Aanpassing van de aanspraken

Het te verevenen deel van de aanspraken op *levenslang ouderdomspensioen* en *tijdelijk ouderdomspensioen* wordt overeenkomstig 2.6 respectievelijk 2.7 aangepast.

2.11.5

De overeenkomstig dit artikel aan de voormalige *partner* verleende aanspraken op *bijzonder levenslang ouderdomspensioen* en *bijzonder tijdelijk ouderdomspensioen* komen in mindering op het aan de (*gewezen*) *deelnemer* uit te betalen ouderdomspensioen.

2.11.6

Ingang en einde van recht op uitbetaling

Het recht van de voormalige *partner* van de (*gewezen*) *deelnemer* op uitbetaling gaat in bij ingang van enig ouderdomspensioen van de (*gewezen*) *deelnemer*.

2.11.6.1

Het recht van de voormalige *partner* van de gepensioneerde *gewezen deelnemer* op uitbetaling gaat in op de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin het pensioenfonds melding conform 2.11.3 heeft ontvangen.

Het recht op uitbetaling eindigt als het betreffende pensioen van de gepensioneerde gewezen *deelnemer* eindigt of als de voormalige *partner* voordien overlijdt, aan het eind van de maand van diens overlijden of als de voormalige *partner* opnieuw aan de definitie van *partner* conform 1.1.12 sub 1 of sub 2 voldoet.

2.11.7

Herschikkingsrecht verevend pensioen

Op het overeenkomstig dit artikel aan de voormalige *partner* verleende aanspraken op *bijzonder levenslang ouderdomspensioen* en *bijzonder tijdelijk ouderdomspensioen* zijn na toepassing van 2.11.13 de herschikkingsbepalingen van 2.8.7 van toepassing.

2.11.8

Ingeval van *scheiding* van een *deelnemer 2000* verkrijgt de voormalige *partner*, indien en voorzover de huwelijksjaren dan wel de jaren van wettelijk geregistreerd partnerschap samenvallen met opbouwjaren voor 1 januari 2001, naast de aanspraken op basis van dit pensioenreglement, recht op uitbetaling van een bijzonder ouderdomspensioen op grond van de tot en met 31 december 2000 geldende pensioenregeling.

Dit bijzondere ouderdomspensioen wordt overeenkomstig 2.6 respectievelijk 2.7 aangepast.

2.11.9

Aanspraak op bijzonder levenslang partnerpensioen

Bij *scheiding*, uitgezonderd *scheiding van tafel en bed*, wordt aan de voormalige *partner* van de (gewezen) *deelnemer* een aanspraak op bijzonder levenslang partnerpensioen verleend ter grootte van de premievrije aanspraak op het opgebouwde levenslang partnerpensioen almede de aanspraak op het levenslange partnerpensioen gerelateerd aan BP kapitaal opgebouwd vanaf 1 januari 2016 die de (gewezen) *deelnemer* ten behoeve van die *partner* heeft.

Bij *scheiding*, uitgezonderd *scheiding van tafel en bed*, wordt, indien 2.8.7 als bedoeld in *Pensioenreglement 2014 versie 4.0*, en/of 7.4 en/of 4.3.2 is toegepast, aan de gewezen *partner* aanspraak op *bijzonder levenslang partnerpensioen* verleend ter grootte van de aanspraak die de *gewezen deelnemer* ten behoeve van die *partner* heeft.

Bij *scheiding*, uitgezonderd *scheiding van tafel en bed*, van een (gewezen) *deelnemer 2000* wordt aan de voormalige *partner* aanspraak op *bijzonder levenslang partnerpensioen* verleend ter grootte van de aanspraak die ten behoeve van die voormalige *partner* op basis van de overgangsbepalingen krachtens 10.1 bestaat.

Overlijden gewezen partner

Indien na toepassing van dit artikel de gewezen *partner* voor de (gewezen) *deelnemer* overlijdt, maakt de aanspraak op het bijzonder levenslange partnerpensioen vanaf het moment van overlijden van de gewezen *partner* weer deel uit van de pensioenaanspraken van de (gewezen) *deelnemer*. Het bepaalde in dit lid vindt geen toepassing indien de pensioenaanspraken van de (gewezen) *deelnemer* voor het overlijden van de gewezen *partner* zijn overgedragen op grond van artikel 2.9

2.11.10.1

Afzien van bijzonder levenslang partnerpensioen

In afwijking van het bepaalde in 2.11.9 vervalt het recht op aanspraak van *bijzonder levenslang partnerpensioen* van de voormalige *partner* indien de partners met inachtneming van het bepaalde in artikel 57 Pensioenwet anders zijn overeengekomen bij analogie van of bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de *scheiding* of indien de rechter bij vonnis tot *scheiding* op hun gemeenschappelijk verzoek anders beslist.

2.11.10.2

Het pensioenfonds is slechts gebonden aan de huwelijkse voorwaarden of de overeenkomst als bedoeld in 2.11.10.1 indien binnen drie maanden na *scheiding* een gewaarmerkt afschrift of uittreksel van de huwelijkse voorwaarden of de overeenkomst aan het pensioenfonds is overgelegd.

In dat geval zal de aanspraak op *bijzonder levenslang partnerpensioen* weer worden omgezet in een aanspraak op *levenslang ouderdomspensioen* voor de (gewezen) *deelnemer*. Dit *levenslange ouderdomspensioen* is gelijk aan het bedrag van het *bijzonder levenslange partnerpensioen*, op de eerste dag van de maand waarin het hiervoor bedoelde afschrift of uittreksel is ontvangen, gedeeld door de geslachtsafhankelijke ruilvoet bij de leeftijd van de (gewezen) *deelnemer* op die datum volgens het *Toepasselijk tarief*.

2.11.11

De voormalige *partner* heeft conform artikel 57 lid 5 Pensioenwet het recht om een recht op *bijzonder levenslang partnerpensioen* te vervreemden aan een eerdere of latere *partner* in de zin van dit reglement van de overleden (gewezen) *deelnemer* of overleden (gewezen) *deelnemer 2000*, mits:

- a. de eerdere of latere *partner* ten tijde van het in leven zijn van de *deelnemer* voldeed aan het partnerbegrip conform 1.1.12 van dit pensioenreglement; en
- b. het pensioenfonds zich bereid heeft verklaard om een eventueel uit de overdracht voortvloeiende wijziging van het risico te dekken; en
- c. de vervreemding onherroepelijk is; en
- d. overeengekomen bij notarieel verleden akte.

2.11.12

Voor de toepassing van dit reglement op het in 2.7 bedoelde *bijzonder levenslang partnerpensioen* zal de betrokken voormalige *partner* als *partner* van de (gewezen) *deelnemer* worden beschouwd.

De voormalige *partner* ontvangt een Bewijs van Aanspraken.

2.11.13

Conversie

De vastgestelde aanspraken op *bijzonder levenslang ouderdomspensioen* en *bijzonder tijdelijk ouderdomspensioen* kunnen voor ingang ervan samen met het *bijzonder levenslang partnerpensioen* en uitsluitend in geval van echtscheiding of beëindiging van het wettelijk geregistreerd partnerschap, worden omgezet in een eigen recht op ouderdomspensioen van de voormalige *partner*.

Bij deze omzetting gelden de volgende voorwaarden en bepalingen:

- de (gewezen) *deelnemer* en de voormalige *partner* zijn bij (of bij wettelijk geregistreerd partnerschap naar analogie van) huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding bedoelde omzetting overeengekomen;
- de omzetting geschiedt op basis van de geslachtsafhankelijke ruilvoet bij de leeftijden van de (gewezen) *deelnemer* en de voormalige *partner* volgens het *Toepasselijk tarief*;
- onafhankelijk van het in leven zijn van de voormalige *partner* zullen op het pensioen van de (gewezen) *deelnemer*, in verband met de omzetting, aftrekbedragen in mindering komen
- de aanspraak op omgezet ouderdomspensioen van de voormalige *partner* en de genoemde aftrekbedragen worden overeenkomstig 2.7 aangepast;
- het bestuur kan ten aanzien van de omzetting nadere voorwaarden stellen;
- het bestuur is bevoegd om de kosten van omzetting bij de (gewezen) *deelnemer* en de voormalige *partner* in rekening te brengen.

Na toepassing van conversie worden de desbetreffende aanspraken aangepast ingevolge 2.7.

2.12 Vermindering van aanspraken en rechten

2.12.1

In samenhang met 1.0 en 9.2.3 kan de Werkgever zijn bijdragen aan het pensioenfonds intrekken of wijzigen indien een belangrijke wijziging van omstandigheden een onverminderde voortzetting van de regeling aantoonbaar niet toelaat. Indien de Werkgever voornemens is van het bovenstaande recht gebruik te maken, deelt hij dit onverwijld, zo mogelijk zes maanden tevoren, schriftelijk en per aangetekende brief aan het pensioenfonds mede.

2.12.2

Indien de financiële toestand van het pensioenfonds daartoe aanleiding geeft, kunnen de aanspraken en rechten van de (*gewezen*) *deelnemers* en andere aanspraakgerechtigden conform artikel 14 lid 1 van de statuten en 2.12.3 van dit reglement naar evenredigheid worden verminderd, een en ander met inachtneming van 2.12.3.

2.12.3

De vermindering ingevolge 2.12.2. vindt uitsluitend doorgang indien:

- a. de beleidsdekkingsgraad vijf jaar achtereen onder de minimaal vereiste dekkingsgraad blijft en de actuele dekkingsgraad in het vijfde jaar ook onder de minimaal vereiste dekkingsgraad is. Deze korting wordt onvoorwaardelijk en onherroepelijk toegepast;
- b. het pensioenfonds niet in staat is binnen de maximale hersteltermijn te herstellen tot de vereiste dekkingsgraad zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de Werkgever onevenredig worden geschaad en alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet om de tekortsituatie op te lossen. De benodigde korting wordt tenminste tijdsevenredig en onvoorwaardelijk doorgevoerd in het eerste jaar.

De vermindering heeft betrekking op de pensioenaanspraken en pensioenrechten van alle (*gewezen*) *deelnemers*, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden.

Het pensioenfonds informeert de (*gewezen*) *deelnemers*, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden en de Werkgever schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten. De vermindering zal op zijn vroegst één maand nadat de (*gewezen*) *deelnemers*, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden, Werkgever en toezichthouder hierover geïnformeerd zijn, worden gerealiseerd.

De toezichthouder wordt onverwijld door het pensioenfonds geïnformeerd over het voorgenomen besluit tot vermindering, als hier bedoeld.

3 Beschikbare Premie

3.1 Inleiding

Voorzover in dit hoofdstuk daarvan niet wordt afgeweken zijn de bepalingen van 2 van overeenkomstige toepassing op de in dit hoofdstuk bedoelde pensioenen.

De in dit hoofdstuk bedoelde beschikbare premieregeling is in de zin van de Pensioenwet een premieovereenkomst met beleggingsvrijheid. Het pensioenfonds is verantwoordelijk voor de beleggingen en handelt daarbij overeenkomstig artikel 135 Pensioenwet, tenzij de *deelnemer* te kennen heeft gegeven de verantwoordelijkheid voor de beleggingen over te nemen.

3.2 Recht op spaarbedrag

De *deelnemer* heeft, voorzover hij niet deelneemt op grond van 1.2.2.3 en/of 1.2.2.6 dan wel op grond van *arbeidsongeschiktheid* recht op spaarbedragen op basis van het in dit hoofdstuk gestelde.

3.2.1

Indien in enige maand 2.2.4 van toepassing is, wordt aan de *deelnemer* een BP-spaarbedrag verstrekt voor de opbouw van *BP-spaarsaldo*.

3.3 Hoogte BP-spaarbedrag

3.3.1

Het in enige maand voor de *deelnemer* bij te schrijven BP-spaarbedrag is afhankelijk van de bereikte leeftijd van de *deelnemer* in gehele jaren op de laatste dag van de maand en bedraagt een percentage van de *BP-grondslag* in de betreffende maand. Deze percentages zijn opgenomen in het *Toepasselijk tarief*.

3.3.2

Op schriftelijk verzoek van de *deelnemer* aan een Werkgever, kan, naar keuze van de *deelnemer* maximaal 40% van het BP-spaarbedrag door de *deelnemer* direct als brutoloon worden genoten onder inhouding van de wettelijk verschuldigde bedragen. Een dergelijk verzoek, respectievelijk een verzoek tot wijziging, kan bij aanvang van de deelneming en vervolgens eenmaal per maand worden doorgevoerd en dient schriftelijk te worden ingediend.

3.4 Arbeidsongeschiktheid

Indien en voorzover en voorzolang de deelneming wordt voortgezet op grond van 1.2.2.4 bestaat er geen aanspraak op een BP-spaarbedrag en wordt de pensioenopbouw krachtens 6.2 uitsluitend op basis van de middelloonpensioenregeling voortgezet, waarbij de beperking tot opbouw tot maximaal het *opbouwgrensbedrag* komt te vervallen.

3.4.1

Bij voortzetting van de deelneming op grond van 1.2.2.4 wordt, indien en zodra het dienstverband met een Werkgever eindigt, het *BP-spaarsaldo* conform 2.8.2 aangewend voor pensioen als ware er sprake van einde van de deelneming.

3.4.2

Indien en zodra het dienstverband met een Werkgever eindigt en er geen sprake meer is van een betalingsrelatie met de voormalige Werkgever, zal het *BP-spaarsaldo* worden aangewend voor pensioen als ware er sprake van einde van de deelneming.

3.5 BP-spaarsaldo

Het BP-spaarbedrag wordt op naam van de *deelnemer* geregistreerd.

Het *BP-spaarsaldo* wordt opgebouwd uit:

- het door een Werkgever ten behoeve van de *deelnemer* ter beschikking gestelde BP-spaarbedrag na toepassing van het gestelde in 3.3.2;
- het beleggingsrendement op basis van de van toepassing zijnde beleggingsmodule;
- ingebracht kapitaal als gevolg van een waardeoverdracht ingevolge 2.10 ;
- negatieve risicopremies.

3.6 Keuze beleggingsmodule

3.6.1

Het pensioenfonds biedt de *deelnemer* de mogelijkheid de verantwoordelijkheid voor de beleggingen over te nemen.

3.6.2

Indien de *deelnemer* de verantwoordelijkheid voor de beleggingen heeft overgenomen, dan bepaalt het pensioenfonds aan de hand van zijn beleggingsprofiel welke beleggingsmodule van toepassing is op zijn spaarsaldo. De deelnemer stelt tenminste één keer per jaar op verzoek van het pensioenfonds zijn beleggingsprofiel vast aan de hand van de daartoe door het pensioenfonds beschikbaar gestelde vragenlijst.

3.6.3

Indien de *deelnemer* de verantwoordelijkheid voor de beleggingen niet heeft overgenomen, bepaalt het pensioenfonds welke beleggingsmodule van toepassing is voor het *BP-spaarsaldo* en handelt daarbij overeenkomstig artikel 135 Pensioenwet.

3.6.4

De van toepassing zijnde beleggingsmodule geldt zowel voor het opgebouwde *BP-spaarsaldo* als voor toekomstige spaarbedragen.

3.6.5

De *deelnemer* kan mits hij de verantwoordelijkheid voor de beleggingen heeft overgenomen de beleggingsmodule wijzigen wanneer zijn beleggingsprofiel gewijzigd is.

3.6.6

Voorzover en voorzolang de keuze als bedoeld in 3.6.1 niet bij het pensioenfonds bekend is of als de deelnemer bij einde van de deelneming als bedoeld in artikel 2.8.2 de keuze heeft gemaakt om het BP- spaarsaldo (gedeeltelijk) te beleggen, bepaalt het bestuur de beleggingsmodule en handelt daarbij overeenkomstig artikel 135 Pensioenwet. Er geldt derhalve geen beleggingsvrijheid.

3.6.7

Het bestuur stelt de te kiezen beleggingsmodules en de daarbij behorende voorwaarden vast.

3.7 Aanwending BP-spaarsaldo

Het *BP-spaarsaldo* wordt uiterlijk op de *standaard pensioeningangsdatum*, tenzij 7.3 met betrekking tot vervroeging van de *standaard pensioeningangsdatum* van toepassing is - op basis van door het bestuur vastgestelde geslachtsafhankelijke waarderingsgrondslagen en overige waarderingsgrondslagen van het pensioenfonds aangewend voor vaste verhoging van het *levenslange ouderdomspensioen* en het *levenslange partnerpensioen* en - indien is deelgenomen aan *pensioenreglement 2003* en voor zover omzetting nog niet heeft plaatsgevonden - een deel *tijdelijk ouderdomspensioen*.

3.7.1

Indien op enig moment het recht op spaarbedragen komt te vervallen, blijven de bepalingen van dit hoofdstuk, bij voortzetting van de deelneming, onverkort van toepassing.

3.7.2

Als de (gewezen) *deelnemer* voor de *standaard pensioeningangsdatum* overlijdt, vervalt het *BP-spaarsaldo* aan het pensioenfonds.

3.7.3

Behoudens het bepaalde ten aanzien van het levenslang partnerpensioen in de eerste volzin van artikel 3.7 en artikel 7.2. omtrent BP-spaarsaldo, heeft de (gewezen) deelnemer de mogelijkheid het BP-spaarsaldo gerelateerd aan de periode tot 1 januari 2016 te splitsen in een deel waarmee eerst een vast tijdelijk ouderdomspensioen wordt aangekocht en een deel waarmee later een vast levenslang ouderdomspensioen wordt aangekocht en het BP-spaarsaldo gerelateerd aan de periode vanaf 1 januari 2016 te splitsen in een deel waarmee eerst een vast tijdelijk ouderdomspensioen en een vast levenslang partnerpensioen met tijdelijke dekking wordt aangekocht en een deel waarmee later een vast levenslang ouderdomspensioen wordt aangekocht respectievelijk een vast levenslang partnerpensioen wordt aangekocht, indien:

- a. het BP-spaarsaldo (inclusief eventueel VP-spaarsaldo Spaarmodule III) op de pensioeningangsdatum tenminste 10.000 euro bedraagt;
- b. de pensioeningangsdatum ligt voor 1 januari 2017; en
- c. het BP-spaarsaldo op de standaardpensioeningangsdatum nog niet is aangewend voor verhoging van het levenslange ouderdomspensioen.

Het pensioenfonds informeert de daarvoor in aanmerking komende (gewezen) deelnemer tijdig over bovenstaande mogelijkheid.

Het deel van het BP-spaarsaldo dat bestemd is voor verhoging van het levenslange ouderdomspensioen en partnerpensioen vormt het resterende BP-spaarsaldo.

3.7.4

Het vaste tijdelijk ouderdomspensioen als bedoeld in 3.7.3 heeft een looptijd van twee jaar. Gedurende deze looptijd heeft de gepensioneerde op ieder moment de mogelijkheid om het resterende BP-spaarsaldo aan te wenden voor vaste verhoging van het levenslange ouderdomspensioen en partnerpensioen. De vaste verhoging van het levenslange ouderdomspensioen gaat in direct aansluitend op het einde van de looptijd van het tijdelijk ouderdomspensioen, na afloop van de periode van twee jaar.

3.7.5

Uiterlijk in het laatste jaar van de looptijd van het tijdelijk ouderdomspensioen moet het resterende BP-spaarsaldo worden aangewend voor een vaste verhoging van het levenslange ouderdomspensioen en partnerpensioen. Deze aanwending geschiedt per de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin het verzoek tot aanwending van door het pensioenfonds is ontvangen. Wanneer het verzoek tot aanwending uitblijft, gaat het pensioenfonds op de eerste dag van de maand na afloop van de periode van twee jaar als genoemd in 3.7.4. tot aanwending over.

3.7.6

De hoogte van het vaste tijdelijk ouderdomspensioen is gelijk aan de hoogte van de het bedrag waarmee het levenslange ouderdomspensioen zou zijn verhoogd wanneer geen sprake geweest was van splitsing van het totale BP-spaarsaldo. Indien bij het vaststellen van de hoogte van het tijdelijk ouderdomspensioen artikel 7.5 in acht genomen is, dan wordt de in dat artikel neergelegde verhoudingsvorm aangehouden.

3.7.7

Gedurende de looptijd van het tijdelijk ouderdomspensioen verstrekt het pensioenfonds de gepensioneerde jaarlijks:

- a. een opgave van zijn pensioenrecht
- b. een opgave van de aanspraken op partnerpensioen
- c. informatie over toeslagverlening
- d. informatie over de hoogte van het resterende BP-spaarsaldo en
- e. de hoogte van het met het resterende pensioenkapitaal aan te kopen levenslang ouderdomspensioen.

3.7.8

In plaats van de in dit artikel beschreven mogelijkheden tot aanwending van het *BP-spaarsaldo* heeft de (gewezen) deelnemer het recht om met het *BP-spaarsaldo* elders een variabele pensioenuitkering aan te kopen als bedoeld in artikel 80 lid 2 Pensioenwet.

3.8 Overschrijding fiscaal maximum

3.8.1

Bij toetsing aan de fiscale maxima wordt onderscheid gemaakt tussen het BP-spaarsaldo dat is opgebouwd uit hoofde van de tot 1 juli 2010 gestorte beschikbare premies volgens het pensioenreglement dat tot 1 juli 2010 van toepassing was (BP-spaarsaldo 1) en het BP-spaarsaldo dat is opgebouwd vanaf 1 juli 2010 (BP-spaarsaldo 2). Een en ander met inachtneming van het bepaalde in dit artikel.

3.8.2

Bij aanwending dan wel overdracht van het BP-spaarsaldo 2 toetst het pensioenfonds of de aanspraak op levenslang ouderdomspensioen, gebaseerd op de BP-grondslag en pensioengevende dienstdtijd, binnen de fiscale grenzen blijft die gelden voor een fiscaal maximale middelloonregeling volgens hoofdstuk IIB van de wet LB.

Indien blijkt dat het pensioen dat van het BP-spaarsaldo 2 kan worden aangekocht de hieronder beschreven fiscale grens overschrijdt, dan zal het gedeelte van het BP-spaarsaldo 2 dat deze overschrijding veroorzaakt vervallen aan het pensioenfonds. Het pensioen inclusief de toegekende indexatie gaat zowel per jaar als in totaal niet uit boven een fiscaal maximaal middelloonpensioen binnen de kaders van hoofdstuk IIB van de Wet LB.

3.8.3

Vervallen.

3.9 Scheiding

Onverminderd het bepaalde in 2.11 gelden de volgende bepalingen.

Bij *scheiding* verkrijgt de voormalige *partner* recht op uitbetaling van respectievelijk *tijdelijk ouderdomspensioen*, voor zover omzetting nog niet heeft plaatsgevonden en *levenslang ouderdomspensioen* uit hoofde van de respectievelijke bestanddelen van een deel van het *BP-spaarsaldo*. Dit deel is gelijk aan de helft van het spaarsaldo waarop de (*gewezen*) *deelnemer* recht heeft gekregen gedurende de deelnemingstijd gelegen tussen 31 december 2000 en 1 januari 2016 - inclusief toegewezen *deelnemingstijd* uit waardeoverdracht - tussen de laatste dag van de maand volgend op de datum van sluiting van het huwelijk, dan wel aanvang van het wettelijk geregistreerd partnerschap met bedoelde *partner* en de eerste dag van de maand volgend op de datum van *scheiding*. Indien scheiding plaatsvindt op of na 1 januari 2016, eindigt de hiervoor bedoelde deelnemingstijd op 31 december 2015.

Voor de deelnemingstijd gelegen op of na 1 januari 2016 is dit deel gelijk aan de helft van het BP-spaarsaldo nadat een gedeelte van het totale BP-spaarsaldo gerelateerd aan deelneming vanaf 1 januari 2016 is omgezet in een aanspraak op levenslang partnerpensioen met dekking voor overlijden na standaardpensioendatum.

De hoogte van het recht op uitbetaling van pensioen wordt vastgesteld door omzetting van het hiervoor vastgestelde deel van het spaarsaldo naar pensioenaanspraken als ware er sprake van beëindiging van de deelneming conform 2.8. Op het recht op uitbetaling zijn de voorwaarden van 2.11 van toepassing.

4 Vrijwillig Pensioensparen

4.1 Inleiding

Voorzover in dit hoofdstuk daarvan niet wordt afgeweken zijn de bepalingen van 2 van overeenkomstige toepassing op de in dit hoofdstuk bedoelde pensioenen.

De in dit hoofdstuk bedoelde regeling Vrijwillig Pensioensparen is in de zin van de Pensioenwet een premieovereenkomst zonder beleggingsvrijheid.

Het pensioenfonds is met ingang van 1 januari 2008 verantwoordelijk voor de beleggingen en handelt daarbij overeenkomstig artikel 135 Pensioenwet.

4.2 Recht op Vrijwillig Pensioensparen

De *deelnemer* en de *deelnemer 2000* hadden tot 1 januari 2008, voorzover niet werd deelgenomen op grond van 1.2.2.3 of 1.2.2.4 of 1.2.2.6, de mogelijkheid om voor pensioen te sparen middels de modules van dit hoofdstuk met inachtneming van het hierbij gestelde en volgens het *Toepasselijk tarief*.

4.3 VP-spaarmodules

4.3.1

Spaarmodule I

Tijdelijk ouderdomspensioen tussen 60 en 62 jaar

Inleg in deze spaarmodule is vanaf 1 januari 2006 niet meer mogelijk.

4.3.2

Spaarmodule II

Uitgesteld levenslang partnerpensioen

Inleg in deze spaarmodule is vanaf 1 januari 2008 niet meer mogelijk.

4.3.3

Spaarmodule III

Levenslang ouderdomspensioen

Inleg in deze spaarmodule is vanaf 1 januari 2006 niet meer mogelijk.

4.3.4

Spaarmodule IV

Tijdelijk ouderdomspensioen en levenslang ouderdomspensioen

Inleg in deze spaarmodule is vanaf 1 januari 2006 niet meer mogelijk.

4.4

Vervallen.

4.5 Keuze spaarmodule

Het *VP-spaarsaldo* is opgebouwd uit:

- het door de *deelnemer* ten behoeve van aanvullend pensioen betaalde VP-spaarbedrag;
- het beleggingsrendement op basis van de tot 1 januari 2008 door de *deelnemer* gekozen beleggingsmodule en de vanaf 1 januari 2008 door het pensioenfonds gekozen beleggingsmodule.

4.6 Keuze beleggingsmodule

4.6.1

Het pensioenfonds neemt met ingang van 1 januari 2008 de verantwoordelijkheid voor de beleggingen over van de *deelnemer*, waarbij het pensioenfonds bepaalt welke beleggingsmodule van toepassing is voor het *spaarsaldo* en handelt daarbij overeenkomstig artikel 135 van de Pensioenwet.

4.6.2

De van toepassing zijnde beleggingsmodule geldt voor het opgebouwde *VP-spaarsaldo*.

4.6.3

Het bestuur stelt de beleggingsmodules en de daarbij behorende voorwaarden vast.

4.7 Aanwending VP-spaarsaldo

4.7.1

Het *spaarsaldo* van spaarmodule I opgebouwd krachtens *pensioenreglement 2003*, wordt, mits 7.3 van toepassing is, aangewend, op basis van geslachtsonafhankelijke grondslagen zoals opgenomen in het *Toepasselijk tarief*, voor inkoop op de vervroegde pensioeningangsdatum van een *tijdelijk ouderdomspensioen* tussen 60 jaar en 62 jaar.

4.7.2

Het *spaarsaldo* van spaarmodule II opgebouwd krachtens *pensioenreglement 2003* en *pensioenreglement 2006* wordt op de *standaard pensioeningangsdatum*, tenzij 7.3 van toepassing is, aangewend, op basis van door het bestuur vastgestelde geslachtsonafhankelijke grondslagen krachtens het *Toepasselijk tarief*, voor verhoging van partnerpensioen.

4.7.3

Het *spaarsaldo* van spaarmodule III ingevolge *pensioenreglement 2003*, wordt op de *standaard pensioeningangsdatum*, tenzij 7.3 van toepassing is, aangewend, op basis van door het bestuur vastgestelde geslachtsonafhankelijke grondslagen krachtens het *Toepasselijk tarief*, voor verhoging van ouderdomspensioen vanaf de *standaard pensioeningangsdatum*.

4.7.4

Het *spaarsaldo* van spaarmodule IV opgebouwd krachtens *pensioenreglement 2003*, wordt op de *standaard pensioeningangsdatum*, tenzij 7.3 met betrekking tot vervroeging van de *standaard pensioeningangsdatum* van toepassing is, aangewend, op basis van door het bestuur vastgestelde geslachtsonafhankelijke grondslagen krachtens het *Toepasselijk tarief*, voor verhoging van het *levenslang ouderdomspensioen* en het *tijdelijk ouderdomspensioen*.

Een en ander op basis van door het bestuur te stellen regels en met inachtneming van regels bij of krachtens de Pensioenwet.

4.7.5

Als de *deelnemer* voor de *standaard pensioeningangsdatum* overlijdt met achterlating van een *partner* en/of *kinderen*, worden de *VP-spaarsaldi* aangewend voor aankoop van direct ingaand *levenslang partnerpensioen* ten behoeve van die *partner* en *wezenpensioen* ten behoeve van de *kinderen* in verhouding 5 : 1, dan wel, indien er geen overlevende *partner* is, voor aankoop van *wezenpensioen*.

Op het aldus krachtens dit reglement toe te kennen totale *levenslange partnerpensioen* en totale *wezenpensioen* zijn de respectievelijke maxima aangeduid in 2.4.4 en 2.5.4 van overeenkomstige toepassing.

4.7.6

Als de *deelnemer* voor de *standaard pensioeningangsdatum* overlijdt zonder achterlating van een *partner* en/of *kinderen* vervalt het *VP-spaarsaldo* aan het pensioenfonds.

4.7.7

Het bepaalde in artikel 3.7.3 tot en met 3.7.7 aangaande de mogelijkheid om het BP-spaarsaldo te splitsen is van overeenkomstige toepassing op het VP-spaarsaldo in Spaarmodule III.

4.8 Afkoop bij overschrijding fiscaal maximum

Vervallen.

4.9 Aanpassing van aanspraken

De bepalingen krachtens 2.7 met betrekking tot aanpassing van de pensioenaanspraken na beëindiging van de deelneming, zijn van toepassing op de in dit hoofdstuk bedoelde pensioenen.

4.10 Scheiding

4.10.1

Verevening

Onverminderd het bepaalde in 2.11 gelden de volgende bepalingen.

Bij *scheiding* - maar uitsluitend van een *partner* ingevolge 1.1.12. sub 1 en 2 - verkrijgt de voormalige *partner* recht op uitbetaling van *tijdelijk ouderdompensioen* en *levenslang ouderdompensioen* uit hoofde van een deel van het *VP-spaarsaldo*.

Dit deel is gelijk aan de helft van het spaarsaldo waarop de (gewezen) *deelnemer* recht heeft gekregen gedurende de na 31 december 2000 gelegen *deelnemingstijd* tussen

- de laatste dag van de maand volgend op de datum van sluiting van het huwelijk, dan wel aanvang van het wettelijk geregistreerd partnerschap met bedoelde *partner* en
- de eerste dag van de maand volgend op de datum van *scheiding*.

De hoogte van het recht op uitbetaling van pensioen wordt vastgesteld door omzetting van het hiervoor vastgestelde deel van het spaarsaldo naar pensioenaanspraken als ware er sprake van beëindiging van de deelneming conform 2.8.

Op het recht op uitbetaling zijn de voorwaarden van 2.11 van toepassing.

4.10.2

Bijzonder uitgesteld levenslang partnerpensioen

Bij *scheiding*, uitgezonderd scheiding van tafel en bed, wordt, aan de gewezen *partner* aanspraak op bijzonder uitgesteld *levenslang partnerpensioen* verleend op basis van het *VP-spaarsaldo* dat betrekking heeft op spaarmodule II.

5 Uitzending naar het buitenland

5.1 Inleiding

Bij uitzending naar het buitenland wordt de deelneming aan de pensioenregeling voortgezet op basis van 1.2.2.2.

Voorzover in dit hoofdstuk daarvan niet wordt afgeweken zijn de overige bepalingen van dit reglement van overeenkomstige toepassing op de in dit hoofdstuk bedoelde pensioenen.

De betrokken (*gewezen*) *deelnemer* of zijn nagelaten betrekkingen is/zijn verplicht aan deze regeling mee te werken en alle gegevens en bescheiden aan het pensioenfonds te overleggen, die het voor de uitvoering van deze regeling nodig acht.

Indien deze verplichting niet wordt nagekomen, kunnen de pensioenuitkeringen geheel of gedeeltelijk opgeschort worden.

5.2 Inkomensgrondslag

Voor het vaststellen van de componenten van de *inkomensgrondslag* wordt, in afwijking van hetgeen in de eerste volzin van 1.5.3 is bepaald, uitgegaan van het inkomen dat voor dit doel door de Directie is bepaald met dien verstande dat dit inkomen niet hoger kan zijn dan het werkelijk genoten inkomen. Voor de diensttijd met ingang van 1 januari 2015 wordt rekening gehouden met de maximum inkomensgrondslag als bedoeld in artikel 1.5.3.

5.3 Pensioenaanspraken

5.3.1

De naar het buitenland uitgezonden *deelnemer* heeft, met inachtneming van het bepaalde in 5.3.2 en in 5.4, aanspraak op alle in dit reglement genoemde pensioenen.

5.3.2

Indien en voorzover aanspraken op buitenlandse wettelijke pensioenvoorzieningen of daarmee naar het oordeel van een Werkgever gelijk te stellen regelingen worden verkregen, zullen deze, voorzover deze aanspraken zijn ontstaan tijdens het dienstverband van de *deelnemer* met diens Werkgever en betrekking hebben op de *deelnemingstijd* die voor de berekening van de uit te keren pensioenen in aanmerking zijn genomen door de (*gewezen*) *deelnemer* en zijn nabestaanden aan het pensioenfonds worden gecedeerd.

Indien cessie aan het pensioenfonds niet plaatsvindt, worden bedoelde aanspraken verrekend met de door het pensioenfonds uit te keren pensioenen krachtens 1.3.

5.3.3

Uitgaande waardeoverdracht

Indien na beëindiging van de deelneming de *gewezen deelnemer* in dienst treedt bij een niet tot een Werkgever behorende onderneming kunnen onder de voorwaarden van 2.9, de premievrije aanspraken worden vervangen door een bedrag ineens ter grootte van de wiskundige waarde zoals aangegeven in 2.9.2.

Daarbij wordt op basis van door het bestuur te stellen regels rekening gehouden met pensioenaanspraken zoals bedoeld in 5.3.

5.4 Arbeidsongeschiktheidspensioen

5.4.1

Indien en zolang de naar het buitenland uitgezonden *deelnemer* in de zin van de Nederlandse wetgeving *arbeidsongeschikt* zou zijn, heeft hij aanspraak op *arbeidsongeschiktheidspensioen*.

5.4.2

De vaststelling van dit pensioen en van de ingangsdatum geschiedt naar analogie van hetgeen is bepaald in 6.

5.4.3

Indien de *deelnemer* geen aanspraak heeft op een uitkering ingevolge de wet bedraagt het *arbeidsongeschiktheidspensioen* de voor hem van toepassing zijnde *inkomensgrondslag* als bedoeld in 5.2 vermenigvuldigd met het uitkeringspercentage behorende bij de mate van *arbeidsongeschiktheid* met dien verstande dat de laatste volzin van 5.2 niet van toepassing is.

5.4.4

Het overeenkomstig dit artikel vastgestelde pensioen wordt verminderd met het *arbeidsongeschiktheidspensioen* of daarmee naar het oordeel van het bestuur gelijk te stellen voorzieningen, waarop de *deelnemer* krachtens buitenlandse (wettelijke) bepalingen aanspraak kan maken.

6 Arbeidsongeschiktheid

6.1 Arbeidsongeschiktheidspensioen

6.1.1 Arbeidsongeschiktheid ontstaan vóór 1 januari 2004

Recht op WAO-aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen

Het volgens 6.1.7 vastgestelde WAO-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* wordt, met inachtneming van het bepaalde in 6.1.3, toegekend aan de *deelnemer* indien de *arbeidsongeschiktheid* is ontstaan tijdens het dienstverband met *AkzoNobel* en de *deelnemer* bij aanvang van de *arbeidsongeschiktheid* de leeftijd van 58 jaar nog niet heeft bereikt.

6.1.2

Indien de *deelnemer* een WAO-uitkering ontvangt die is aangevangen voor 25 januari 1994 en de *deelnemer* is werkzaam bij een Werkgever behoudt de *deelnemer* aanspraken op basis van dit pensioenreglement als ware hij niet *arbeidsongeschikt*.

Indien en zodra het dienstverband van bedoelde *deelnemer* met diens Werkgever als gevolg van *arbeidsongeschiktheid* wordt verbroken, zijn de toepasselijke bepalingen van dit hoofdstuk van overeenkomstige toepassing.

6.1.3

Het volgens 6.1.8 vastgestelde WAO-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* wordt toegekend aan de *deelnemer* indien en zolang diens loon in de zin van de Wfsv meer bedraagt dan het loon waarover maximaal de periodieke uitkeringen krachtens WAO worden berekend en hij een uitkering krachtens deze wetten ontvangt.

6.1.4

Ingang en einde WAO-aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen (WAO-gat)

Voor de *deelnemer* gaat het WAO-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* ingevolge 6.1.7 in, één jaar na aanvang van de WAO-uitkering, echter niet eerder dan nadat een leeftijdsafhankelijke uitstelperiode volgens onderstaande tabel is verstreken.

<u>Bereikte leeftijd bij aanvang van de WAO-uitkering</u>	<u>Uitstelperiode in jaren</u>
tot en met 32 jaar	0
33 tot en met 37 jaar	0,5
38 tot en met 42 jaar	1,0
43 tot en met 47 jaar	1,5
48 tot en met 52 jaar	2,0
53 tot en met 57 jaar	3,0

6.1.5

Het WAO-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* ingevolge 6.1.8 gaat in één jaar na aanvang van de WAO-uitkering.

6.1.6

Het WAO-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* wordt conform de staffel uit 6.1.7 herzien dan wel beëindigd indien het uitkeringspercentage waarnaar de WAO-uitkering wordt berekend, wordt gewijzigd dan wel de uitkering wordt ingetrokken.

Het WAO-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* wordt in ieder geval beëindigd op de eerste dag van de maand volgend op de hierna genoemde door de uitkeringsrechtige eerst bereikte leeftijd:

- de AOW-gerechtigde leeftijd;
- de op het moment van ingang van het WAO-aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen bekende AOW-gerechtigde leeftijd, zoals door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in de Staatscourant gepubliceerd (2018: na 2022 67 jaar en 3 maanden);
- de op het moment van ingang van het WAO-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* geldende standaard pensioeningangsdatum, of bij eerder overlijden.

Indien het WAO-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* is ingegaan voor 1 januari 2014, dan eindigt het op de eerste dag van de maand volgend op de 65-jarige leeftijd, dan wel bij eerder overlijden, dan wel bij eerdere beëindiging van de WAO-uitkering.

Indien het WAO-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* is ingegaan tussen 1 januari 2014 en 31 december 2017 (beide data inbegrepen), dan eindigt het bij het bereiken van de eerste dag van de maand volgend op de AOW-gerechtigde leeftijd, dan wel bij eerder overlijden, dan wel bij eerdere beëindiging van de WAO-uitkering.

6.1.7

Hoogte WAO-aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen (WAO-gat)

Het WAO-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* bedraagt per maand het verschil tussen de *arbeidsongeschiktheidsgrondslag* tot een maximum van het maandinkomen waarover maximaal de periodieke uitkeringen krachtens de WAO worden berekend, en het minimuminkomen, welke uitkomst wordt vermenigvuldigd met:

- 2/100
- het WAO-uitkeringspercentage
- het verschil tussen de bereikte leeftijd bij aanvang van het eerste WAO-jaar in volle jaren en 65 jaar.

Het WAO-uitkeringspercentage, hierna aangeduid als *B*, wordt bepaald uit onderstaande staffel en is afgeleid van de klasse waarnaar de WAO-uitkering wordt berekend, hierna aangeduid als *A*.

<i>A</i>	<i>B</i>
80 - 100%	75%
65 - 80%	50,75%
55 - 65%	42%
45 - 55%	35%
35 - 45%	28%
25 - 35%	21%
15 - 25%	14%
< 15%	0%

Het op de eerste van enige maand geldende WAO-uitkeringspercentage wordt geacht tot het einde van die maand ongewijzigd te zijn.

6.1.8

Hoogte WAO-aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen (WAO-dagloonexcedent).

Het ingevolge 6.1.7 vastgestelde WAO-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* per maand wordt verhoogd met het positieve verschil tussen de *arbeidsongeschiktheidsgrondslag* en het maandinkomen waarover maximaal de periodieke uitkeringen krachtens de WAO worden berekend, vermenigvuldigd met het WAO-uitkeringspercentage conform de staffel uit 6.1.7.

Indien de *arbeidsongeschiktheidsgrondslag* meer bedraagt dan 10 maal het minimuminkomen krachtens de Wet Minimum Loon en Minimum Vakantiebijslag (Staatsblad 1968, nummer 657) op maandbasis, wordt over het meerdere een WAO-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* uitgekeerd ter grootte van de helft van dit meerdere, vermenigvuldigd met het gebezigde WAO-uitkeringspercentage conform de staffel uit 6.1.7.

Indien het minimuminkomen ten gevolge van structurele verhogingen wordt gewijzigd, kan door de Directie in overleg met het bestuur de factor 10 worden verlaagd.

6.1.9 Ingang/wijziging/einde arbeidsongeschiktheidspensioen

6.1.9.1 WAO

Indien het WAO-uitkeringspercentage wijzigt, wordt het WAO-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* opnieuw overeenkomstig dit artikel vastgesteld, met dien verstande dat bij stijging van het WAO-uitkeringspercentage na beëindiging van het dienstverband het bestuur bepaalt – met inachtneming van de eisen van redelijkheid en billijkheid - of en zo ja en in welke mate een aanpassing van het WAO-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* wordt doorgevoerd.

6.1.9.2 IVA WGA

Indien de *arbeidsongeschiktheid* is ontstaan tijdens het dienstverband met een Werkgever gaat het WIA (IVA WGA) aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* in op ingangsdatum IVA WGA, maar niet eerder dan 104 weken na aanvang ziekte.

6.1.9.3 Einde WIA-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen*

Het WIA-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* wordt beëindigd bij het bereiken van de eerste dag van de maand volgend op de hierna genoemde door de uitkeringsrechtige eerst bereikte leeftijd:

- de AOW-gerechtigde leeftijd;
- de op het moment van ingang van het WIA-aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen bekende AOW-gerechtigde leeftijd, zoals door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in de Staatscourant gepubliceerd (2018: na 2022 67 jaar en 3 maanden);
- de op het moment van ingang van het WIA-aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen geldende standaard pensioeningangsdatum,

of bij eerder overlijden,

Indien het WIA-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* is ingegaan voor 1 januari 2014, dan eindigt het op de eerste dag van de maand volgend op de 65-jarige leeftijd, dan wel bij eerder overlijden, dan wel bij eerdere beëindiging van de WIA-uitkering.

Indien het WIA-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* is ingegaan tussen 1 januari 2014 en 31 december 2017 (beide data inbegrepen), dan eindigt het in ieder geval bij het bereiken van de eerste dag van de maand volgend op de AOW-gerechtigde leeftijd, dan wel bij eerder overlijden, dan wel bij eerdere beëindiging van de WIA-uitkering.

6.1.10

Hoogte WIA aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* tot het voor WIA maximum meetellend loon bij klasse 80-100%

Het WIA-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* tot het voor WIA maximum meetellend loon per maand bedraagt bij WGA-klasse 80-100% 5% van de *arbeidsongeschiktheidsgrondslag* welke voor deze berekening is gemaximeerd op het WIA maximum meetellend loon per maand.

6.1.11

Hoogte WIA (IVA WGA) aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* bij IVA en WGA-klasse 80-100%
Het WIA-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* (IVA respectievelijk WGA) per maand bedraagt het positieve verschil tussen de *arbeidsongeschiktheidsgrondslag* en het maandloon waarover maximaal de periodieke uitkeringen krachtens de WIA worden berekend, vermenigvuldigd met 80% respectievelijk 75%.

Indien de *arbeidsongeschiktheidsgrondslag* meer bedraagt dan 10 maal het minimuminkomen krachtens de Wet Minimum Loon en Minimum Vakantiebijslag (Staatsblad 1968, nummer 657) op maandbasis, wordt over het meerdere een WIA-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* (IVA respectievelijk WGA) uitgekeerd ter grootte van de helft van dit meerdere, vermenigvuldigd met 80% respectievelijk 75%.

Indien het minimuminkomen ten gevolge van structurele verhogingen wordt gewijzigd, kan door de Directie in overleg met het bestuur de factor 10 worden verlaagd.

6.1.12

Toeslagverlening opgebouwde aanspraken

Het ingevolge dit artikel verkregen of in het vooruitzicht gestelde WAO-of WIA-aanvullend *arbeidsongeschiktheidspensioen* alsmede de opgebouwde en op te bouwen aanspraken op *ouderdomspensioen* per jaar wordt jaarlijks per 1 januari aangepast overeenkomstig het in 2.7 bepaalde.

6.1.13

Anticumulatie 62-65

Indien de gerechtigde op tijdelijk ouderdomspensioen een uitkering ingevolge de Ziektewet, WW en/of de WAO en/of de WIA, en /of arbeidsongeschiktheidspensioen ontvangt, komen zowel deze uitkeringen als het arbeidsongeschiktheidspensioen in mindering op het totaal van:

- de bereikte aanspraak op *tijdelijk ouderdomspensioen*;
- eventuele in dit kader te verstrekken aanvullingen van een Werkgever.

Het percentage van het tijdelijk ouderdomspensioen dat de gerechtigde ontvangt is gelijk aan het percentage arbeidsongeschiktheid op dat moment.

Indien het uit te keren tijdelijk ouderdomspensioen lager is dan de som van de uitkering ingevolge de Ziektewet, WW en/of de WIA en het arbeidsongeschiktheidspensioen, dan wordt het tijdelijk ouderdomspensioen aangevuld met arbeidsongeschiktheidspensioen tot 100% van de som van de hierboven genoemde uitkeringen en het arbeidsongeschiktheidspensioen.

6.2 Voortzetting van opbouw en verzekering van pensioenaanspraken bij arbeidsongeschiktheid

6.2.1

Aanspraken

Indien de deelnemer *arbeidsongeschikt* is of wordt, behoudt hij - met inachtneming van het in dit artikel bepaalde - aanspraken op

- *levenslang ouderdomspensioen*
- *levenslang partnerpensioen*,
- *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen en*
- *wezenpensioen*,

aannemende dat hij zijn werkzaamheden verricht tot de eerste dag van de maand volgend op de datum waarop de AOW voor betrokkene daadwerkelijk ingaat, dan wel de standaard pensioeningangsdatum indien eerder gelegen.

6.2.2

Berekeningsgrondslagen

De in 6.2.1 bedoelde pensioenaanspraken over toekomstige *deelnemingstijd* worden berekend op basis van de *gemaximeerde arbeidsongeschiktheidsgrondslag*, rekening houdend met de franchise. Indien en voor zover ononderbroken wordt deelgenomen op basis van *arbeidsongeschiktheid*, blijft de franchise van toepassing zoals deze toepasselijk was bij aanvang van de *arbeidsongeschiktheid*, ook als de *arbeidsongeschiktheid* is ontstaan voor 2006. Deze franchise wordt aangepast volgens 2.7.

Toepassing van dit artikellid kan er niet toe leiden dat de pensioengrondslag waarover premievrij wordt opgebouwd hoger is dan fiscaal is toegelaten. Indien dit het geval is, wordt de franchise zodanig aangepast dat de pensioenopbouw de maximaal toelaatbare pensioenopbouw niet overschrijdt.

De pensioenaanspraken over de nog te doorlopen *deelnemingstijd* worden vermenigvuldigd met het gemiddelde van de voortzettingspercentages volgens 6.2.3.

6.2.3

Hoogte van de aanspraken, rechten bij WAO- of WIA-arbeidsongeschiktheid

Indien de *deelnemer*

- één jaar na aanvang van zijn WAO-uitkering of
 - bij aanvang van zijn WIA-uitkering
- voor 15% (WAO) respectievelijk voor 35% (WIA) of meer *arbeidsongeschikt* is, verwerft hij voor de nog te doorlopen *deelnemingstijd* aanspraken overeenkomstig 2.2 en 2.3, met uitzondering van het gestelde in 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 en 2.2.7.

Ingeval 'versnelde IVA' van toepassing is, wordt bedoelde pensioenopbouw gestart de eerste dag van de maand na 104 weken ziekte.

Voorzover in dit hoofdstuk niet anders is bepaald, behoudt de *deelnemer* voor de nog te doorlopen *deelnemingstijd* recht op *levenslang partnerpensioen*, *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen* en *wezenpensioen* overeenkomstig 2.3, 2.4 en 2.5.

Deze aanspraken en rechten worden berekend op basis van het arbeidsongeschiktheidspercentage ingevolge de WAO of WIA, hierna aangeduid als *A*. Voor de nog te verkrijgen pensioenen wordt gerekend met een voortzettingspercentage, hierna aangeduid als *B*, volgens onderstaande staffel:

A	B
80 - 100%	100% (inclusief restcapaciteit bij derden)
65 - 80%	72,5%
55 - 65%	60%
45 - 55%	50%
35 - 45%	40%
25 - 35%	30% (bij WAO-arbeidsongeschiktheid)
15 - 25%	20% (bij WAO-arbeidsongeschiktheid)
< 15%	0%% (bij WAO-arbeidsongeschiktheid)
< 35%	0%% (bij WIA-arbeidsongeschiktheid)

Het op de eerste van enige maand geldende arbeidsongeschiktheidspercentage wordt geacht tot het einde van die maand ongewijzigd te zijn.

6.2.4

Indien het arbeidsongeschiktheidspercentage wijzigt, worden de aanspraken over de periode vanaf het moment van wijziging tot de *standaard pensioeningangsdatum* opnieuw overeenkomstig dit artikel vastgesteld, met dien verstande dat bij stijging van het arbeidsongeschiktheidspercentage na beëindiging van het dienstverband het bestuur bepaalt of en zo ja en in welke mate een aanpassing van het voortzettingspercentage wordt doorgevoerd.

6.2.5

Indien de *deelnemer* minder dan 15% *arbeidsongeschikt* wordt in de zin van de WAO of minder dan 35% in de zin van de WIA en hij voor het overige niet (meer) voldoet aan de gestelde eisen van deelneming genoemd in 1.2, kunnen aan dit artikel geen verdere rechten worden ontleend en is 2.8 van toepassing.

6.2.6

Indien de *deelnemer* voldoet aan de voorwaarden van 1.2.2.4 en niet aan één of meer van de overige toelatingsvoorwaarden genoemd in 1.2 worden volgens dit artikel verkregen pensioenaanspraken, alsmede de aanspraken die zijn opgebouwd tot het tijdstip gelegen

- één jaar na aanvang van de WAO-uitkering of
- direct na aanvang van de WIA-uitkering

per 1 januari aangepast door toepassing van 2.7 als ware de deelneming beëindigd.

6.2.7

Indien de *deelnemer* voldoet aan de voorwaarden van 1.2.2.4 en aan één of meer van de overige toelatingsvoorwaarden genoemd in 1.2 dan verkrijgt hij naast de aanspraken krachtens dit artikel, aanspraken op de overeenkomstig dit reglement vast te stellen pensioenen. In tegenstelling tot het bepaalde in 6.2.6 worden de aanspraken die zijn opgebouwd tot het tijdstip gelegen één jaar na aanvang van de WAO-uitkering aangepast op basis van 2.6.

6.2.8

Uitsluiting pensioenvervroeging en pensioenuitstel

De bepalingen met betrekking tot aanwijzing van een vervroegde dan wel uitgestelde pensioeningangsdatum krachtens 7 zijn niet van toepassing op de aanspraken die krachtens dit reglement zijn verworven indien de *deelnemer* op enig aldaar genoemd keuzemoment *arbeidsongeschikt* is, behoudens die gevallen waarin het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen is ingegaan voor 1 januari 2014.

6.2.9

WAO artikel 44

Indien op grond van inkomsten uit arbeid artikel 44 van de WAO wordt toegepast en de *deelnemer* als gevolg daarvan niet wordt ingedeeld in een lagere arbeidsongeschiktheidsklasse, wordt bij de toepassing van 6.2.2 desondanks gerekend met de lagere arbeidsongeschiktheidsklasse welke wordt afgeleid uit het feitelijke WAO-uitkeringspercentage.

6.3 Ingang arbeidsongeschiktheid na beëindiging deelneming

Indien na beëindiging van de deelneming de gewezen *deelnemer arbeidsongeschikt* wordt kan in navolgend geval de deelneming herleven en zijn alsdan 6.1 en 6.2 van toepassing:

- bedoelde *arbeidsongeschiktheid* vloeit ononderbroken voort uit een tijdens het dienstverband aangevangen arbeidsongeschiktheid in de zin van de Ziektewet; en
- de *arbeidsongeschiktheid* is een gevolg van dezelfde medische feiten als die waarop de *arbeidsongeschiktheid* ingevolge de Ziektewet is gebaseerd; en
- een en ander naar beoordeling van een door het bestuur aan te wijzen medisch adviseur.

6.4 Vordering tot schadevergoeding jegens derden

Indien en voorzover de *deelnemer* jegens derden een vordering tot schadevergoeding wegens inkomensderving kan doen gelden, bestaat er alleen recht op *arbeidsongeschiktheidspensioen* als hij de koopsom terzake van deze vordering cedeert aan het pensioenfonds.

In dit geval zal het pensioenfonds tegenover overdracht van de aanspraken op schadevergoeding, voorzover deze de kosten van het *arbeidsongeschiktheidspensioen* niet overtreffen, als koopsom aan hem terzake van deze cessie, bedragen betalen gelijk aan het *arbeidsongeschiktheidspensioen*. Dit *arbeidsongeschiktheidspensioen* wordt vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in dit artikel.

6.5 Arbeidsongeschiktheid ingevolge pensioenreglement 2003

Voor de verzekerde wiens *arbeidsongeschiktheid* is aangevangen vóór 1 januari 2006 en die deelnemer was ingevolge *pensioenreglement 2003*, zijn de bepalingen van onderhavig pensioenreglement van toepassing. Vanaf 1 januari 2006 worden eventuele uitzichten op prepensioen beperkt tot de per 31 december 2005 opgebouwde en eventueel sindsdien geïndexeerde aanspraken.

7 Herschikking van aanspraken

7.1 Algemeen

Besteding van het *BP-spaarsaldo* en het *VP-spaarsaldo*, flexibilisering van de *standaard pensioeningangsdatum* en omzetting van *levenslang ouderdomspensioen* in *levenslang partnerpensioen* of vice versa zal plaatsvinden binnen de daartoe bij wetgeving en in 3 gestelde grenzen en met gebruikmaking van de geslachtsonafhankelijke tarieven en percentages als opgenomen in het *Toepasselijk tarief* en in de volgorde:

- 1 besteding *BP-spaarsaldo* en *VP-spaarsaldo*
- 2 aanwijzing van een vervroegde pensioeningangsdatum
- 3 herschikking in verband met verzekering van *levenslang partnerpensioen*
- 4 herschikking naar hoog/laag of laag/hoog ouderdomspensioen.

7.2 Besteding BP-spaarsaldo en VP-spaarsaldo

Vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand van beëindiging van de deelneming maar, voor *deelnemers*, niet eerder dan na het bereiken van de 60-jarige leeftijd en uiterlijk op de *standaard pensioeningangsdatum* dient

- het *BP-spaarsaldo* gerelateerd aan de periode tot 1 januari 2016 te worden besteed voor aankoop van *levenslang ouderdomspensioen* ingaand op de *standaard pensioeningangsdatum* het *BP-spaarsaldo* gerelateerd aan de periode vanaf 1 januari 2016 voor aankoop van *levenslang ouderdomspensioen* en *levenslang partnerpensioen*, dan wel besteed te worden op basis van door het bestuur te stellen regels;
- het *VP-spaarsaldo* te worden besteed voor aankoop van *tijdelijk ouderdomspensioen* en/of *levenslang ouderdomspensioen* en/of *levenslang partnerpensioen* waarbij het overlijdensrisico eerst vanaf de *standaard pensioeningangsdatum* in werking treedt, dan wel besteed te worden op basis van door het bestuur te stellen regels.

Aldus aangekochte aanspraken worden vervolgens mede in aanmerking genomen bij flexibilisering en herschikking als bedoeld in 7.3 en 7.4.

7.3 Flexibilisering van de standaard pensioeningangsdatum

De *deelnemer* dan wel de gewezen *deelnemer* heeft het recht een vervroegde pensioeningangsdatum aan te wijzen onder de voorwaarden dat deze datum is gelegen op de eerste van enige maand tussen de 60e verjaardag en de *standaard pensioeningangsdatum* en deze aanwijzing ten minste drie maanden tevoren bij het pensioenfonds is gemeld. Bij de melding van een vervroegde pensioeningangsdatum gelegen tussen de eerste van enige maand tussen de 60e verjaardag en de datum die is gelegen vijf jaar vóór de voor de (gewezen) deelnemer geldende *AOW-gerechtigde* leeftijd, verklaart de *deelnemer* dat hij zijn arbeidzame leven beëindigt in dezelfde mate als waarin hij vervroegd met pensioen gaat en dat hij niet voornemens is die arbeid weer te hervatten.

7.3.1

Aanwijzing van een vervroegde pensioeningangsdatum heeft gevolgen voor de overeenkomstig 2.8 vastgestelde of vast te stellen premievrije aanspraak op *levenslang ouderdomspensioen* en eventueel in de periode 2001 tot en met 2005 verkregen *tijdelijk ouderdomspensioen*.

7.3.2

De aanspraken krachtens 7.3.1 worden verminderd met een door het bestuur vast te stellen actuariële korting volgens het *Toepasselijk tarief* voor elke maand dat de pensioenen vervroegd ingaan.

7.4 Herschikking van ouderdomspensioen en partnerpensioen

Algemeen

De bepalingen in 7.4 hebben, tenzij anders aangegeven, geen betrekking op *aanspraken 2000*.

Bij beëindiging van de deelneming, met uitzondering van die van de *deelnemer 2000*, door ingang van het ouderdomspensioen, wordt, indien de *deelnemer* een *partner* heeft, een gedeelte van de aanspraak op *levenslang ouderdomspensioen*, welke is opgebouwd voor 1 januari 2016,

- a. voorzover opgebouwd voor 2006 - en een gelijk gedeelte van de aanspraak op *tijdelijk ouderdomspensioen* omgezet in een aanspraak op *levenslang partnerpensioen* ter grootte van 70% van het na omzetting resterende *levenslang ouderdomspensioen*.
- b. voorzover opgebouwd na 2005 - omgezet in een aanspraak op *levenslang partnerpensioen* ter grootte van 70% van het na omzetting resterende *levenslang ouderdomspensioen*.

7.4.1

Het *levenslange partnerpensioen* waarop recht ontstaat door de omzetting is gelijk aan het bij 7.4 bedoelde bedrag vermenigvuldigd met de geslachtsonafhankelijke ruilvoet bij de leeftijd van de gewezen *deelnemer* op die datum volgens het *Toepasselijk tarief*.

7.4.2

De gepensioneerde gewezen *deelnemer*, niet zijnde een gewezen *deelnemer 2000*, heeft gerekend vanaf de ingangsdatum van het ouderdomspensioen binnen één maand het recht een herschikking als bedoeld in 7.4 ongedaan te maken en een herschikking conform 7.4.4 door te laten voeren.

7.4.3

De gewezen *deelnemer* heeft bij het bereiken van de *standaard pensioeningangsdatum* binnen een maand het recht een herschikking als bedoeld in 7.4 ongedaan te maken en een herschikking conform 7.4.5 door te laten voeren.

7.4.4

De herschikking van een gedeelte van de aanspraak op *levenslang ouderdomspensioen als opgebouwd in de periode op of na 1 januari 2001*, is mogelijk in de verhouding 100% *levenslang ouderdomspensioen* enerzijds ten opzichte van facultatief tussen 0% en 100% *levenslang partnerpensioen* anderzijds, van het na omzetting resterende *levenslang ouderdomspensioen*.

7.4.5

De gewezen *deelnemer 2000* alsmede gewezen deelnemers die *levenslang partnerpensioen* hebben opgebouwd vanaf 1 januari 2016, hebben het recht een gedeelte van de aanspraak op *levenslang ouderdomspensioen* om te zetten in *levenslang partnerpensioen* en *vice versa*. Bedoelde omzetting is mogelijk in de verhouding 100% *levenslang ouderdomspensioen* enerzijds ten opzichte van facultatief tussen 0% en 100% *levenslang partnerpensioen* anderzijds van het na omzetting resterende *levenslang ouderdomspensioen*.

7.4.6

Indien de gepensioneerde een *partner* heeft, als bedoeld in 1.1.12 en indien als gevolg van de omzetting het *levenslange partnerpensioen* daalt beneden de aanspraak die ontstaat door toepassing van 7.4 is schriftelijke instemming van de *partner* vereist.

7.5 Herschikking naar hoog/laag en laag/hoog-pensioen

De gewezen *deelnemer* heeft het recht zijn *levenslang ouderdomspensioen* direct vanaf de *pensioeningangsdatum* om te zetten in een tijdelijk verhoogd of tijdelijk verlaagd ouderdomspensioen, waarna het uiterlijk vanaf de 73-jarige leeftijd een gelijkwaardige verlaging of verhoging ondergaat.

7.5.1

In geval van tijdelijke verhoging of verlaging kan de laagste uitkering niet minder bedragen dan 75% van de hoogste uitkering. Daarbij blijft in de periode tussen de ingangsdatum van het pensioen en het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd het gedeelte dat overeenkomt met tweemaal de AOW-uitkering vermeerderd met vakantietoeslag, bij de bepaling van de hoogste uitkering buiten beschouwing.

Bij deze omzetting zal de actuariële waarde van de aanspraken - met gebruikmaking van sekseneutrale factoren - na omzetting gelijk zijn aan die er voor.

7.5.2

Herschikking naar eerst hoger, vervolgens lager partnerpensioen

Indien de gewezen *deelnemer* na de *standaard pensioeningangsdatum* komt te overlijden heeft de nabestaande *partner*, indien deze geen recht heeft op een Anw-uitkering, het recht zijn *levenslang partnerpensioen* direct bij ingang en tot de eerste dag van de maand volgend op de AOW-gerechtigde leeftijd, om te zetten in een tijdelijk verhoogd partnerpensioen.

Het tijdelijk verhoogde partnerpensioen is maximaal de som van

1. het *levenslange partnerpensioen* voor de omzetting en
2. een bedrag naar keuze, tot maximaal het *Anw-vervangend tijdelijk partnerpensioen* ingevolge dit reglement, met dien verstande dat het aldus vastgestelde *levenslange partnerpensioen* vanaf 65-jarige leeftijd valt binnen 75% en 100% van het tijdelijk verhoogde *levenslange partnerpensioen*.

Bedoelde omzetting geschiedt op basis van de geslachtsonafhankelijke tabel in het *Toepasselijk tarief*.

7.6 **Herschikking tijdelijk ouderdompensioen naar levenslang ouderdompensioen**

Algemeen

De bepalingen in 7.6 hebben geen betrekking op aanspraken op tijdelijk ouderdompensioen van gerechtigden die een arbeidsongeschiktheidspensioen als bedoeld in artikel 6.1 hebben ofwel met AkzoNobel een regeling getroffen hebben welke zich tegen herschikking als bedoeld in dit artikel verzet.

De (gewezen) deelnemer heeft het recht om de volledige aanspraak op tijdelijk ouderdompensioen met ingangleeftijd 62 of 65 jaar om te zetten in een levenslang ouderdompensioen met een ingangleeftijd van 68 jaar.

Bij deze omzetting zal de actuariële waarde van de aanspraken - met gebruikmaking van sekseneutrale factoren - na omzetting gelijk zijn aan die daarvoor.

Deze omzetting is alleen mogelijk met inachtneming van de Pensioenwet, mits na de omzetting sprake blijft van een pensioenregeling in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964 en mits er door die ruil geen sprake is van genieten van loon op een ongebruikelijk tijdstip in de zin van artikel 13a lid 2 van de Wet op de loonbelasting 1964.

Op het uit tijdelijk ouderdompensioen verkregen levenslang ouderdompensioen zijn de bepalingen uit dit reglement die gelden voor levenslang ouderdompensioen van toepassing.

8 Verplichtingen, informatie en financiering

8.1 Verplichtingen

8.1.1

Verplichtingen van de Werkgever

AkzoNobel en AkzoNobel Chemicals dragen in de kosten van de pensioenregeling zoveel bij als voortvloeit uit de tussen *AkzoNobel* respectievelijk AkzoNobel Chemicals en het pensioenfonds aangegane uitvoeringsovereenkomst.

Deze uitvoeringsovereenkomst en de in 8.4 bedoelde actuariële en bedrijfstechnische nota liggen bij het pensioenfonds ter inzage.

8.1.2

Verplichtingen van het pensioenfonds

Aanpassingen van de pensioenaanspraken en pensioenrechten doen voor het pensioenfonds eerst verplichtingen ontstaan op het moment waarop een dergelijke aanpassing plaatsvindt.

8.1.3

Verplichtingen van rechthebbenden

8.1.3.1

Een ieder die rechten ontleent aan dit reglement is verplicht de gegevens en bescheiden aan het bestuur over te leggen die het bestuur voor de toepassing van dit pensioenreglement nodig acht.

8.1.3.2

Verbod van afkoop, prijsgeven, vervreemding en mogelijkheid van volmacht

Afkoop, prijsgeven, vervreemding of elke andere handeling, waardoor de aanspraakgerechtigde of de pensioengerechtigde enig recht op zijn pensioenaanspraken of pensioenrechten aan een ander toekent, is nietig, tenzij:

- a. verpanding plaatsvindt voor het verlenen van zekerheid voor het verkrijgen van uitstel van betaling als bedoeld in artikel 25 lid 5 Invorderingswet 1990;
- b. vervreemding plaatsvindt als bedoeld in 2.11.11;
- c. verevening plaatsvindt op basis van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding;
- d. in het kader van een verrekening van pensioenrechten bij scheiding in plaats van de aanspraakgerechtigde of de pensioengerechtigde de *(gewezen) partner* wordt aangewezen als begunstigde voor het geheel of een deel van het *ouderdomspensioen*, mits het pensioenfonds hiermee instemt; of
- e. in het kader van een verrekening van pensioenrechten bij scheiding de waarde van het geheel of een deel van het *ouderdomspensioen* van de aanspraakgerechtigde of de pensioengerechtigde bij het pensioenfonds wordt aangewend voor een *ouderdomspensioen* op het leven van de *(gewezen) partner*, mits het pensioenfonds hiermee instemt.

Een volmacht tot invordering van uitkeringen uit hoofde van een pensioenrecht onder welke vorm of welke benaming ook verleend, is steeds herroepelijk.

8.2 Uitbetaling van de pensioenen en andere uitkeringen

8.2.1

De uitbetaling van de maandpensioenen ingevolge dit pensioenreglement alsmede de jaarbedragen voor 1/12 deel van de *aanspraken 2000* van het *pensioenreglement 2000*, geschiedt per maand bij achterafbetaling.

8.2.2

De bedragen worden uitgekeerd door storting op een door de pensioengerechtigde in Nederland aangehouden (post)bankrekening, tenzij op verzoek van een pensioengerechtigde de bedragen in een andere lidstaat van de Europese Unie moeten worden uitgekeerd. Het pensioenfonds behoudt zich ongeacht het land van uitbetaling het recht voor om transactiekosten in rekening te brengen.

8.2.3

Een rechtsvordering tegen het pensioenfonds tot het doen van een pensioenuitkering verjaart niet bij leven van de pensioengerechtigde.

8.2.4

Het bestuur is bevoegd een vervallen recht te doen herleven.

8.2.5

Het bestuur is bevoegd een pensioen of andere uitkering niet uit te betalen indien niet is voldaan aan de in dit reglement opgelegde verplichtingen, zoals bedoeld in artikel 8.1.3.1.

8.3 Informatieverstrekking

Het pensioenfonds administreert de deelnemingsjaren van de *deelnemers*.

8.3.1

De *deelnemer* wordt na aanvang van de deelneming en bij wijziging van de pensioenovereenkomst binnen 3 maanden conform artikel 21 Pensioenwet geïnformeerd, waarbij de mogelijkheid wordt geboden om het pensioenreglement op te vragen. Jaarlijks ontvangt de *deelnemer* conform artikel 38 Pensioenwet een opgave van de hoogte van de opgebouwde pensioenaanspraken, de te bereiken reglementaire pensioenaanspraken, informatie over de toeslagverlening en een opgave van de aan het desbetreffende of voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001.

8.3.2.1

Bij beëindiging van de deelneming ontvangt de gewezen *deelnemer* conform artikel 39 Pensioenwet informatie over de hoogte van zijn pensioenaanspraken, de toeslagverlening en andere specifieke relevante informatie met betrekking tot de beëindiging van zijn deelneming en functioneren van het pensioenfonds.

8.3.2.2

Na beëindiging van de deelneming ontvangt de gewezen premievrije *deelnemer* conform artikel 40 Pensioenwet tenminste een keer in vijf jaar informatie over de hoogte van zijn pensioenaanspraken en de toeslagverlening. Na wijziging van het toeslagbeleid wordt de gewezen *deelnemer* binnen drie maanden hierover geïnformeerd.

8.3.2.3

Aan de gewezen premievrije *deelnemer* zal binnen drie maanden nadat hij hierom heeft verzocht een opgave van de hoogte van de opgebouwde aanspraken worden verstrekt. Het pensioenfonds kan aan de gewezen *deelnemer* een vergoeding vragen voor de aan de opgave verbonden kosten.

8.3.3.1

De gewezen *partner* die aanspraak verkrijgt op *bijzonder partnerpensioen* ontvangt conform artikel 41 Pensioenwet informatie over de hoogte van zijn pensioenaanspraak, de toeslagverlening en de voor hem specifieke relevante informatie met betrekking tot de gewezen *partner*.

8.3.3.2

De gewezen *partner* ontvangt periodiek conform artikel 42 Pensioenwet ten minste een keer in vijf jaar informatie over de hoogte van zijn aanspraak op *bijzonder partnerpensioen* en de toeslagverlening. Na wijziging van het toeslagbeleid wordt de gewezen *partner* binnen drie maanden hierover geïnformeerd.

8.3.3.3

Aan de gewezen *partner* zal binnen drie maanden nadat hij hierom heeft verzocht een opgave van de hoogte van de aanspraken worden verstrekt.

8.3.4.1

Bij pensioeningang ontvangt de gewezen *deelnemer* conform artikel 43 Pensioenwet informatie over de hoogte van zijn pensioenrecht, indien van toepassing over de hoogte van de opgebouwde aanspraken op nabestaandenpensioen en de toeslagverlening.

8.3.4.2

Na pensioeningang wordt de gewezen *deelnemer* conform artikel 44 Pensioenwet jaarlijks geïnformeerd over de hoogte van zijn pensioenrecht, indien van toepassing over de hoogte van de opgebouwde aanspraken op nabestaandenpensioen en informatie over de toeslagverlening.

8.4 Financiering

Financiering van de aanspraken geschiedt op de wijze zoals aangegeven in de uitvoeringsovereenkomst en de actuariële en bedrijfstechnische nota, genoemd in artikel 8 lid 9 van de statuten.

9 Procedures

9.1 Onvoorziene gevallen

In incidentele gevallen, niet van algemene aard zijnde, waarin dit pensioenreglement niet voorziet en bij verschil van inzicht over de uitleg van enig artikel van dit pensioenreglement, beslist het bestuur.

9.2 Bijzondere bepalingen

9.2.1.1

Het bestuur is bevoegd op verzoek van de Directie personen die niet of niet meer voldoen aan het bepaalde in 1.2, op door het bestuur te stellen voorwaarden als *deelnemer* tot het pensioenfonds toe te laten of als *deelnemer* te handhaven.

9.2.1.2

Het bestuur kan, op verzoek van de Directie, ten behoeve van bepaalde categorieën personen, een afwijkende regeling treffen indien een strikte toepassing van het pensioenreglement naar zijn oordeel tot onbillijkheden van overwegende aard zou voeren. De afwijkende regeling zal desgewenst in het pensioenreglement worden vastgelegd.

9.2.2.1

Het bestuur is bevoegd op verzoek van de Directie voor bepaalde personen van de bepalingen van dit pensioenreglement af te wijken, voorzover de afwijkende regeling in verband staat met de arbeidsovereenkomst van de betrokkenen met een Werkgever en de met haar verbonden geweest zijnde ondernemingen en voorzover de hiertoe benodigde middelen zijn verstrekt.

9.2.2.2

Onverminderd het bepaalde in 9.2.2.1 kan het bestuur op verzoek van de Directie ten behoeve van een belanghebbende een afwijkende regeling treffen indien een strikte toepassing van het pensioenreglement naar haar oordeel tot onbillijkheden van overwegende aard zou voeren. De regeling zal geen met de Pensioenwet strijdige bepalingen bevatten en zal schriftelijk worden vastgelegd.

Onder belanghebbende in dit artikel wordt verstaan de persoon die als *deelnemer*, gewezen *deelnemer* of nagelaten betrekking van een gewezen *deelnemer* rechten kan ontlenen aan het bepaalde in de statuten en het pensioenreglement van het pensioenfonds.

9.2.3

Het bestuur kan na overleg met de Directie en de vakorganisaties met inachtneming van het bepaalde in artikel 13 van de statuten van het pensioenfonds, de pensioenregeling als omschreven in dit pensioenreglement herzien of buiten werking stellen indien:

na de datum van inwerkingtreden van dit pensioenreglement van overheidswege nieuwe wettelijke pensioenregelingen worden ingevoerd of bestaande wettelijke pensioenregelingen worden gewijzigd of

er sprake is van een zodanig zwaarwichtig belang van het pensioenfonds dat het belang van de verzekerde dat door de wijziging zou worden geschaad daarvoor naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moet wijken.

9.2.4

Indien en voorzover door incidentele ingrepen van overheidswege in bestaande wettelijke regelingen, de toepassing van de in dit reglement omschreven regeling tot uitkomsten leidt die niet in overeenstemming zijn met het in dit reglement omschreven pensioensysteem, is het bestuur bevoegd de regeling tijdelijk afwijkend toe te passen.

9.2.5

Indien het pensioenfonds overeenkomsten als bedoeld in artikel 12 lid 2 van de statuten van het pensioenfonds aangaat, zal het pensioenfonds aan de betrokkenen over de desbetreffende periode pensioenaanspraken toekennen die gelijkwaardig zijn aan de tot de datum van overname door betrokkenen terzake verworven pensioenaanspraken.

Voorzover deze aanspraken betrekking hebben op pensioenjaren waarover ingevolge de bepalingen van dit pensioenreglement pensioenaanspraken geldend gemaakt kunnen worden, worden die aanspraken in mindering gebracht.

9.2.6

Vervallen.

9.3 Geschillenprocedure

9.3.1

Onder belanghebbende wordt in dit artikel de persoon verstaan die als *deelnemer*, gewezen *deelnemer*, (voormalige) *partner* of nagelaten betrekking van een gewezen *deelnemer* rechten kan ontlenen aan het bepaalde in de statuten en het pensioenreglement van het pensioenfonds.

9.3.2

Onder een geschil wordt verstaan het geschil tussen het pensioenfonds en een belanghebbende over de wijze waarop de statuten en reglementen van het pensioenfonds zijn of zullen worden toegepast, waarbij de belanghebbende zich op het standpunt stelt dat hij in zijn rechten jegens het pensioenfonds is of zal worden geschaad.

9.3.3

Indien een geschil is gerezen, is het pensioenfonds gehouden zijn standpunt op verzoek van de belanghebbende gemotiveerd op schrift te stellen binnen zes weken nadat het pensioenfonds een zodanig verzoek heeft bereikt.

9.3.4

Indien de belanghebbende niet wenst te berusten in de reactie is hij gerechtigd om zich binnen zes weken met een gemotiveerd bezwaarschrift tot het bestuur te richten.

9.3.5

Het bestuur is gehouden om een nader onderzoek naar de feiten in te stellen en daarbij mondeling of schriftelijk het beginsel van hoor en wederhoor toe te passen.

9.3.6

Het bestuur brengt uiterlijk binnen dertien weken na ontvangst van het bezwaarschrift zijn beslissing schriftelijk ter kennis van de belanghebbende.

9.4 Klachtenprocedure

9.4.1

Onder belanghebbende wordt in dit artikel de persoon verstaan die als *deelnemer*, gewezen *deelnemer* of nagelaten betrekking van een gewezen *deelnemer* rechten kan ontlenen aan het bepaalde in de statuten en het pensioenreglement van het pensioenfonds.

9.4.2

Onder een klacht wordt een schriftelijke verklaring verstaan dat belanghebbende zich, ofschoon zijn rechtspositie niet is geschaad, op incorrecte wijze door het pensioenfonds bejegend acht.

9.4.3

Een belanghebbende die een klacht wil indienen dient zich schriftelijk tot het bestuur te wenden. Het bestuur is ontvankelijk voor de klacht indien de klacht is ingediend binnen zes weken nadat het feit waarop de klacht is gericht zich heeft voorgedaan.

9.4.4

Het bestuur is gehouden om de ingediende klacht nader te onderzoeken. Daarbij dient het bestuur mondeling of schriftelijk het beginsel van hoor en wederhoor toe te passen.

9.4.5

Het bestuur brengt uiterlijk binnen dertien weken na ontvangst van de klacht zijn beslissing schriftelijk ter kennis van de belanghebbende.

10 Overgangen

10.1 Overgangsbepalingen met betrekking tot aanspraken krachtens het tot en met 2000 geldende pensioenreglement 2000

Behoudens het gestelde in 10.4 10.5, 10.7 en 10.8 geldt het volgende.

10.1.1

Gewezen deelnemers

De rechten en aanspraken op pensioen van gewezen *deelnemers* overeenkomstig de bepalingen van het *pensioenreglement 2000* ondergaan geen wijziging.

Aanspraken uit (echt)scheiding

Evenmin worden gewijzigd de rechten op te verevenen ouderdomspensioen, de eigen rechten op ouderdomspensioen of de rechten op *bijzonder levenslang partnerpensioen* van de voormalige partners als bedoeld in het *pensioenreglement 2000*.

In afwijking van het gestelde in 17.2 van *pensioenreglement 2000* zal - ingeval van scheiding van een (gewezen) *deelnemer 2000* na 31 december 2000 van een *partner* als bedoeld in 1.1.12 sub 3 - de gewezen *partner* de aanspraak op *levenslang partnerpensioen* behouden.

10.1.2

Garantie jaren 28-40

Het bepaalde in het *pensioenreglement 2000* met betrekking tot verrekening van pensioen ingevolge vorige dienstbetrekkingen en/of ambten blijft voor de gewezen *deelnemers* van het *pensioenreglement 2000* alsmede voor de *deelnemers* aan het onderhavige pensioenreglement onverminderd van toepassing.

10.1.3

Vaststelling aanspraken 2000

De deelneming van de *deelnemer 2000* aan het *pensioenreglement 2000* is per 31 december 2000 beëindigd. De *deelnemer 2000* verkrijgt op 1 januari 2001 aanspraken op pensioen over de tijd tot 1 januari 2001, als ware er sprake van beëindiging van de deelneming anders dan door overlijden conform de bepalingen van artikel 15 van het *pensioenreglement 2000*.

10.1.3.1

Nominale aftrek van backserviceगत 1989 zolang dienstverband voortduurt

Bij de toepassing van artikel 15 van het *pensioenreglement 2000* wordt het gestelde in artikel 15.2.4 van *pensioenreglement 2000* eerst toegepast vanaf het tijdstip dat het dienstverband met de *deelnemer 2000* wordt beëindigd dan wel wanneer artikel 15 - voorzover alsdan van toepassing - bij *scheiding* wordt toegepast.

10.1.4.1

Toeslagverlening

Voor de *deelnemer 2000* worden de *aanspraken 2000* krachtens 10.1.3 op basis van de bepalingen van dit reglement met ingang van 1 januari 2001 onder voorwaarden aangepast conform 2.6.

10.1.4.2

Bij beëindiging van de deelneming worden de alsdan verzekerde *aanspraken 2000* onder voorwaarden aangepast conform 2.7.

Voor het overige zijn en blijven op de *aanspraken 2000* de bepalingen voor gewezen deelnemers van kracht uit hoofde van het *pensioenreglement 2000*.

10.1.5

Op de persoon die deelnam aan de tot en met 31 december 2007 geldende pensioenregeling op grond van *arbeidsongeschiktheid* en die op 1 januari 2008 zowel voldoet aan de voorwaarde voor deelneming op grond van *arbeidsongeschiktheid* van dit reglement, als aan tenminste één van de overige voorwaarden van 1.2 van dit reglement, zijn de bepalingen met betrekking tot *arbeidsongeschiktheid* uit hoofde van dit pensioenreglement vanaf 1 januari 2008 van toepassing.

10.1.6

De persoon die deelnam aan de tot en met 31 december 2000 geldende pensioenregeling op grond van *arbeidsongeschiktheid* en die op 1 januari 2001 uitsluitend voldoet aan de voorwaarde voor deelneming op grond van *arbeidsongeschiktheid* van dit reglement, behoudt aanspraken op pensioen krachtens de bepalingen van het *pensioenreglement 2000*.

10.1.7

Bij beëindiging van de deelneming op of na 1 januari 2001 is 2.8 van toepassing op de aanspraken krachtens 10.1.2.

10.2 Overgangsbepalingen met betrekking tot ploegendienstpensioen over deelnemerstijd vóór 2001

10.2.1

De op 1 januari 2001 in ploegendienst werkzame *deelnemer 2000* die op 31 december 2000 deelneemt aan de tot en met die datum geldende pensioenregeling, verkrijgt voor de jaren voorafgaand aan 1 januari 2001, waarin hij onafgebroken in ploegendienst werkzaam was, aanspraak op aanvullend *levenslang ouderdomspensioen* vanaf de *standaard pensioeningangsdatum*.

10.2.2

De op 1 januari 2001 in ploegendienst werkzame *deelnemer 2000*, die op 1 januari 1987, alsmede onafgebroken in de tussenliggende periode in ploegendienst werkzaam was, wordt geacht vanaf de datum van aanvang van de deelneming in ploegendienst werkzaam te zijn geweest.

10.2.3

Voor de vaststelling van de in dit hoofdstuk omschreven aanspraken van de *deelnemer 2000*, wordt voor elk jaar voorafgaande aan 1987, waarop de *deelnemer 2000* geacht wordt in ploegendienst werkzaam te zijn geweest, de vaste ploegendiensttoeslag van 1987 in aanmerking genomen.

10.2.4

Onder de *vaste ploegendiensttoeslag* wordt voor de toepassing van dit hoofdstuk verstaan het per 1 januari van het jaar overeengekomen bedrag aan ploegendiensttoeslag per jaar bij volledige of gedeeltelijke arbeidstijd, verminderd met de per die datum voor de *deelnemer 2000* toegepaste algemene toeslagverhoging.

10.2.4.1

Onder *vaste ploegendiensttoeslag* wordt mede verstaan een toeslag die naar het oordeel van de Directie daarmee is gelijk te stellen.

10.2.5

Onder algemene toeslagverhoging wordt verstaan de toeslagverhoging, die door de Directie als algemeen wordt aangemerkt.

10.2.6

De jaarlijkse opbouw van aanvullend *levenslang ouderdomspensioen* uit hoofde van ploegendiensttoeslag bedraagt 2,25% van de in enig jaar, met inachtneming van het in dit hoofdstuk bepaalde, geldende *vaste ploegendiensttoeslag*.

De aldus in enig jaar vastgestelde aanspraak op *levenslang ouderdomspensioen* wordt voor de periode van 1 januari van het jaar volgend op het jaar van toekenning tot en met 1 januari 2000 verhoogd volgens de algemene inkomensgrondslagverhogingen, zoals gedefinieerd in de tot en met 31 december 2000 geldende pensioenregeling.

10.2.7

Het ploegendiensttoeslagouderdomspensioen krachtens de per 31 december 2000 geldende pensioenregeling, wordt verhoogd met het positieve verschil tussen: de vastgestelde aanspraak op *levenslang ouderdomspensioen* ingevolge 10.2.6 en de met 25% verhoogde aanspraak op ploegendiensttoeslagouderdomspensioen krachtens de per 31 december 2000 geldende pensioenregeling.

10.2.8

Partnerpensioen

Door toepassing van dit hoofdstuk wijzigt de eventueel opgebouwde aanspraak op ploegendiensttoeslagpartnerpensioen krachtens de tot en met 31 december 2000 geldende pensioenregeling niet.

10.2.9

Aanpassing aanspraken op aanvullend levenslang ouderdomspensioen uit hoofde van ploegendiensttoeslag

De ingevolge dit hoofdstuk vastgestelde aanspraken worden per 31 december 2000 onderdeel van de verkregen aanspraken krachtens het tot en met 31 december 2000 geldende pensioenreglement. De overgangsbepalingen ingevolge 10.1 zijn onverkort van toepassing.

10.3 Overgangsbepalingen met betrekking tot tijdelijk ouderdomspensioen opgebouwd krachtens pensioenreglement 2003

10.3.1

Vaststelling aanspraken tijdelijk ouderdomspensioen uit Middelloonregeling en uit Beschikbare Premie.

De *deelnemer* verkrijgt op 1 januari 2006 aanspraken op *tijdelijk ouderdomspensioen* over de opbouwtijd tot 1 januari 2006, als ware er per 31 december 2005 sprake van beëindiging van de deelneming anders dan door overlijden conform de bepalingen van artikel 2.8 5 van het *pensioenreglement 2003*.

10.3.2

Toeslagverlening

Voor de *deelnemer* worden de aanspraken op *tijdelijk ouderdomspensioen* op basis van de bepalingen van dit reglement met ingang van 1 januari 2006 onder voorwaarden aangepast conform 2.6.

Bij beëindiging van de deelneming worden de alsdan verzekerde aanspraken op *tijdelijk ouderdomspensioen* onder voorwaarden aangepast conform 2.7.

10.3.3

Voor de *deelnemer 2000* die is geboren vóór 1950 is aanwijzing van een uitgestelde pensioeningangsdatum mogelijk onder de voorwaarden dat:

1 deze datum is gelegen op de eerste van enige maand tussen de standaard pensioeningangsdatum conform *pensioenreglement 2003* en de *standaard pensioeningangsdatum* conform dit pensioenreglement en

2 deze aanwijzing ten minste drie maanden tevoren bij het pensioenfonds is gemeld en

3 voorzover in de betreffende periode loon uit in dienstbetrekking verrichte arbeid wordt genoten en dit ten overstaan van het pensioenfonds door de *deelnemer* jaarlijks wordt aangetoond.

10.3.4

Aanwijzing van een vervroegde pensioeningangsdatum heeft gevolgen voor de vastgestelde of vast te stellen premievrije aanspraak op *levenslang ouderdomspensioen* en *tijdelijk ouderdomspensioen*. De aanspraken worden verminderd met een door het bestuur vast te stellen actuariële korting volgens het *Toepasselijk tarief* voor elke maand dat de pensioenen vervroegd ingaan.

10.3.5

Ingeval van uitstel van ingang van het *tijdelijk ouderdomspensioen* krachtens 10.3.1 door een (gewezen) *deelnemer* wordt de vastgestelde of vast te stellen premievrije aanspraak op *levenslang ouderdomspensioen* en *tijdelijk ouderdomspensioen* vermeerderd met een eventuele aanspraak op ouderdomspensioen krachtens 3, 4 en 7.2. Deze aanspraken worden vermeerderd met een actuariële ophogingsfactor volgens het *Toepasselijk tarief* voor elke maand dat de pensioenen later ingaan.

10.3.6

Uitstel van ingang van het *tijdelijk ouderdomspensioen* door een gewezen *deelnemer* zal niet mogelijk zijn voorbij de datum waarop als gevolg van het uitstel ten aanzien van de franchisecomponent van het *tijdelijk ouderdomspensioen* niet meer wordt voldaan aan het gestelde in artikel 18e lid 2 Wet LB zoals dat gold in 2004.

10.3.7

Voor de gewezen *deelnemer 2000* die is geboren vóór 1950 bestaat tot 65-jarige leeftijd recht op *Anw-ervangend tijdelijk partnerpensioen*, mits de deelneming werd beëindigd na het bereiken van de 60-jarige leeftijd.

10.4 Overgangsbepaling voor degenen die op 31 december 2013 deelnemer waren bij het pensioenfonds en voor wie per 1 januari 2014 dit pensioenreglement van toepassing is geworden

10.4.1

Voor degenen die op 31 december 2013 deelnemer waren bij het pensioenfonds en voor wie per 1 januari 2014 dit pensioenreglement van toepassing is geworden, geldt dat de aanspraken op levenslang ouderdomspensioen met ingangslleeftijd van 65 jaar opgebouwd voor inwerkingtreding van dit pensioenreglement collectief actuariel neutraal worden omgezet naar levenslang ouderdomspensioen met een ingangslleeftijd van 67 jaar.

10.4.2

Door toepassing van 10.4.1 wijzigt de eventueel opgebouwde aanspraak op partnerpensioen verkregen krachtens het tot en met 31 december 2000 geldende pensioenregeling niet.

10.4.3

Het in artikel 10.4.1 bepaalde geldt niet voor deelnemers die nog pensioen opbouwen en geboren zijn voor 1950.

10.5 Overgangsbepaling voor degenen die op 31 december 2013 gewezen deelnemer waren bij het pensioenfonds

10.5.1

Voor degenen die op 31 december 2013 gewezen deelnemer waren bij het pensioenfonds, geldt dat de aanspraken op levenslang ouderdomspensioen met ingangslleeftijd van 65 jaar opgebouwd voor inwerkingtreding van dit pensioenreglement collectief actuariel neutraal worden omgezet naar levenslang ouderdomspensioen met een ingangslleeftijd van 67 jaar.

10.5.2

Door toepassing van 10.5.1 wijzigt de eventueel opgebouwde aanspraak op partnerpensioen verkregen krachtens het tot en met 31 december 2000 geldende pensioenregeling niet.

10.5.3.

Het in artikel 10.5.1. bepaalde geldt niet voor gewezen deelnemers die geboren zijn voor 1950.

10.6 Overgangsbepaling voor degenen die op 1 januari 2016 deelnemer waren bij het pensioenfonds en op of na 1 juli 2015 in dienst waren van de Werkgever

10.6.1

Voor degenen die op 1 januari 2016 deelnemer waren bij het pensioenfonds en op of na 1 juli 2015 in dienst waren bij de Werkgever, geldt dat de door de Werkgever ingehouden werknemersbijdrage in de periode vanaf 1 juli 2015 of zoveel later als de deelnemer in dienst kwam tot 1 januari 2016 aangewend wordt voor:

- een naar evenredigheid van diensttijd bepaalde extra aanspraak op levenslang ouderdomspensioen over het verschil tussen de franchise per 1 juli 2015 van € 13.587 en de franchise van €12.642 als ware per 1 juli 2015 verlaagd;
- een extra aanspraak op levenslang partnerpensioen van 1,313% van het verschil tussen de inkomensgrondslag voor zover die niet uitstijgt boven het opbouwgrensbedrag, en het als hierboven aangehaalde verschil in franchise

indien en voor zover de als hierboven bedoelde werknemersbijdragen hiervoor toereikend zijn.

10.6.2

Voor degenen die op 1 januari 2016 deelnemer waren bij het pensioenfonds en op of na 1 juli 2015 in dienst waren bij de Werkgever en op beide momenten deelnemer waren aan de BP-regeling wordt extra BP-kapitaal toegekend

10.7 Overgangsbepaling voor degenen die op 31 december 2017 deelnemer waren bij het pensioenfonds en voor wie per 1 januari 2018 dit pensioenreglement van toepassing is geworden

10.7.1

Voor degenen die op 31 december 2017 deelnemer waren bij het pensioenfonds en voor wie per 1 januari 2018 dit pensioenreglement van toepassing is geworden, geldt dat de aanspraken op levenslang ouderdomspensioen met ingangleeftijd van 67 jaar opgebouwd voor inwerkingtreding van dit pensioenreglement per 1 januari 2018 collectief actuariael neutraal worden omgezet naar levenslang ouderdomspensioen met een ingangleeftijd van 68 jaar.

10.7.2

Door toepassing van 10.7.1 wijzigt de eventueel opgebouwde aanspraak op partnerpensioen verkregen krachtens het tot en met 31 december 2000 geldende pensioenregeling dan wel op basis van het reglement dat op 31 december 2017 van toepassing was niet.

10.7.3

Het in artikel 10.7.1 bepaalde geldt niet voor deelnemers die nog pensioen opbouwen en geboren zijn in 1951 of 1952 en waarvoor op 31 december 2017 de communicatie met het pensioenfonds over de ingangsdatum van het ouderdomspensioen reeds opgestart is.

10.8 Overgangsbepaling voor degenen die op 31 december 2017 gewezen deelnemer waren bij het pensioenfonds

10.8.1

Voor degenen die op 31 december 2017 gewezen deelnemer waren bij het pensioenfonds, geldt dat de aanspraken op levenslang ouderdomspensioen met ingangleeftijd van 67 jaar opgebouwd voor inwerkingtreding van dit pensioenreglement per 1 januari 2018 collectief actuarieel neutraal worden omgezet naar levenslang ouderdomspensioen met een ingangleeftijd van 68 jaar.

10.8.2

Door toepassing van 10.8.1 wijzigt de eventueel opgebouwde aanspraak op partnerpensioen verkregen krachtens het tot en met 31 december 2000 geldende pensioenregeling dan wel op basis van het reglement dat op 31 december 2017 van toepassing was niet.

10.8.3

Het in artikel 10.8.1 bepaalde geldt niet voor gewezen deelnemers die geboren zijn in 1951 of 1952 en waarvoor op 31 december 2017 de communicatie met het pensioenfonds over de ingangsdatum van het ouderdomspensioen reeds opgestart is.

11 Slotbepalingen

11.1 Valuta en afronding

Het geldbedrag dat is uitgedrukt in valuta's die onderdeel zijn van verplichte conversie naar euro's en dat op enigerlei wijze invloed heeft op een pensioenaanspraak of pensioenrecht ingevolge dit reglement en *pensioenreglement 2000* of de overige door het pensioenfonds uitgevoerde reglementen is vanaf 1 januari 2002 omgerekend op basis van de verplichte conversiekoers, te weten 1 euro = 2,20371 gulden.

De rechten en aanspraken op pensioen luiden in guldens tot 1 januari 2002 respectievelijk in euro's vanaf 1 januari 2002 en worden naar boven afgerond in centen nauwkeurig vastgesteld. De tot 1 januari 2002 opgebouwde aanspraken en rechten op pensioen, inclusief *aanspraken 2000*, luidend in guldens, zijn omgerekend in euro's door het bedrag te delen door 2,20371 en de uitkomst naar boven af te ronden op centen.

11.2 Maximumbepaling

Het totale op grond van de bepalingen van dit reglement aan de (*gewezen*) *deelnemer* of hun nabestaanden uit te keren pensioen of andere uitkering, daaronder niet begrepen de pensioenen van wezen op wie 2.5.4.1 van toepassing is en dat deel van het uit te keren pensioen verkregen op grond van 3 en 4, zal op het moment van toekenning tezamen met alle uitkeringen die krachtens Nederlandse en/of buitenlandse wettelijke voorzieningen, gerekend naar het niveau op 31 december van het voorafgaande jaar, alsmede alle uitkeringen die worden genoten of hadden kunnen worden genoten krachtens pensioenaanspraken op grond van vroegere dienstbetrekkingen of ambten, niet meer bedragen dan 90% van het voor de berekening - bij ingang van enig pensioen - in aanmerking genomen *vast maandsalaris* vermeerderd met *vaste ploegendiensttoeslag*.

11.3 Glijclausule

Ingeval een of meer bepalingen in dit pensioenreglement volgens het oordeel van de belastingdienst niet voldoet aan de fiscale wet- en andere regelgeving ten aanzien van een fiscaal zuivere pensioenregeling, is het bestuur bevoegd deze bepaling(en) - eventueel met terugwerkende kracht - zodanig aan te passen dat na die aanpassing sprake is van een fiscaal zuivere pensioenregeling.

De onderhavige pensioenregeling wordt ingevoerd onder de ontbindende voorwaarde dat de regeling een pensioenregeling is als bedoeld in hoofdstuk 2B van de Wet op de Loonbelasting. Indien onherroepelijk komt vast te staan dat de pensioenregeling niet voldoet aan de genoemde bepalingen, wordt de regeling onverwijld en met terugwerkende kracht tot het tijdstip van ingang van de pensioenregeling zodanig aangepast dat wordt voldaan aan het bepaalde in hoofdstuk 2B van de Wet op de Loonbelasting.

12 Bijlagen

12.1 Aangewezen ondernemingen

Stand per 1 januari 2018.

Akzo Nobel N.V.
Akzo Nobel Nederland B.V.

Akzo Nobel Coatings B.V., alsmede:
Akzo Nobel Car Refinishes B.V.
Akzo Nobel Decorative Coatings B.V.
Akzo Nobel Powder Coatings B.V.
Sikkens Verkoop B.V.
Alabastine Holland B.V.
International Paint (Nederland) B.V.

Akzo Nobel Chemicals B.V., alsmede:
Akzo Nobel Functional Chemicals B.V.
Akzo Nobel Industrial Chemicals B.V.
Akzo Nobel Projects & Engineering B.V.

12.2 Tarief 2018

12.2.1 Tarief Beschikbare Premie

	Bruto-staffel op 3% rekenrente	Netto-staffel op 3% rekenrente
Leeftijdsklasse	Premiepercentage	Premiepercentage
tot 20 jaar	7,2	6,9
20 tot 25 jaar	8,0	7,7
25 tot 30 jaar	9,3	8,9
30 tot 35 jaar	10,8	10,4
35 tot 40 jaar	12,5	12,0
40 tot 45 jaar	14,6	14,0
45 tot 50 jaar	17,0	16,3
50 tot 55 jaar	19,8	19,0
55 tot 60 jaar	23,2	22,3
60 tot 65 jaar	27,6	26,5
65 tot 68 jaar	31,9	30,6

Het verschil tussen de bruto en netto BP-staffel wordt veroorzaakt door de opslag voor uitvoeringskosten (4,22%, afgeleid uit de opstelling van de vaste Werkgeverspremie van de collectieve beschikbare middelloonregeling). Op basis van de netto BP-staffel worden bedragen vastgesteld, die aan het BP-kapitaal van de deelnemers worden bijgeschreven.

12.2.2 Tarief koopsommen regeling Vrijwillig Pensioensparen

De mogelijkheid tot sparen in de VP-regeling is per 1 januari 2008 beëindigd voor alle VP-modules. In verband hiermee is bovengenoemd artikel komen te vervallen.

12.2.3 Tarief ruilvoet ouderdomspensioen en partnerpensioen bij directe ingang ouderdomspensioen

Uitruilfactoren ouderdomspensioen/partnerpensioen

Uitruilfactor voor de vaststelling van het direct ingaand levenslang ouderdomspensioen naerschikking, uitgedrukt in het direct ingaand levenslang ouderdomspensioen vóór herschikking.

Pensioenleeftijd	Percentage nabestaandenpensioen uitgedrukt in (verlaagd) ouderdomspensioen ná herschikking									
	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
60	0,980	0,960	0,941	0,923	0,906	0,889	0,873	0,858	0,843	0,828
61	0,979	0,959	0,939	0,920	0,902	0,885	0,868	0,852	0,837	0,822
62	0,978	0,957	0,937	0,917	0,899	0,881	0,863	0,847	0,831	0,816
63	0,977	0,955	0,934	0,914	0,895	0,876	0,858	0,841	0,825	0,809
64	0,976	0,953	0,931	0,910	0,890	0,871	0,853	0,835	0,819	0,802
65	0,975	0,951	0,928	0,907	0,886	0,866	0,848	0,829	0,812	0,796
66	0,974	0,949	0,925	0,903	0,882	0,861	0,842	0,823	0,805	0,788
67	0,973	0,947	0,922	0,899	0,877	0,856	0,836	0,817	0,799	0,781
68	0,972	0,945	0,919	0,895	0,872	0,851	0,830	0,810	0,792	0,774

Voorbeeld uitruil direct ingaand ouderdomspensioen

Indien een 60-jarige deelnemer € 1.000 ouderdomspensioen wenst uit te ruilen naar een ouderdomspensioen in combinatie met een nabestaandenpensioen ter grootte van 40% van het ouderdomspensioen, dan zal de betreffende deelnemer een ouderdomspensioen ontvangen ter grootte van € 923. Daarnaast is een latent nabestaandenpensioen van € 369,20 van toepassing.

12.2.4 Tarief ruilvoet ouderdomspensioen en partnerpensioen bij uitruil vóór ingang van het ouderdomspensioen

Uitruilfactor voor de vaststelling van het uitgesteld levenslang ouderdomspensioen ná herschikking, uitgedrukt in het uitgesteld levenslang ouderdomspensioen vóór herschikking, indien uitsluitend levenslang ouderdomspensioen vanaf 68 jaar wordt uitgeruild.

Pensioenleeftijd	Percentage nabestaandenpensioen uitgedrukt in (verlaagd) uitgesteld levenslang ouderdomspensioen (68 jaar) ná herschikking									
	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
15	0,976	0,953	0,931	0,910	0,890	0,870	0,852	0,834	0,817	0,801
16	0,976	0,952	0,930	0,909	0,889	0,869	0,851	0,833	0,816	0,800
17	0,975	0,952	0,930	0,908	0,888	0,868	0,850	0,832	0,815	0,798
18	0,975	0,952	0,929	0,908	0,887	0,868	0,849	0,831	0,814	0,797
19	0,975	0,951	0,929	0,907	0,886	0,867	0,848	0,830	0,812	0,796
20	0,975	0,951	0,928	0,906	0,886	0,866	0,847	0,829	0,811	0,795
21	0,975	0,951	0,928	0,906	0,885	0,865	0,846	0,828	0,810	0,794
22	0,974	0,950	0,927	0,905	0,884	0,864	0,845	0,827	0,809	0,792
23	0,974	0,950	0,927	0,905	0,883	0,863	0,844	0,826	0,808	0,791
24	0,974	0,950	0,926	0,904	0,883	0,862	0,843	0,825	0,807	0,790

25	0,974	0,949	0,926	0,903	0,882	0,862	0,842	0,824	0,806	0,789
26	0,974	0,949	0,925	0,903	0,881	0,861	0,841	0,823	0,805	0,788
27	0,974	0,948	0,925	0,902	0,880	0,860	0,840	0,822	0,804	0,786
28	0,973	0,948	0,924	0,901	0,880	0,859	0,839	0,820	0,802	0,785
29	0,973	0,948	0,924	0,901	0,879	0,858	0,838	0,819	0,801	0,784
30	0,973	0,947	0,923	0,900	0,878	0,857	0,837	0,818	0,800	0,783
31	0,973	0,947	0,923	0,899	0,877	0,856	0,836	0,817	0,799	0,781
32	0,973	0,947	0,922	0,899	0,876	0,855	0,835	0,816	0,798	0,780
33	0,972	0,946	0,921	0,898	0,876	0,854	0,834	0,815	0,796	0,779
34	0,972	0,946	0,921	0,897	0,875	0,853	0,833	0,814	0,795	0,778
35	0,972	0,945	0,920	0,897	0,874	0,853	0,832	0,813	0,794	0,776
36	0,972	0,945	0,920	0,896	0,873	0,852	0,831	0,811	0,793	0,775
37	0,972	0,945	0,919	0,895	0,872	0,851	0,830	0,810	0,792	0,774
38	0,971	0,944	0,919	0,895	0,872	0,850	0,829	0,809	0,790	0,772
39	0,971	0,944	0,918	0,894	0,871	0,849	0,828	0,808	0,789	0,771
40	0,971	0,944	0,918	0,893	0,870	0,848	0,827	0,807	0,788	0,770
41	0,971	0,943	0,917	0,892	0,869	0,847	0,826	0,806	0,787	0,769
42	0,971	0,943	0,917	0,892	0,868	0,846	0,825	0,805	0,786	0,767
43	0,970	0,942	0,916	0,891	0,868	0,845	0,824	0,804	0,784	0,766
44	0,970	0,942	0,916	0,891	0,867	0,844	0,823	0,803	0,783	0,765
45	0,970	0,942	0,915	0,890	0,866	0,843	0,822	0,802	0,782	0,764
46	0,970	0,941	0,915	0,889	0,865	0,843	0,821	0,801	0,781	0,763
47	0,970	0,941	0,914	0,889	0,865	0,842	0,820	0,800	0,780	0,762
48	0,970	0,941	0,914	0,888	0,864	0,841	0,820	0,799	0,779	0,761
49	0,969	0,941	0,913	0,888	0,864	0,841	0,819	0,798	0,778	0,760
50	0,969	0,940	0,913	0,887	0,863	0,840	0,818	0,797	0,778	0,759
51	0,969	0,940	0,913	0,887	0,863	0,839	0,818	0,797	0,777	0,758
52	0,969	0,940	0,912	0,887	0,862	0,839	0,817	0,796	0,777	0,758
53	0,969	0,940	0,912	0,886	0,862	0,839	0,817	0,796	0,776	0,757
54	0,969	0,940	0,912	0,886	0,862	0,839	0,817	0,796	0,776	0,757
55	0,969	0,940	0,912	0,886	0,862	0,838	0,816	0,796	0,776	0,757
56	0,969	0,940	0,912	0,886	0,862	0,838	0,817	0,796	0,776	0,757
57	0,969	0,940	0,912	0,886	0,862	0,839	0,817	0,796	0,776	0,757
58	0,969	0,940	0,912	0,887	0,862	0,839	0,817	0,796	0,776	0,758
59	0,969	0,940	0,913	0,887	0,863	0,839	0,818	0,797	0,777	0,758
60	0,969	0,940	0,913	0,887	0,863	0,840	0,818	0,798	0,778	0,759
61	0,969	0,941	0,914	0,888	0,864	0,841	0,819	0,799	0,779	0,760
62	0,970	0,941	0,914	0,889	0,865	0,842	0,820	0,800	0,780	0,761
63	0,970	0,941	0,915	0,889	0,866	0,843	0,821	0,801	0,781	0,763
64	0,970	0,942	0,915	0,890	0,867	0,844	0,823	0,802	0,783	0,765
65	0,970	0,943	0,916	0,891	0,868	0,846	0,824	0,804	0,785	0,767
66	0,971	0,943	0,917	0,893	0,869	0,847	0,826	0,806	0,787	0,769
67	0,971	0,944	0,918	0,894	0,871	0,849	0,828	0,808	0,789	0,771
68	0,972	0,945	0,919	0,895	0,872	0,851	0,830	0,810	0,792	0,774

Voorbeeld uitrust uitgesteld ouderdomspensioen

Indien een 40-jarige deelnemer € 1.000 uitgesteld ouderdomspensioen wenst uit te ruilen naar een ouderdomspensioen in combinatie met een nabestaandenpensioen ter grootte van 50% van het ouderdomspensioen, dan zal de betreffende deelnemer een uitgesteld ouderdomspensioen verkrijgen van € 863. Daarnaast is een latent nabestaandenpensioen van € 431,50 van toepassing.

12.2.5 Tarief aankoop ouderdomspensioen uit BP-saldo

Beschikbare Premiereregeling (BP-kapitaal opgebouwd vanaf 1 januari 2016)

Tarief voor aankoop van een op 68-jarige leeftijd ingaand levenslang ouderdomspensioen en een latent nabestaandenpensioen (70% van het ouderdomspensioen).

Leeftijd aankoop	Tariefactor BP-saldo	Leeftijd	Tariefactor BP-saldo
15	4,8223	42	10,1035
16	4,9608	43	10,3631
17	5,1035	44	10,6269
18	5,2498	45	10,8945
19	5,4005	46	11,1657
20	5,5552	47	11,4402
21	5,7144	48	11,7177
22	5,8776	49	11,9984
23	6,0451	50	12,2829
24	6,2171	51	12,5714
25	6,3936	52	12,8640
26	6,5746	53	13,1607
27	6,7601	54	13,4623
28	6,9500	55	13,7690
29	7,1447	56	14,0811
30	7,3438	57	14,3988
31	7,5478	58	14,7228
32	7,7565	59	15,0533
33	7,9699	60	15,3902
34	8,1882	61	15,7338
35	8,4110	62	16,0845
36	8,6387	63	16,4425
37	8,8712	64	16,8079
38	9,1084	65	17,1826
39	9,3503	66	17,5697
40	9,5969	67	17,9732
41	9,8479	68	18,3985

Voorbeeld inkoop uit BP-saldo

Indien een 40-jarige deelnemer € 10.000 BP-kapitaal aanwendt voor een uitgesteld jaarlijks ouderdomspensioen in combinatie met latent nabestaandenpensioen, dan bedraagt het uitgesteld ouderdomspensioen € 10.000 / 9,5969 = € 1.042,00.

Het latent nabestaandenpensioen bedraagt dan 70% * € 1.042,00 = € 729,40.

Beschikbare Premiereregeling (BP-kapitaal opgebouwd tot 1 januari 2016)

Tarief voor aankoop van een op 68-jarige leeftijd ingaand levenslang ouderdomspensioen.

Leeftijd aankoop	Tariefactor BP-saldo	Leeftijd	Tariefactor BP-saldo
15	4,1374	42	8,3257
16	4,2502	43	8,5285
17	4,3660	44	8,7344
18	4,4846	45	8,9433
19	4,6063	46	9,1549
20	4,7311	47	9,3691
21	4,8591	48	9,5859
22	4,9901	49	9,8054
23	5,1243	50	10,0283
24	5,2619	51	10,2549
25	5,4027	52	10,4858
26	5,5469	53	10,7211
27	5,6944	54	10,9615
28	5,8452	55	11,2074
29	5,9996	56	11,4599
30	6,1574	57	11,7190
31	6,3187	58	11,9861
32	6,4836	59	12,2614
33	6,6520	60	12,5446
34	6,8240	61	12,8371
35	6,9995	62	13,1392
36	7,1786	63	13,4517
37	7,3612	64	13,7754
38	7,5472	65	14,1120
39	7,7367	66	14,4656
40	7,9297	67	14,8408
41	8,1260	68	15,2416

Voorbeeld inkoop uit BP-saldo

Indien een 40-jarige deelnemer € 10.000 BP-kapitaal aanwendt voor een uitgesteld jaarlijks ouderdomspensioen, bedraagt het uitgesteld ouderdomspensioen € 10.000 / 7,9297 = € 1.261,08.

12.2.6 Tarief aankoop pensioenaanspraken uit VP-spaarsaldi

Vrijwillig Pensioensparen

Leeftijd aankoop	Tariefactor VP-module 1 TOP6062	Tariefactor VP-module 2 NP67+	Tariefactor VP-module3 OP67	Tariefactor VP-module4 TOP6265
60	1,9881	4,0915	12,5446	
61		4,1619	12,8371	
62		4,2286	13,1392	2,9278

Voorbeeld inkoop uit Vrijwillig Pensioensparen

Indien een 60-jarige deelnemer € 10.000 kapitaal aanwendt voor een jaarlijks tijdelijk ouderdomspensioen van leeftijd 60 jaar tot 62 jaar, dan bedraagt die tijdelijke uitkering € 10.000 / 1,9881 = € 5.029,93.

12.2.7 Tarief ruilvoet vervroeging pensioeningangsdatum

Vervroeging pensioendatum

Leeftijd aankoop	Actuariële kortingsfactor voor vervroeging OP68
60	0,6524
61	0,6849
62	0,7201
63	0,7580
64	0,7990
65	0,8433
66	0,8913
67	0,9433
68	1,0000

Voorbeeld vervroeging pensioendatum

Indien een 62-jarige deelnemer zijn op 68 jaar ingaand ouderdomspensioen van jaarlijks € 10.000 wil vervroegen en laten ingaan op 62-jarige leeftijd, dan bedraagt dit direct ingaand jaarlijks ouderdomspensioen € 10.000 * 0,7201 = € 7.201.

12.2.8 Tarief herschikking gelijkblijvend pensioen naar hoog/laag pensioen

Herschikking hoog/laag

Het percentage waarmee de aanspraak op levenslang ouderdomspensioen wordt verlaagd wordt aangeduid als verlagingspercentage. (10% verlaging correspondeert met een 100:90 hoog/laag constructie.)

In onderstaande tabellen staat in de kolom de leeftijd aangegeven waarop de verlaging van de aanspraak plaatsvindt. In de tabel worden de percentages vermeld waarmee de gelijkblijvende aanspraak op levenslang ouderdomspensioen na toepassing van gegeven hoog/laag constructie aanvankelijk mag worden verhoogd.

Tarief herschikking gelijkblijvend pensioen naar hoog/laag pensioen

Herschikking hoog/laag

Het percentage waarmee de aanspraak op levenslang ouderdomspensioen wordt verlaagd wordt aangeduid als verlagingspercentage (10% verlaging correspondeert met een 100:90 hoog/laag constructie).

In onderstaande tabellen staat in de kolom de leeftijd aangegeven waarop de verlaging van de aanspraak plaatsvindt. In de tabel worden de percentages vermeld waarmee de gelijkblijvende aanspraak op levenslang ouderdomspensioen na toepassing van gegeven hoog/laag-constructie aanvankelijk mag worden verhoogd.

Tarief herschikking gelijkblijvend pensioen naar hoog/laag pensioen

Pens. leeftijd	Verlagingspercentage 5%												
	Leeftijd waarop de verlaging wordt toegepast												
	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
60	5,02	4,77	4,53	4,29	4,05	3,82	3,59	3,37	3,16	2,95	2,75	2,55	2,37
61		5,01	4,76	4,51	4,26	4,02	3,78	3,55	3,32	3,10	2,89	2,68	2,48
62			5,00	4,74	4,48	4,23	3,98	3,73	3,50	3,26	3,04	2,82	2,61
63				4,99	4,72	4,46	4,20	3,94	3,69	3,44	3,20	2,97	2,75
64					4,98	4,71	4,43	4,16	3,90	3,64	3,39	3,14	2,91
65						4,97	4,69	4,40	4,12	3,85	3,58	3,32	3,07
66							4,96	4,66	4,37	4,08	3,80	3,53	3,26
67								4,95	4,64	4,34	4,04	3,75	3,46
68									4,94	4,62	4,30	3,99	3,69
69										4,92	4,59	4,26	3,94

Voorbeeld herschikking hoog/laag ingaand ouderdomspensioen:

Indien een 60 jarige deelnemer € 1.000 ingaand ouderdomspensioen wil herschikken naar een hoog ouderdomspensioen gedurende 5 jaren met een verlagingspercentage van 5% wordt de hoge uitkering (100% + 4,05%) * € 1.000 = € 1.040,50. De lage uitkering na 5 jaar bedraagt 95% * € 1.040,50 = € 988,48.

Verlagingspercentage 10%
Leeftijd waarop de verlaging wordt toegepast

Pens. leeftijd	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
60	10,56	10,02	9,49	8,96	8,45	7,94	7,45	6,98	6,52	6,08	5,65	5,24	4,84
61		10,55	9,99	9,44	8,90	8,37	7,85	7,35	6,87	6,40	5,95	5,51	5,09
62			10,53	9,95	9,39	8,83	8,29	7,76	7,25	6,75	6,27	5,81	5,36
63				10,51	9,92	9,33	8,76	8,20	7,66	7,13	6,62	6,13	5,66
64					10,49	9,88	9,27	8,68	8,11	7,55	7,01	6,49	5,98
65						10,47	9,83	9,21	8,60	8,01	7,43	6,88	6,34
66							10,44	9,79	9,14	8,51	7,90	7,31	6,74
67								10,42	9,73	9,07	8,42	7,79	7,18
68									10,39	9,68	8,99	8,32	7,66
69										10,36	9,62	8,90	8,20

Verlagingspercentage 15%
Leeftijd waarop de verlaging wordt toegepast

Pens. leeftijd	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
60	16,73	15,82	14,94	14,07	13,23	12,41	11,61	10,85	10,11	9,40	8,72	8,07	7,45
61		16,70	15,77	14,86	13,97	13,10	12,26	11,45	10,67	9,91	9,19	8,50	7,84
62			16,67	15,71	14,77	13,86	12,97	12,11	11,28	10,48	9,71	8,97	8,27
63				16,64	15,65	14,68	13,74	12,83	11,94	11,09	10,27	9,49	8,74
64					16,60	15,58	14,59	13,62	12,68	11,77	10,89	10,06	9,25
65						16,57	15,51	14,48	13,48	12,51	11,58	10,68	9,83
66							16,53	15,43	14,37	13,34	12,34	11,38	10,46
67								16,48	15,35	14,25	13,18	12,15	11,17
68									16,44	15,26	14,12	13,01	11,95
69										16,38	15,16	13,97	12,83

Verlagingspercentage 20%
Leeftijd waarop de verlaging wordt toegepast

Pens. leeftijd	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
60	23,62	22,27	20,96	19,68	18,45	17,26	16,11	15,01	13,95	12,94	11,98	11,06	10,18
61		23,58	22,19	20,84	19,53	18,27	17,05	15,87	14,75	13,67	12,64	11,66	10,73
62			23,53	22,11	20,72	19,37	18,07	16,82	15,62	14,47	13,37	12,33	11,33
63				23,49	22,01	20,59	19,20	17,87	16,59	15,36	14,18	13,06	12,00
64					23,43	21,91	20,44	19,02	17,65	16,33	15,07	13,87	12,73
65						23,38	21,81	20,29	18,82	17,41	16,06	14,77	13,54
66							23,32	21,69	20,12	18,61	17,16	15,77	14,45
67								23,25	21,57	19,94	18,38	16,89	15,46
68									23,18	21,43	19,75	18,14	16,60
69										23,11	21,29	19,54	17,88

Verlagingspercentage 25%
Leeftijd waarop de verlaging wordt toegepast

Pens. leeftijd	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
60	31,38	29,48	27,65	25,88	24,18	22,54	20,98	19,49	18,07	16,72	15,43	14,22	13,06
61		31,32	29,37	27,49	25,67	23,93	22,26	20,66	19,14	17,69	16,32	15,02	13,78
62			31,26	29,25	27,31	25,45	23,66	21,95	20,32	18,77	17,30	15,90	14,58
63				31,19	29,12	27,13	25,21	23,38	21,63	19,96	18,38	16,88	15,46
64					31,12	28,98	26,93	24,96	23,08	21,28	19,58	17,96	16,44
65						31,04	28,83	26,71	24,69	22,76	20,92	19,17	17,52
66							30,95	28,67	26,48	24,40	22,41	20,53	18,74
67								30,86	28,50	26,24	24,09	22,04	20,11
68									30,76	28,31	25,97	23,75	21,65
69										30,65	28,11	25,68	23,39

Voorbeelderschikking hoog/laag ingaand ouderdomspensioen

Indien een 63-jarige deelnemer € 1.000 ingaand ouderdomspensioen wil herschikken naar een hoog ouderdomspensioen gedurende 5 jaren met een verlagingspercentage van 25%, dan wordt de hoge uitkering (100% + 23,38%) * € 1.000 = € 1.233,80. De lage uitkering na 5 jaar bedraagt 75% * € 1.233,80 = € 925,35.

12.2.9 Tarief herschikking gelijkblijvend pensioen naar laag/hoog pensioen

Herschikking laag/hoog

Het **percentage** waarmee de aanspraak op levenslang ouderdomspensioen wordt verhoogd wordt aangeduid als **verhogingspercentage**. (10% verhoging correspondeert met een 100:110 laag/hoog constructie.)

In onderstaande tabellen staat in de **kolom** de **leeftijd** aangegeven waarop de **verhoging** van de aanspraak plaatsvindt.

In de tabel worden de **percentages** vermeld waarmee de gelijkblijvende aanspraak op levenslang ouderdomspensioen na toepassing van gegeven laag/hoog constructie **aanvankelijk** moet worden **verlaagd**.

Tarief herschikking gelijkblijvend pensioen naar laag/hoog pensioen

Verhogingspercentage 5%
Leeftijd waarop de verlaging wordt toegepast

Pens. leeftijd	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
60	4,56	4,36	4,15	3,95	3,75	3,55	3,35	3,16	2,97	2,78	2,60	2,43	2,26
61		4,55	4,34	4,13	3,93	3,72	3,51	3,31	3,11	2,92	2,73	2,54	2,37
62			4,55	4,33	4,11	3,90	3,69	3,48	3,27	3,06	2,86	2,67	2,48
63				4,54	4,32	4,09	3,87	3,65	3,43	3,22	3,01	2,81	2,61
64					4,53	4,30	4,07	3,84	3,61	3,39	3,17	2,96	2,75
65						4,52	4,28	4,05	3,81	3,57	3,34	3,12	2,90
66							4,51	4,27	4,02	3,77	3,53	3,29	3,06
67								4,50	4,25	3,99	3,74	3,49	3,24
68									4,49	4,23	3,96	3,70	3,44
69										4,48	4,20	3,93	3,65

Voorbeeld herschikking laag/hog ingaand ouderdomspensioen

Indien een 60-jarige deelnemer € 1.000 ingaand ouderdomspensioen wil herschikken naar een laag ouderdomspensioen gedurende 5 jaren met een verhogingspercentage van 5%, dan wordt de lage uitkering (100% - 3,75%) * € 1.000 = € 962,50. De hoge uitkering na 5 jaar bedraagt 105% * € 962,50 = € 1.010,63.

Verhogingspercentage 10%
Leeftijd waarop de verlaging wordt toegepast

Pens. leeftijd	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
60	8,72	8,35	7,97	7,60	7,23	6,85	6,49	6,12	5,77	5,42	5,08	4,74	4,42
61		8,71	8,32	7,94	7,55	7,17	6,79	6,41	6,04	5,67	5,31	4,96	4,62
62			8,70	8,30	7,90	7,51	7,11	6,72	6,33	5,95	5,57	5,20	4,84
63				8,68	8,27	7,86	7,45	7,05	6,64	6,24	5,85	5,46	5,08
64					8,67	8,25	7,82	7,40	6,98	6,56	6,15	5,74	5,34
65						8,65	8,22	7,78	7,34	6,90	6,47	6,05	5,63
66							8,64	8,18	7,73	7,27	6,82	6,38	5,94
67								8,62	8,15	7,68	7,20	6,74	6,28
68									8,60	8,11	7,62	7,13	6,65
69										8,58	8,07	7,56	7,05

Verhogingspercentage 15%
Leeftijd waarop de verlaging wordt toegepast

Pens. leeftijd	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
60	12,53	12,02	11,50	10,98	10,46	9,94	9,42	8,91	8,41	7,91	7,43	6,95	6,48
61		12,52	11,99	11,45	10,92	10,38	9,85	9,32	8,79	8,27	7,76	7,26	6,78
62			12,50	11,95	11,40	10,85	10,30	9,75	9,20	8,66	8,13	7,61	7,09
63				12,48	11,92	11,35	10,78	10,21	9,64	9,08	8,52	7,97	7,44
64					12,46	11,88	11,29	10,70	10,11	9,53	8,95	8,37	7,81
65						12,44	11,84	11,23	10,62	10,01	9,40	8,80	8,21
66							12,42	11,79	11,16	10,53	9,90	9,27	8,65
67								12,40	11,74	11,09	10,43	9,78	9,13
68									12,37	11,69	11,01	10,33	9,65
69										12,34	11,63	10,92	10,21

Verhogingspercentage 20%
Leeftijd waarop de verlaging wordt toegepast

Pens. leeftijd	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
60	16,04	15,41	14,77	14,12	13,48	12,83	12,18	11,54	10,91	10,28	9,66	9,06	8,46
61		16,02	15,37	14,71	14,05	13,38	12,71	12,05	11,39	10,74	10,09	9,46	8,83
62			16,00	15,33	14,65	13,96	13,28	12,59	11,90	11,22	10,55	9,89	9,24
63				15,98	15,28	14,58	13,87	13,16	12,45	11,75	11,05	10,36	9,67
64					15,96	15,24	14,51	13,78	13,04	12,31	11,58	10,86	10,15
65						15,93	15,18	14,43	13,67	12,91	12,16	11,40	10,66
66							15,90	15,13	14,35	13,56	12,78	11,99	11,21
67								15,87	15,07	14,26	13,44	12,62	11,81
68									15,84	15,00	14,16	13,31	12,46
69										15,80	14,93	14,05	13,17

Verhogingspercentage 25%
Leeftijd waarop de verlaging wordt toegepast

Pens. leeftijd	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
60	19,28	18,55	17,80	17,05	16,30	15,54	14,78	14,02	13,27	12,53	11,79	11,07	10,36
61		19,26	18,50	17,74	16,96	16,18	15,40	14,62	13,84	13,07	12,30	11,55	10,80
62			19,23	18,45	17,66	16,87	16,06	15,26	14,45	13,65	12,85	12,06	11,29
63				19,21	18,40	17,59	16,76	15,93	15,10	14,27	13,44	12,62	11,81
64					19,18	18,35	17,50	16,65	15,79	14,93	14,07	13,22	12,37
65						19,15	18,29	17,41	16,53	15,64	14,75	13,86	12,98
66							19,12	18,22	17,31	16,40	15,47	14,55	13,63
67								19,08	18,15	17,21	16,26	15,30	14,34
68									19,05	18,08	17,09	16,10	15,11
69										19,00	17,99	16,97	15,94

Verhogingspercentage 30%
Leeftijd waarop de verlaging wordt toegepast

Pens. leeftijd	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
60	22,28	21,46	20,63	19,79	18,94	18,08	17,23	16,37	15,51	14,67	13,83	12,99	12,17
61		22,25	21,41	20,55	19,69	18,81	17,93	17,05	16,16	15,28	14,41	13,55	12,69
62			22,22	21,36	20,47	19,58	18,67	17,76	16,85	15,94	15,03	14,14	13,25
63				22,20	21,30	20,39	19,46	18,53	17,59	16,65	15,70	14,77	13,84
64					22,17	21,24	20,29	19,33	18,37	17,40	16,42	15,45	14,48
65						22,13	21,17	20,19	19,20	18,20	17,19	16,18	15,18
66							22,10	21,10	20,08	19,05	18,01	16,97	15,92
67								22,06	21,02	19,96	18,89	17,81	16,73
68									22,02	20,93	19,83	18,72	17,60
69										21,97	20,84	19,69	18,53

Verhogingspercentage 33,33%
Leeftijd waarop de verlaging wordt toegepast

Pens. leeftijd	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
60	24,15	23,29	22,41	21,51	20,61	19,70	18,78	17,86	16,94	16,03	15,13	14,23	13,35
61		24,13	23,23	22,33	21,40	20,47	19,53	18,59	17,64	16,70	15,76	14,83	13,90
62			24,10	23,18	22,24	21,29	20,33	19,35	18,38	17,40	16,43	15,46	14,50
63				24,07	23,12	22,15	21,16	20,17	19,16	18,16	17,15	16,14	15,15
64					24,03	23,05	22,05	21,03	20,00	18,96	17,92	16,88	15,84
65						24,00	22,98	21,94	20,88	19,82	18,74	17,66	16,58
66							23,96	22,90	21,82	20,73	19,62	18,50	17,38
67								23,92	22,82	21,70	20,56	19,41	18,25
68									23,88	22,73	21,56	20,37	19,18
69										23,83	22,63	21,41	20,17

Voorbeeld herschikking laag/hoog ingaand ouderdomspensioen

Indien een 63-jarige deelnemer € 1.000 ingaand ouderdomspensioen wil herschikken naar een laag ouderdomspensioen gedurende 5 jaren met een verhogingspercentage van 33,33%, dan wordt de lage uitkering (100% - 20,17%) * € 1.000 = € 798,30. De hoge uitkering na 5 jaar bedraagt 133,33% * € 798,30 = € 1.064,37.

12.2.10 Tarief voor afkoop klein pensioen

Voor de vaststelling van de afkoopwaarde dienen de opgebouwde pensioenaanspraken te worden vermenigvuldigd met onderstaande contante waarde factoren.

Tarief afkoop klein pensioen

Leeftijd aankoop	Levenslang ouderdomspensioen vanaf 68 jaar	Tijdelijk ouderdomspensioen 62-65 jaar	Tijdelijk ouderdomspensioen 60-65 jaar	Latent levenslang partnerpensioen	Toeslag ongehuwdenpensioen
20	6,6138	1,2819	2,1954	1,3991	1,7870
21	6,7626	1,3137	2,2498	1,4457	1,8319
22	6,9143	1,3461	2,3054	1,4936	1,8778
23	7,0689	1,3794	2,3620	1,5430	1,9248
24	7,2265	1,4133	2,4198	1,5939	1,9729
25	7,3870	1,4478	2,4786	1,6463	2,0221
26	7,5504	1,4829	2,5383	1,7001	2,0724
27	7,7168	1,5186	2,5991	1,7553	2,1238
28	7,8861	1,5549	2,6609	1,8119	2,1764
29	8,0585	1,5918	2,7237	1,8698	2,2302
30	8,2339	1,6293	2,7875	1,9290	2,2852
31	8,4121	1,6675	2,8521	1,9897	2,3414
32	8,5932	1,7062	2,9174	2,0516	2,3988
33	8,7772	1,7452	2,9833	2,1149	2,4573
34	8,9639	1,7844	3,0496	2,1794	2,5171
35	9,1534	1,8241	3,1164	2,2451	2,5782
36	9,3457	1,8640	3,1836	2,3121	2,6405
37	9,5406	1,9042	3,2509	2,3805	2,7040
38	9,7381	1,9445	3,3181	2,4501	2,7688
39	9,9379	1,9847	3,3850	2,5209	2,8347
40	10,1400	2,0248	3,4514	2,5926	2,9019
41	10,3443	2,0646	3,5184	2,6654	2,9704
42	10,5506	2,1038	3,5875	2,7390	3,0400
43	10,7588	2,1438	3,6593	2,8134	3,1108
44	10,9687	2,1864	3,7343	2,8883	3,1827
45	11,1801	2,2319	3,8133	2,9636	3,2559
46	11,3925	2,2797	3,8954	3,0393	3,3300
47	11,6058	2,3288	3,9795	3,1151	3,4053
48	11,8199	2,3793	4,0661	3,1902	3,4816
49	12,0354	2,4312	4,1547	3,2653	3,5591

Leeftijd aankoop	Levenslang ouderdomspensioen vanaf 68 jaar	Tijdelijk ouderdomspensioen 62-65 jaar	Tijdelijk ouderdomspensioen 60-65 jaar	Latent levenslang partnerpensioen	Toeslag ongehuwdenpensioen
50	12,2538	2,4844	4,2450	3,3398	3,6380
51	12,4754	2,5388	4,3366	3,4137	3,7184
52	12,7007	2,5942	4,4287	3,4859	3,8007
53	12,9301	2,6501	4,5194	3,5567	3,8847
54	13,1640	2,7058	4,6066	3,6257	3,9707
55	13,4027	2,7597	4,6882	3,6928	4,0586
56	13,6473	2,8101	4,7622	3,7568	4,1489
57	13,8975	2,8554	4,8264	3,8180	4,2415
58	14,1543	2,8951	4,8796	3,8753	4,3366
59	14,4181	2,9286	4,9213	3,9284	4,4346
60	14,6875	2,9546	4,9516	3,9782	4,5350
61	14,9634	2,9733	3,9725	4,0226	4,6384
62	15,2444	2,9858	2,9858	4,0617	4,7447
63	15,5296	0,0000	0,0000	4,0947	4,8536
64	15,8185	0,0000	0,0000	4,1208	4,9655
65	16,1098	0,0000	0,0000	4,1397	5,0803
66	16,4028	0,0000	0,0000	4,1501	5,1980
67	16,6973	0,0000	0,0000	4,1508	5,3190
68	16,9926	0,0000	0,0000	4,9715	5,4330

Voorbeeld afkoop klein pensioen

Indien een 50-jarige deelnemer € 100 levenslang uitgesteld ouderdomspensioen wil afkopen, bedraagt de uit te keren afkoopwaarde $12,2538 * € 100 = € 1.225,38$.

12.3 Opbouwgrensbedrag en toepasselijke franchise

Opbouwgrensbedrag en toepasselijke franchise conform 1.5.1.1 respectievelijk 1.5.2.

Datum	Opbouwgrensbedrag	
	Per jaar	Per maand
1 januari 2006	€ 52.763	€ 4.369,92
1 januari 2007	€ 53.554	€ 4.462,83
1 januari 2008	€ 56.294	€ 4.691,17
1 januari 2009	€ 57.983	€ 4.831,92
1 januari 2010	€ 57.983	€ 4.831,92
1 januari 2011	€ 58.710	€ 4.892,50
1 januari 2012	€ 60.439	€ 5.036,58
1 januari 2013	€ 61.755	€ 5.146,25
1 januari 2014	€ 62.996	€ 5.249,67
1 januari 2015	€ 64,16	€ 5.346,75
1 januari 2016	€ 65.284	€ 5.440,33
1 januari 2017	€ 66.590	€ 5.549,17
1 januari 2018	€ 67.756	€ 5.646,33

Jaar	Pensioenopbouw tot maximaal
2015	€ 100.000
2016	€ 101.519
2017	€ 103.317
2018	€ 105.075

Datum	Verhoging minimum-loon	Franchise index (1)	Wettelijke minimum-franchise (2)	Lage franchise		Hoge franchise	
				Per jaar	Per maand	Per jaar	Per maand
1 januari 2006	0,61%	100,610	€ 11.566	€ 11.566	€ 963,38	€ 14.004	€ 1.167,00
1 juli 2006	0,93%	101,546	€ 11.566	€ 11.575	€ 964,58	€ 14.134	€ 1.177,83
1 januari 2007	1,26%	102,825	€ 11.872	€ 11.872	€ 989,33	€ 14.312	€ 1.192,67
1 juli 2007	1,24%	104,100	€ 11.872	€ 11.872	€ 989,33	€ 14.489	€ 1.207,42
1 januari 2008	1,39%	105,547	€ 12.209	€ 12.209	€ 1.017,42	€ 14.691	€ 1.224,25
1 juli 2008	1,60%	107,236	€ 12.209	€ 12.224	€ 1.018,67	€ 14.926	€ 1.243,83
1 januari 2009	1,83%	109,198	€ 12.466	€ 12.466	€ 1.038,83	€ 15.199	€ 1.266,58
1 juli 2009	1,25%	110,563	€ 12.466	€ 12.604	€ 1.055,33	€ 15.389	€ 1.282,42
1 januari 2010	0,66%	111,293	€ 12.674	€ 12.687	€ 1.057,25	€ 15.490	€ 1.290,83
1 juli 2010	0,56%	111,916	€ 12.674	€ 12.758	€ 1.063,17	€ 15.577	€ 1.298,08
1 januari 2011	0,63%	112,621	€ 12.898	€ 12.898	€ 1.074,83	€ 15.675	€ 1.306,25
1 juli 2011	0,74%	113,460	€ 12.898	€ 12.934	€ 1.077,83	€ 15.792	€ 1.316,00
1 januari 2012	0,80%	114,360	€ 13.062	€ 13.062	€ 1.088,50	€ 15.918	€ 1.326,50
1 juli 2012	0,64%	115,090	€ 13.062	€ 13.120	€ 1.093,33	€ 16.019	€ 1.334,92
1 januari 2013	0,93%	116,160	€ 13.227	€ 13.242	€ 1.103,50	€ 16.168	€ 1.347,33
1 juli 2013	0,58%	116,839	€ 13.227	€ 13.319	€ 1.109,92	€ 16.262*	€ 1.355,17
1 januari 2014	0,51%	117,439	€ 13.449	€ 13.449	€ 1.120,75	€ 16.346*	€ 1.362,17
1 juli 2014	0,64%	118,185	€ 13.449	€ 13.473	€ 1.122,75	N.v.t.	N.v.t.
1 januari 2015	0,44%	118,709	€ 12.642	€ 13.532	€ 1.127,67	N.v.t.	N.v.t.
1 juli 2015	0,40%	119,184	€ 12.642	€ 13.587	€ 1.132,25	N.v.t.	N.v.t.
1 januari 2016	1,11%	120,507	€ 12.953	€ 12.953	€ 1.079,42	N.v.t.	N.v.t.
1 januari 2017	1,77%	122,640	€ 13.123	€ 13.123	€ 1.093,58	N.v.t.	N.v.t.
1 januari 2018	1,70%	124,725	€ 13.344	€ 13.344	€ 1.112,00	N.v.t.	N.v.t.

(1) De franchise-index per 1 januari 2005 bedroeg 100,00.

(2) De (lage) franchise kan nooit lager zijn dan de wettelijke minimum franchise.

* De hoge franchise wordt niet meer gebruikt.